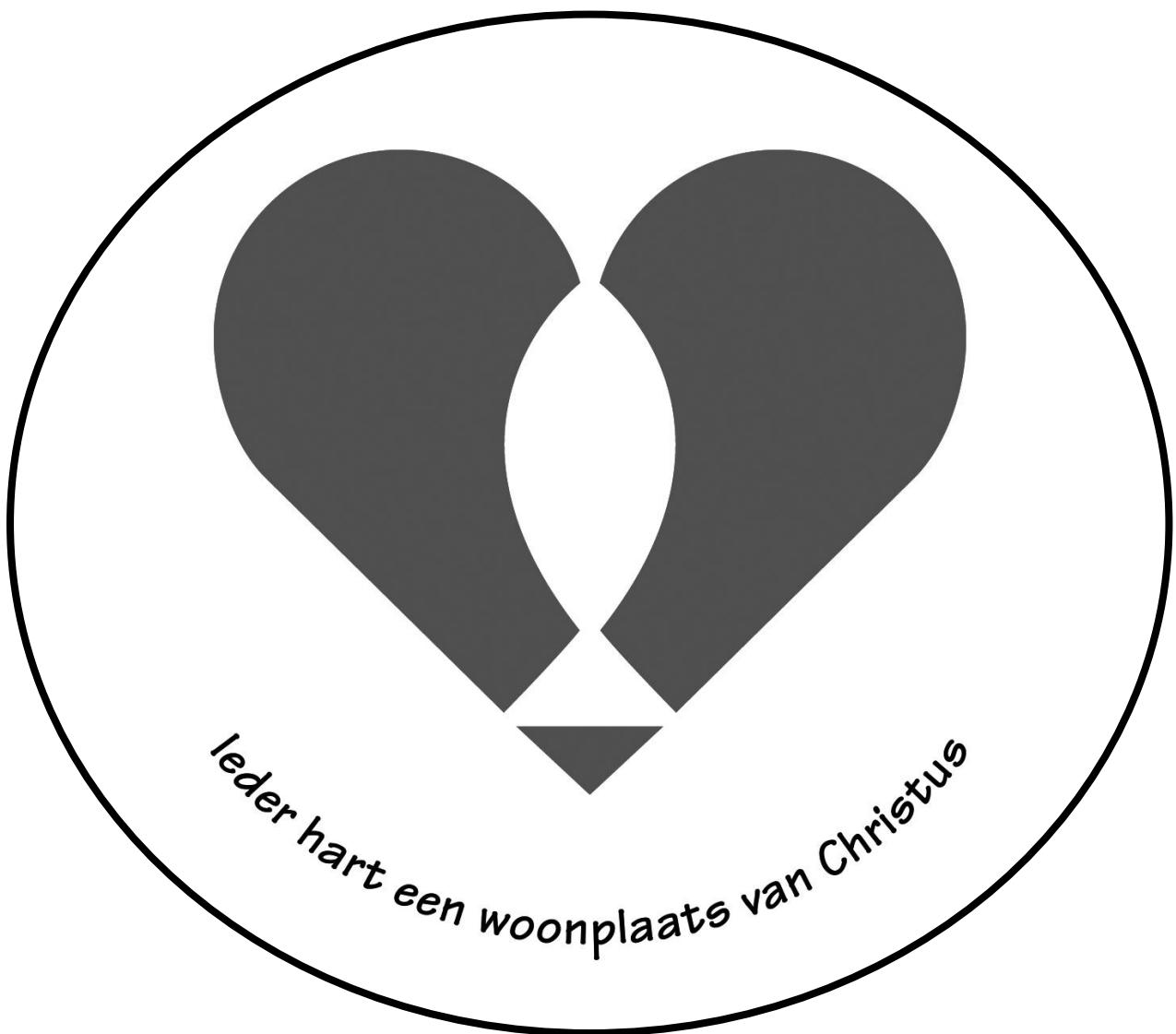

Leven met God (1)

Blok D nivo 1 : 12-14 jarigen

HANDLEIDING CATECHEET & MENTOR

Beste catecheet/mentor,

Deze map maakt deel uit van een set van vier mappen. We stellen het op prijs als de **set met de mappen aan het eind van dit blok weer ingeleverd** wordt bij degene die het materiaal voor het Kruispunt verzorgt. Op de lijst met afspraken die je aan het begin van het seizoen hebt gekregen staat vermeld wie dat is. Mocht je deze lijst kwijt zijn schiet dan even een lid van de oudercommissie aan. Het materiaal voor het Kruispunt wordt namelijk verzorgt door de oudercommissie.

Het is toegestaan bladen uit deze map te halen. Vermeld hieronder welke bladen je verwijderd hebt zodat we over twee jaar wanneer we opnieuw gebruik hopen te maken van deze map de map eenvoudig weer aan kunnen vullen.

De volgende pagina's werden verwijderd uit deze map voor eigen gebruik:

Inhoudsopgave

Achtergrondinformatie over dit blok	4
De memorisatieteksten tijdens dit blok	4
Korte inhoud van dit blok	5
Achtergrondinformatie per avond.....	6
Opzet per avond	7
Avond 1 De wet is goed voor je!	8
Achtergrondinformatie	8
Lesopzet	10
Werkbladen	16
Avond 2 Het gaat om je hart.	19
Achtergrondinformatie	19
Lesopzet	21
Werkbladen	26
Avond 3 Eerst gered, dan de wet	29
Achtergrondinformatie	29
Lesopzet	32
Werkbladen	39
Avond 4 Laat niets tussen jou en Mij in komen te staan!	43
Achtergrondinformatie	43
Lesopzet	45
Werkbladen	51
Avond 5 Dien Mij zoals Ik dat heb gezegd.....	54
Achtergrondinformatie	54
Lesopzet	58
Werkbladen	64
Avond 6 Gebruik mijn naam eerbiedig.....	67
Achtergrondinformatie	67
Lesopzet	70
Werkbladen	76
Avond 7 Maak van mijn dag een feestdag	79
Achtergrondinformatie	79
Lesopzet	87
Werkbladen	94
Avond 8 Ik geef je je ouders	97
Achtergrondinformatie	97
Lesopzet	100
Werkbladen	106

Achtergrondinformatie over dit blok

In dit blok gaan we het thema behandelen:

Samen leven met God (1)

- In dit blok zal het gaan over de inleiding op de wet en de eerste 5 geboden.
In de catechismus gaat het om de zondagen 34-39.
- Als achtergrondmateriaal voor je eigen voorbereiding zou je naast het door ons aangeleverde materiaal ook het volgende kunnen gebruiken:
- alle catechese methoden behandelen deze stof. Kijk eens hoe men het daar aanpakt.
(naast ‘Ik geloof’ hebben we als commissie ook exemplaren aangeschaft van de twee nieuwe methoden die recent in onze kring in gebruik zijn genomen: follow-up en geloven.nu)
 - Je kunt ook de volgende boeken gebruiken:
 - Egbert Brink Het Woord Vooraf hfst 23
 (methode voor belijdeniscatechese)
 - J.I. Packer Groeien in Christus Novapres
 (deel 4 De Tien Geboden)
 - C. Bijl Uit dankbaarheid leven
 (Over Catechismus znd 34-52)
 - M.R. van der Berg Gij geheel anders
 - J. Douma De Tien geboden I en II

Verder is er natuurlijk ook van alles te vinden op internet.

De memorisatieteksten tijdens dit blok

week	tekst:
1	Johannes 14:21
2	Matteüs 22:37-39
3	Exodus 20: 1-17 (de tien geboden)
4	Zondag 34 vraag en antwoord 95
5	Psalm 19: 8
6	Romeinen 10: 17
7	Spreeken 18: 10
8	Matteüs 11:28-30
9	Efeziërs 6: 1 en 4

PS Sla je een week over, sla dan ook die tekst over en neem die dan evt. in de uitloopweek alsnog.

Korte inhoud van dit blok

In deze module gaan we beginnen met de behandeling van de 10 geboden. Maar eerst wijden we een paar lessen aan de plaats van de wet in het leven van de gelovige. In het eerste nivo (12-14 jr) blijven we dicht bij de Bijbeltekst. In nivo 2 (14-16 jr) gaan we dieper op de zaken in en betrekken we ook de catechismus erbij. Op het derde nivo (16-18 jr) tenslotte wordt er verder op ingegaan op concrete ethische keuzes die de jongeren zelf maken.

les	nivo 1 (12-14 jr)	nivo 2 (14-16 jr)	nivo 3 (16-18 jr)
1	De wet is goed voor je! Dankbaarheid over de wet, psalm 119, spreuken 1/3	inleiding hoe sta jij tgv de wet de functies van de wet: zonde kennis/ nieuw leven in liefde	De wet en de Vader - gebruiksaanwijzing bij de schepping - wet ten goede - bevrijdend
2	Het gaat om je hart! Het gaat of liefhebben niet om regels Kern van de wet; Matt 22/ Matt 19 de rijke jongeling	Genade en wetticisme Waarom leef je zoals God het wil: om gered te worden, of omdat je gered bent?	De wet en Jezus (1) - vervulling - de wet lezen via Jezus
3	Eerst gered dan de wet Tijddlijn, Israel eerst bevrijd daarna de wet, Ex 20, verbond als huwelijk, Wet en de doop	De wet maakt je vrij De wet is er om je vrij te maken. Dit komt ook steeds terug bij de volgende geboden.	De wet en Jezus (2) Genade en bevrijding
4	Laat niets tussen jou en Mij in komen te staan Eerste gebod: Elia op de Karmel, geen dingen tussen jou en God	1^e gebod Alleen God is God. Toepassing: verslaving HC znd 34	De wet en de Geest vruchten van de Geest
5	Dien Mij zoals ik dat heb gezegd Plaatjes kiezen over het beeld van God, Ex 32; gouden kalf, eigenschappen van God	2^e gebod Dien God zoals Hij bedoelde. Toepassing: magie/occultisme HC znd 35	1^e gebod het lege hart > wat vult jouw hart
6	Gebruik mijn naam eerbiedig Namen in de bijbel zeggen veel over de persoon, de naam Jahweh, hoe gebruik je Gods naam eerbiedig, Ex 3	3^e gebod toepassing: vloeken / getuigen HC znd 36/37	1^e gebod God dienen met je hele hart navolging
7	Maak van Mijn dag een feestdag De 3 doelen van de Sabbat	4^e gebod toepassing: de zondag HC znd 38	4^e gebod rust, bevrijding, samenkomen bij God
8	Ik geef je je ouders Kenmerken van ouders: Eli, Job, Hannah Wat zijn goede ouders	5^e gebod toepassing: je ouders HC znd 39	5^e gebod omgaan met gezag

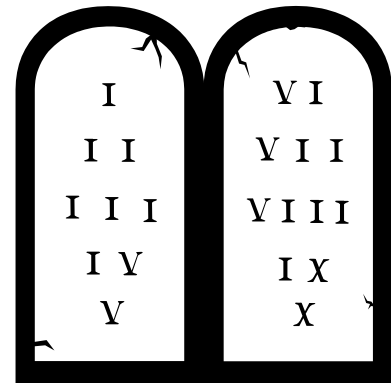

Achtergrondinformatie per avond

NIVO 1: 12-14 jaar

Inleiding

Dit blok gaan we beginnen met de behandeling van de tien geboden. Dan gaat dus over ons hele leven als christen voor God en de naaste. Voordat we met de behandeling van de geboden beginnen besteden we eerst 3 avonden aan een algemene inleiding op de wet.

Je kunt op twee manieren over de wet spreken:

- vanuit de genade
 - * eerst gered, dan de wet
 - * leven naar Gods wet is geen betaling van de verlossing, ook geen betaling achteraf
 - * het is de Geest, die de wet in het hart van de gelovige schrijft
 - * je verdient niks met het houden van de wet, Jezus heeft alles al verdient.
 - * het leven volgens de wet is een genadegeschenk van Christus
 - * God is je Vader, niet je baas
- vanuit een wetticistisch schema
 - * als jij je best doet zal God je zegenen
 - * je leeft naar de geboden om gered te worden
 - * je houdt de wet omdat je bang bent je verlossing kwijt te raken
 - * je leeft vanuit een moeten

Het is ongelofelijk belangrijk om bij de behandeling van de geboden steeds duidelijk te maken dat we vanuit de genade bezig zijn. Het accent zal moeten vallen op het feit dat het nieuwe bevrijde leven naar Gods wil, een leven is dat Hij in ons wil werken door zijn Geest.

We hebben er voor gekozen in nivo 1 vooral onze insteek te nemen in het behandelen van de stof vanuit concrete bijbelverhalen.

Zorg dat je zelf goed in je hoofd hebt zitten wat in de Catechismus over dit onderwerp zegt:

- zondag 23-24 Rechtvaardiging alleen uit geloof, niet op basis van je goede daden
- zondag 32-33 De noodzaak van een christelijk leven; bekering
- zondag 34-44 De tien geboden

Verdere literatuurtips vindt je op bladzijde 4.

Opzet per avond

Op de volgende bladzijden vind je per avond:

- de leerdoelen
- de lesopzet
- benodigde materialen
- suggesties voor liederen enz.
- ruimte voor evaluatie

de leerdoelen

Probeer per avond in de gaten te houden of je inderdaad de leerdoelen haalt. Mis je bepaalde doelen, of vind je dat andere te hoog gegrepen zijn, noteer dat dan voor de evaluatie.

lesopzet

In dit onderdeel vind je de verschillende lesonderdelen min of meer uitgewerkt. Daarbij is ook een tijdschema aangegeven.

Vind je dat de leerdoelen op een andere manier beter gerealiseerd kunnen worden, heb je leuke alternatieve werkvormen, wil je de tijd liever wat anders indelen? Voel je vrij om die veranderingen aan te brengen. Noteer veranderingen wel op het evaluatieformulier, zodat we er voor een volgende keer onze winst mee kunnen doen.

Soms zal de tijd misschien te krap zijn bemeten. Beslis dan zelf welke onderdelen je inkort of misschien kunt laten vallen.

benodigde materialen

Check van tevoren of de benodigde materialen aanwezig zijn. Kom je dingen tekort, of wil je iets extra's aanschaffen, neem dan even contact op met meneer Bolhuis.

suggesties voor liederen enz

Per avond worden wat suggesties gedaan voor liederen, die je kunt laten zingen. Verder worden wat relevante gedeelten uit de bijbel en de belijdenisgeschriften genoemd. Vind je zelf nog andere liederen of leesgedeelten, geef dat dan even door op het evaluatieformulier.

ruimte voor evaluatie

Het is de bedoeling dat deze methode elke twee jaar beter wordt. Dat kan alleen als jullie je ervaringen, nieuwe ideeën, suggesties enz willen delen.

Tip: vul na elke les even het evaluatieformulier in. Na afsluiting van het blok kun je dan je ideeën, verbeteringen, enz gemakkelijk inbrengen.

Avond 1 De wet is goed voor je!

Achtergrondinformatie

inleiding

Doel van deze les is om de jongeren duidelijk te maken en te laten ervaren dat God zijn wet ons ten goede heeft gegeven. De nadruk valt dus op het aspect van de wet als passend bij Gods goede schepping. Hij die de wereld en de mens schiep, weet ook wat goed voor die mens is.

de wet ons ten goede

Keer op keer benadrukt de Bijbel dat God zijn geboden heeft gegeven voor ons welzijn. (zie b.v. Deut.5:33; 4:40; 5:13; 10:13). God heeft deze wereld geschapen en je kunt zijn wetten zien als de enige passende gebruiksaanwijzing voor het leven in die wereld.

Maar soms ervaren wij Gods geboden helemaal niet als fijn, en soms denken we dat ze helemaal niet goed zijn voor ons. Het is goed om je dan te realiseren dat dat het gevolg is van de verleiding van satan, en van onze zondige aard. Vanaf het paradijs praat satan ons aan dat Gods geboden ons in onze vrijheid beknotten en ons in onze ontwikkeling belemmeren (zie Gen.3:1-6). Maar als we naar satan luisteren, en zijn beloftes volgen dan breken we met de Here, die de enige bron van geluk is.

Wie leert leven naar Gods geboden zal ook gaan ervaren dat deze geboden ons niet belemmeren, maar ons juist echte vrijheid geven. Luister maar naar Jacobus: “Maar wie zich verdiept in de volmaakte wet die bevrijding geeft, en dat blijft doen, wie niet vergeet wat hij hoort, maar het in praktijkbrengt- die zal gelukkig zijn in wat hij doet.” (Jac 1:25, vgl 2:12)

de wet maakt vrij

Heel veel mensen zijn bang zijn bang dat geloof in God een opoffering van je vrijheid is. Het tegenovergestelde is waar. Geloven in God maakt je vrij. Je wordt een vis in het water. Alle andere dingen waar je jezelf in verliest maken je onvrij.

Een paar bijbelteksten:

- Romeinen 6: 17 Maar God zij gedankt: u was slaven van de zonde, maar nu gehoorzaamt u van ganser harte de leer waaraan u zich hebt toevertrouwd,

- Johannes 8: 34 Jezus antwoordde: ‘Waarachtig, ik verzeker u: iedereen die zondigt is een slaaf van de zonde. 35 Nu blijft een slaaf niet voor eeuwig in huis, maar de Zoon blijft wel voor eeuwig. 36 Dus wanneer de Zoon u vrij zal maken, zult u werkelijk vrij zijn.

Dit principe van vrijheid die het dienen van God meebrengt is ook één van de motieven in de Exodus. God zegt: Ik zal jullie redden en bevrijden uit de slavernij en uit de macht van de farao ZODAT JULLIE MIJN VOLK KUNNEN ZIJN, IK ZAL JULLIE BEVRIJDEN ZODAT IK JULLIE TOT EEN GOD KAN ZIJN. Het volk wordt bevrijd uit Egypte om God te kunnen dienen.

Exodus is een boek over de grote bevrijding waar de mensen telkens weer aan herinnerd moesten worden:

Ik ben de Here uw God die u bevrijd heeft uit Egypte, uit de slavernij. Telkens weer moest het volk dit horen:

Denk niet dat dat hele verhaal over de uittocht uit Egypte alleen maar geschiedenis is waar wij verder niks mee te maken hebben. In dit boek worden fundamentele principes uiteengezet over geloven en leven in Gods wereld.

Aan het begin van de geschiedenis die God met zijn volk aangaat staat de grote bevrijding. God maakt op een indrukwekkende manier duidelijk dat alles in het leven draait om die ene grote vraag 'wie er gediend wordt'. God maakt op een indrukwekkende manier duidelijk dat we alleen door Hem te dienen tot onze bestemming komen, en dat het dienen van Hem altijd te maken heeft met bevrijding.

Bevrijding. Vrij zijn. Daar heeft de wereld van vandaag zo z'n eigen gedachten over. Je bent vrij wanneer je je eigen baas bent. Je bent vrij wanneer je je eigen keuzes maakt. Je bent vrij, wanneer je je van niks en niemand wat aan hoeft te trekken. Vrijheid, blijheid. Wie maakt me wat? Wil je echt leven? Wil je van het leven genieten? Zorg dan dat je vrij bent. Dat je je niet laat bevoogden door wie of wat dan ook. Zorg dan, dat je in elk geval niet naar één of andere kerk gaat waar ze je vertellen wat wel en niet mag. Een God die wat te zeggen heeft over mijn leven de gedachte alleen al.

Vrijheid voor de moderne mens, dat is 'Geen God geen meester'. Vrij van elke beperking om je eigen keuzes te kunnen maken.

Maar het boek Exodus maakt duidelijk dat zo'n vrijheid niet bestaat. De moderne opvatting van vrijheid is een leugen. Je dient altijd iets of iemand. Of je dient God als de Heer van je leven, of er is iets dat voor God in de plaats komt. Er is géén alternatief. Of je bent in positieve zin 'slaaf' – van God, of je bent slaaf van iets of iemand anders.

Er zijn veel voorbeelden te bedenken van slavernij:

-niet alleen alcohol, drugs, seks ...

-maar ook: waardering van andere mensen, m'n auto, m'n carrière, m'n baan, prikkels en kicks etc.

Alles waar ik niet zonder kan, alles wat een verlengstuk van mezelf is geworden, het zal m'n leven inperken en m'n blik vernauwen. Alleen overgave aan God maakt me echt vrij om tot m'n bestemming te komen. In het liefhebben van God en m'n naaste kom ik erachter waar ik voor gemaakt ben als mens. Elke andere overgave maakt me onvrij, doet afbreuk aan mijn mens-zijn, ook al ervaar ik een schijn van vrijheid.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze kunnen de titel van dit hoofdstuk uitleggen .
- Ze kunnen vertellen dat de bijbel zo dankbaar en blij over de wet spreekt omdat de wet van God goed is voor je leven.
- Ze weten dat door de zonde wij de wet soms als een last ervaren

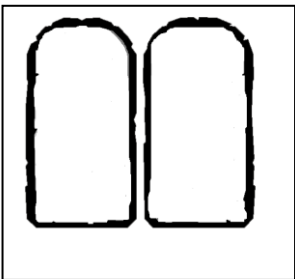
Hart

- Ze durven te vertellen wat ze zelf ervaren bij de wet.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje: Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje: - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken - zie de handleiding van blok A pag I 3-4 of het stuk ‘Kort overzicht van onze aanpak’ Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving. Voor deze eerste les een paar suggesties: Hernieuwde kennismaking: Op tafel liggen allerlei foto's. Pak eerst een foto die je aanspreekt en vertel aan de hand van de foto iets over jezelf. Doe hetzelfde daarna allemaal voor je rechterbuurman –vrouw. Ander suggestie: Wanneer de groep niet veel is veranderd na vorig jaar, kan het volgende ook een leuke optie zijn. Druk een aantal kaarten af. (kopieën uit een atlas, of via google) Kaart van Nederland, wereld, europa. Laat ze kleine stickertjes plakken waar ze geweest zijn op vakantie. Laat ze in tweetallen aan elkaar vertellen waar ze geweest zijn en hoe het was. Daarna deze verhalen uitwisselen binnen de groep.	
19.15	Uitleg inhoud van deze module: Leg in het kort weer even de opzet van de lessen uit. We beginnen altijd met een mentorkwartier. Dat is vooral om elkaar te leren kennen en samen een groep te zijn.	

	Daarna gaan we aan het werk over het onderwerp. Deze onderwerpen zijn ingedeeld per blok. Dit jaar gaan we 3 onderwerpen doen. Dit blok heet 'Samenleven met God' en gaat over de wet. Het volgende blok is daar een vervolg op. Als laatste volgt dan nog het blok 'Luisteren naar God' dat over de bijbel gaat. Een blok bestaat uit 8 lessen. Eén uitlooples en een presentatieles. (dus samen 10) Aan het eind van elke les gaan we aan het werk met een prestatie. Tenminste wanneer dit logisch is. Soms is het ook pas aan het eind van een blok. De prestatie voer je uit als groep. Dit is de afsluiting van elk blok. Waarom werken we met een prestatie? Om al doende te leren, en om iets te kunnen presenteren aan de ouders en/of de gemeente. Verder is er huiswerk. Dit kan over het onderwerp zijn maar ook voor de prestatie. En er is een memorisatietekst als huiswerk en een bijbellesrooster. Spreek uit dat je hoopt dat het een goed seizoen wordt waarin er veel geleerd wordt (misschien jijzelf als leider ook) en waarin jullie samen het goed hebben in de avonden. Spreek ook uit dat je hoopt dat de groep vertrouwd met elkaar raakt en dat ze zich thuis mogen voelen. Dit is dan ook een goed moment om samen te bidden. Leg uit dat we hier zijn om de Heer beter te leren kennen (Elk hart een woonplaats van Christus) en dat we daarbij alles van Hem verwachten.	
19.25	Inventarisatie kennis of meningen over de wet. Vergroot het volgende plaatje op een A4: (bij Jasper als Jpeg document op te vragen; anders even natekenen) Verdeel de groep in drietallen. Laat ze opschrijven welke geboden ze kennen. Maar ook hun eigen gevoel, mening bij de wet. Bespreek dit daarna in de groep. Met als vragen: Wat weten ze dus al van de wet. ? En hoe ervaren ze de wet?	
19.40	De bijbel leert: de wet is goed! We gaan het hebben over Gods wet. Dan denken wij altijd gelijk aan de 10 geboden. Maar het gaat daarbij om heel Gods onderwijs	

	en alle aanwijzingen voor ons leven. (Daar vormen de 10 geboden de samenvatting van) In de bijbel wordt dan ook soms heel Gods Woord als de wet aangeduid. <u>alternatief a.</u> Leg uit dat we nu gaan kijken naar hoe de bijbel over de wet praat. Is dat vervelend of mopperig? Wat is het gevoel van de schrijver van psalm 119 over de wet? Verdeel psalm 119 over de catechisanten, en vertel kort iets over de structuur van Psalm 119 (alfabetgedicht over de wet zie achtergrondinformatie). Geef ze allemaal een pericoop van 8 verzen. Laat ze daarin opzoeken welke verzen over de wet gaan. Laat ze de nummers van die verzen noteren, en het vers dat zij het mooist vinden helemaal uitschrijven. (hiervoor dus een vak op het werkblad). Laat ze daarbij schrijven wat dit vers over de wet zegt. Bespreek daarna samen: Hoe praat de schrijver van psalm 119 over de wet? Welke dingen worden er over de wet gezegd? Wanneer dit een beetje helder is. Bespreek dan het volgende: Klopt dat met jou gevoel bij de wet? Of denk jij vaak wat anders? <u>alternatief b</u> Lees samen Spreuken 1:7-9 en Spreuken 3: 1-2. Het onderricht en de lessen waar het hier dus omgaat is dus het leren leven zoals God het wil (de wet dus). En die maken je, zegt Spreuken 3 gelukkig. In groepjes van twee zoeken we nu in het spreukenboek naar voorbeelden van lessen die goed zijn, en die als je je eraan houdt je gelukkig maken. Zoek er 5 op. En kies vervolgens welke van die 5 je de mooiste vindt. Laat nu elk tweetal de spreuk voorlezen, die ze gekozen hebben, en uitleggen wat hen opgevallen is. Bespreek daarna samen: Wat leer je uit Spreuken over Gods wet? Wanneer dit een beetje helder is. Bespreek dan het volgende: Klopt dat met jou gevoel bij de wet? Of denk jij vaak wat anders?	
--	--	--

19.50	Onze weerstand tegen de wet Bespreek in de groep de volgende vragen (in een grote groep kun je ze het eerst in drietallen laten bespreken) - Is het moeilijk om je aan de regels van je ouders te houden? Zo ja, hoe komt dat? Ligt het aan hun regels of ook aan jezelf? - Is het moeilijk je aan Gods regels te houden? Hoe komt dat? (Deze vragen ook op het werkblad) Leg nu uit dat wij sinds het paradijs niet meer naar God willen luisteren, maar zelf willen beslissen wat goed en kwaad is. Het lijkt veel fijner en veel vrijer als je zelf alles mag beslissen; maar het geeft alleen maar ellende. Op het werkblad staan twee illustraties: a. een vis in een kom, en een vis op het droge b. verkeerslichten, spoorbomen, verkeersborden Vraag de groep of ze die beelden kunnen gebruiken om duidelijk te maken wat je net verteld hebt. Lukt het niet leg het dan zelf uit: a. Het is te vergelijken met een vis die in het water (Gods wet) zwemt, maar die liever zelf wil kiezen wat hij doet en op de kant springt. Dat lijkt vrij, maar je gaat eraan dood. b. Het lijkt heel mooi als je gewoon net zo hard kan rijden als je zelf wilt, en gewoon zelf alle regels mag maken, maar het wordt een zootje. De verkeersregels zijn nodig. Zo is het ook met de wet. Het zorgt ervoor dat we geen domme dingen gaan doen. Het laat ons zien wat goed voor ons is. Het beschermt ons voor domme dingen en gevaren.	
20.00	Uitleg van de prestatie. Uitleg van de bedoeling van de presentatie: We gaan deze periode per gebod een collage maken. Dit is een groot plakwerk waarin je aan je ouders laat zien wat je geleerd hebt in de lessen. Inventariseer alvast wat iedereen leuk vindt om te doen. Wie vinden Teksten schrijven leuk. Wie kan goed tekenen? Wie kan goed leuke plaatjes zoeken op internet. Waar kun je allemaal plaatjes enz vinden en zoeken. Probeer samen alvast gaven en manieren om leuke dingen te vinden, te inventariseren.	
20.15	huiswerk opgeven - memorisatiekaartje uitdelen. - Op het werkblad staat in een kader: 1. <i>Dien Mij alleen.</i>	

	2. <i>Dien Mij alleen zoals ik dat wil.</i> 3. <i>God heeft een grote Naam. Hou die naam hoog!</i> 4. <i>Vier elke week de rustdag, want God geeft je rust.</i> 5. <i>Gehoorzaam je vader en je moeder.</i> 6. <i>Niet doodslaan, niet schelden, maar wees goed voor die ander..</i> 7. <i>Wees trouw aan elkaar, zeker als je getrouwd bent.</i> 8. <i>Niet stelen, maar delen.</i> 9. <i>Lieg niet, die ander moet op je kunnen rekenen.</i> 10. <i>Wees tevreden met wat God je geeft.</i> Leg uit dat ze halverwege het blok van elk gebod moeten kunnen vertellen wat erin staat. Dit mag door de tekst van de 10 geboden uit het hoofd te leren, of door bovenstaande regels op te kunnen zeggen. - stimuleer ze om gebruik te maken van het bijbelleesrooster: elke dag een paar verzen om te lezen en even over na te denken. Zo bereiden ze zich ook gelijk voor op de lesstof voor volgende week. Sluiting: Vertel de jongelui dat volgende week weer jeugdavond is. Dan gaan we praten over dat God niet alleen saaie regels geeft maar dat Hij van je houdt en dat Hij daarom je hele hart vraagt en dus vraagt dat je van Hem houdt. Sluit af met een lied en met gebed.	
voor de volgende keer.	- huiswerk (zie hierboven) De memorisatietekst leren beginnen met de 10 geboden leren - Het bijbelleesrooster: -Deuteronomium 10:12-16 -Psalm 37:30-31 -Jeremia 31:31-33 -Ezechiël 36:25-27 -Spreuken 4:23 -Matteüs 15:1-9 -Matteüs 15:10-20	

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- plaat met de 2 lege stenen tafels.
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 25:2,4 en 5 ; Ps 119: 1,3 en 40; Gz 23 ; LB 473

bijbelgedeelten: Deut.4:5-8; Ps 19, Ps 119, Spr.1:1-9; Mt.22: 37-40; 1 Tim 3: 14-17

belijdenis: HC znd 3 v/a 6, znd 4 v/a 9, znd 34

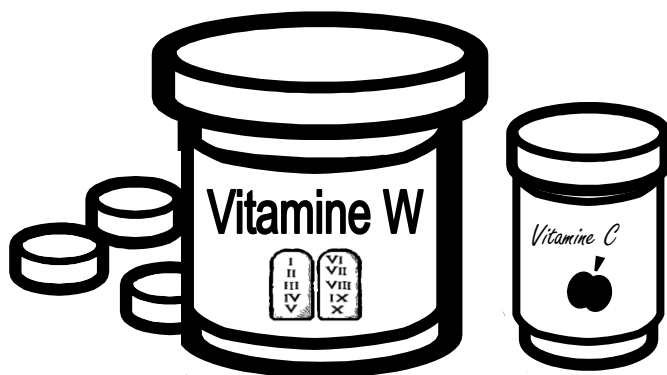
e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze kunnen de titel van dit hoofdstuk uitleggen .				
	Ze kunnen vertellen dat de bijbel zo dankbaar en blij over de wet spreekt omdat de wet van God goed is voor je leven.				
	Ze weten dat door de zonde wij de wet soms als een last ervaren				
	Ze durven te vertellen wat ze zelf ervaren bij de wet.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

De wet is goed voor je!

blok D - nivo 1 - avond 1

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Uitleg van deze module
19.25	Inventarisatie kennis of meningen over de wet
19.40	De bijbel leert: de wet is goed! – Ps. 119/Spreuken 1:7-9 en 3: 1-2
19.50	Onze weerstand tegen de wet
20.00	Uitleg eindpresentatie: collage per gebod
20.10	Huiswerk en sluiting

De bijbel leert: de wet is goed!

Welke verzen gaan over de wet:

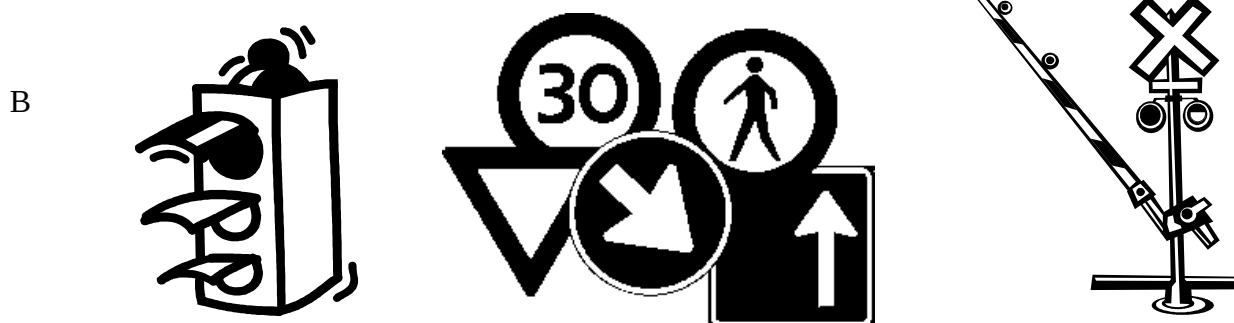
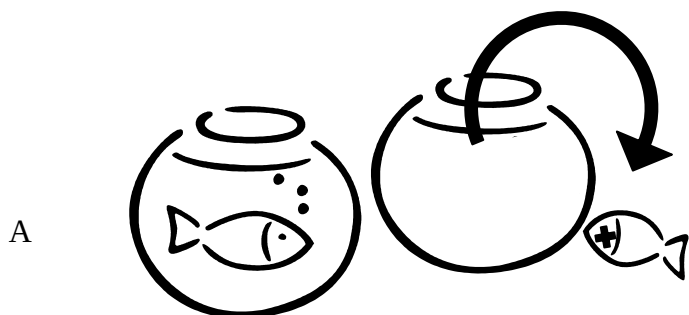
Mijn favoriete vers of spreuk:

Wat zegt deze tekst over de wet:

Onze weerstand tegen de wet

Is het moeilijk om je aan de regels van je ouders te houden?
Zo ja, hoe komt dat? Ligt het aan hun regels of ook aan jezelf?
Is het moeilijk je aan Gods regels te houden? Hoe komt dat?

Aantekeningen:

Huiswerk -----

Uitgedeelde memorisatietekst
Beginnen met het leren van de 10 geboden:

1. Dien Mij alleen.
2. Dien Mij alleen zoals ik dat wil.
3. God heeft een grote Naam. Hou die naam hoog!
4. Vier elke week de rustdag, want God geeft je rust.
5. Gehoorzaam je vader en je moeder.
6. Niet doodslaan, niet schelden, maar wees goed voor die ander.
7. Wees trouw aan elkaar, zeker als je getrouwd bent.
8. Niet stelen, maar delen.
9. Lieg niet, die ander moet op je kunnen rekenen.
10. Wees tevreden met wat God je geeft.

Bijbelleesrooster -----

Deuteronomium 10:12-16

Psalm 37:30-31

Jeremia 31:31-33

Ezechiël 36:25-27

Spreuken 4:23

Matteüs 15:1-9

Matteüs 15:10-20

Avond 2 Het gaat om je hart.

Achtergrondinformatie

inleiding

Het doel van deze les is dat de jongeren begrijpen dat essentie van de wet niet is dat je je aan de regels houdt omdat dat moet, maar omdat God ons zo liefhad en dat Hij graag wil dat wij Hem liefhebben.

a. grote en kleine geboden ?

Een keer werd aan Jezus gevraagd, wat volgens Hem het belangrijkste, het grootste gebod was. (zie Mt 22:34-40).

Om deze vraag te begrijpen moet je weten dat de Joden de wet van Mozes opgesplitst hadden in meer dan 600 geboden en verboden, en dat ze eindeloos konden discussiëren over de vraag wat de rangorde van de geboden was.

Er zit echter een groot gevaar in deze manier van denken, want wie onderscheid maakt tussen grote en kleine geboden, maakt ook onderscheid tussen grote en kleine zonden. Kleine zonden zijn dan zo erg niet, want die worden wel vergeven, maar grote zonden, doodzonden, dat is wel een probleem.

Jezus leert je op een andere manier over geboden en zonden denken. Zijn antwoord was:

Heb de Here God lief met je hele hart, je hele ziel en met heel je verstand, dat is het eerste en belangrijkste gebod.

En nu zou je nog even kunnen denken: een zonde tegen God dat is een probleem, maar een zonde tegen m'n naaste dat valt wel mee. Maar Jezus vervolgt:

En het tweede gebod, even belangrijk als het eerste is: je zult je naaste liefhebben als jezelf.

Zo leert Jezus ons:

1) Alle geboden, en dus ook alle zonden hebben te maken met dit grote liefdegebod. Denk dus nooit: nou ja, dat is maar een kleine zonde.

2) Het gaat bij Gods wet niet om een systeem van regels, die je wel kunt houden als je maar je best doet. Het gaat om volmaakte liefde in alles wat je doet en laat! (Denk aan de geschiedenis van de rijke jongeman ; Mt 19:16-22)

b. Vader of werkgever

Er is een wezenlijk verschil tussen een kind dat wat voor z'n vader doet omdat-ie van zijn vader houdt, en een werknemer die wat voor z'n baas doet omdat hij bij z'n baas in dienst is, en door zijn baas betaald wordt.

Zo is er een groot verschil tussen een mens die Gods geboden probeert te houden, omdat Hij van z'n Vader in de hemel houdt, en wil laten merken hoe dankbaar hij is met z'n verlossing, en een mens die de geboden probeert te houden om daarmee een plaats in de hemel te verdienen. De gelijkenis van de verloren zoon (Lukas 15: 11-32) laat duidelijk zien dat God wil dat we Hem zien als onze Vader, die uit pure goedheid ons als kinderen hebben wil, en niet als een werkgever waarvoor we hard werken in ruil voor een plaatsje in zijn hemel. Alsof we dat zelf zouden kunnen verdienen!

Wat is God voor je: een Vader of een werkgever?

c. De rijke jonge man

Veel christenen zullen zich herkennen in deze jonge man. Hij zou eigenlijk tevreden moeten zijn: hij was rijk en welgesteld, en bovendien een vroom en toegewijd dienaar van God. Hij zette zich in om zich aan Gods geboden te houden. En toch voelde hij in confrontatie met Jezus een tekort. En zo komt Hij met z'n vraag: Goede meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te krijgen?

Wat was voor deze man het doel van het houden van de geboden: hij moest zich aan de geboden houden om het eeuwige leven te krijgen.

Jezus doet alsof hij het ermee eens is: welke geboden? OK, doe dat dan? De man denkt dat hij al een heel eind is: daaraan heb ik me van jongsaf aan gehouden. Maar dan prikt Jezus de ballon door: verkoop alles wat je heb en volg Mij.

M.a.w. leef je uit liefde voor je naaste, durf je alles los te laten, heb je genoeg aan het volgen van Mij?

De vraag is niet: wat moet ik doen?, Maar: wat heeft God voor mij gedaan, en wat doet Hij met mij. Durf ik me aan zijn liefde over te geven.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- De catechisanten weten dat de essentie van de wet niet is dat je je aan regeltjes houdt omdat dat moet. Maar omdat God ons zo liefhad en dat Hij graag wil dat wij Hem liefhebben.
- Ze kunnen dit uitleggen aan de hand van het verhaal van de rijke jongeling.

Hart

- Ze willen van harte God liefhebben omdat Hij ons eerst liefhad.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje: - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken - zie de handleiding van blok A pag I 3-4 of het stuk ‘Kort overzicht van onze aanpak’ Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving.	
19.15	Terugblik en vooruitblik - Vraag eerst aan de groep of er nog vragen zijn nav de vorige keer. Zeg samen de memorisatietekst op of laat één beginnen en de volgende doorgaan als die hapert, enz. Probeer even uit of ze bij de nummers van de geboden weten welk gebod erbij hoort: vb zesde gebod? (wachten tot iemand het goed heeft); tweede gebod? Enz Leg uit dat ze dit over een paar weken moeten kennen. (Herhaal deze vorm de komende lessen steeds even) Hebben ze het Bijbelrooster gelezen? - We zijn nu bezig met een blok over de wet. De vorige les zijn we bezig geweest met dat de wet goed voor je is. Het beschermt je tegen gevaren. Het lijkt wel een beetje op verkeersregels die zorgen er ook voor dat je veilig thuis komt. Deze les gaan we weer kijken naar de wet. Maar nu wat wil God eigenlijk met de wet? Saaie regels geven of wil Hij eigenlijk wat anders?	
19.25	Waarom houden we ons aan de wet Hang een poster op met de volgende vraag:	

	“Ik hou me aan de wet omdat.....” Laat ze in tweetallen over deze zin overleggen (een paar minuten) Laat ze daarna hun antwoorden op gele papiertjes schrijven. Deze worden op de poster geplakt. Vergelijk samen de antwoorden. Bij de nabespreking kan de vergelijking met gehoorzaamheid aan de ouders helpen: Zouden je ouders blij zijn met antwoorden als: Ik doe wat ze zeggen, omdat - het moet - er anders alleen maar ruzie van komt - omdat dat mij het beste uitkomt - ik anders straf krijg Als het goed is geven ouders regels omdat ze van je houden, en houdt jij je eraan omdat je van hen houdt. Zo heeft God het met de wet ook bedoeld.	
19.35	Wat is de kern van de wet Op het werkblad staat de volgende situatie: Iemand zegt (in tekstballon): Ik vind Gods regels maar ingewikkeld. Heel veel dingen mogen niet, andere dingen moeten juist wel. Leg mij nou eens kort uit waar het in al die regels van God omgaat! Laat ieder in het vak dat daarbij staat nu opschrijven wat hij of zij zou antwoorden. (evt.): laat ze in tweetallen elkaars antwoord bekijken, en er één uitkiezen, die ze straks naar voren brengen. Laat ze de resultaten naar voren brengen. En praat er samen over door: wat is nu de kern van de wet? Deel nu de memorisatiekaartjes van Matteüs 22: 37-39 uit. Leg uit dat de joden vele geboden en verboden hadden (ze hadden er 613). Maar Jezus laat voelen waar het in de kern omgaat. Niet om regeltjes, maar om liefde Geef alle catechisanten 2 rode harten. (geknipt uit rode vouwblaadjes). Wanneer je nu kort zou moeten opschrijven waar het in Gods wet omgaat, wat zou je dan nu in de harten schrijven? Is er een verschil met wat je eerst opschreef? Hadden de antwoorden die je aan het begin gaf ook te maken met het liefhebben van God? Of was het meer voor jezelf of gewoon omdat het moet? Ben je iemand die leeft uit liefde voor God of leef je zo omdat het moet.	

19.50	Bijbelstudie Mat. 19: 16-22 Lees nu samen Matt 19:16 – 22. Vraag uit de groep iemand die de jongeling wil zijn. Iemand die de Here Jezus wil zijn en iemand die verteller wil zijn. Laat ze in rollenspel dit gedeelte voorlezen. Bespreek daarna gezamenlijk: Waarom ging de jonge man verslagen (verdrietig en verward) weg? Wat was zijn probleem? Wat vroeg de Here Jezus eigenlijk aan hem? Kort: (zie verder het achtergrondmateriaal) Wat was voor deze man het doel van het houden van de geboden: hij moest zich aan de geboden houden om het eeuwige leven te krijgen. Jezus doet alsof hij het ermee eens is: welke geboden? OK, doe dat dan? De man denkt dat hij al een heel eind is. Maar dan prikt Jezus de ballon door: verkoop alles wat je heb en volg Mij. M.a.w. leef je uit liefde voor je naaste, durf je alles los te laten, heb je genoeg aan het volgen van Mij? De vraag is niet: wat moet ik doen?, Maar: wat heeft God voor mij gedaan, en wat doet Hij met mij. Durf ik me aan zijn liefde over te geven.	
20.05	Prestatie: Bekijk deze les eens. Wat heb je geleerd over de wet en over de Here God, de Here Jezus? Misschien is het leuk om van de eerste poster: ik houdt me aan de wet omdat... en van de hartjes die jullie op het eind hebben gemaakt een samenvoeging te maken. Extra platen erbij van internet of getekend./ leuke letters? Kun je dit op een mooie manier samenvoegen waarin je laat zien wat je hebt geleerd? Wie gaat wat doen? Wat kun je goed en wat vind je leuk. Probeer de taken hierover te verdelen.	
20.10	Huiswerk opgeven - Denk deze week eens na over de vraag die aan de orde kwam (in kadertje op werkblad) - Houdt je je aan de wet uit liefde voor God of omdat het zo moet? - Zoek plaatjes voor de poster of maak alvast mooie teksten voor de poster. - leer de memorisatietekst: sluiting Sluit evt. af met een kringgebed waarbij ieder begint met de woorden "Heer ik hou van u..."	

huiswerk	Huiswerk: - tekst memoriseren - nadenken over: waarom de geboden houden - evt. opdrachten mbt de prestatie - Het bijbelleesrooster: -Exodus 2:23-25 -Exodus 6:1-6 -Exodus 12:40-42 -Exodus 19:1-6 -Deuteronomium 7:7-11 -Deuteronomium 9:4-6 -Romeinen 6:15-18	
----------	--	--

c. benodigde materialen

- 2 rode harten
- Poster met daarop: Ik houd me aan de wet omdat....
- geeltjes en stiften
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 25:2,4 en 5; Gz11, Gz 164 ; LB 481

bijbelgedeelten: Mt.15:1-20; Mt 19:16-22; Mt.22: 37-40; Lukas 10:25-37

belijdenis: HC znd 2 v/a 5 en 5, znd 33 v/a 91, znd 34

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De catechisanten weten dat de essentie van de wet niet is dat je je aan regeltjes houdt omdat dat moet. Maar omdat God ons zo liefhad en dat Hij graag wil dat wij Hem liefhebben.				
	Ze kunnen dit uitleggen aan de hand van het verhaal van de rijke jongeling.				
	Ze willen van harte God liefhebben omdat Hij ons eerst liefhad.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

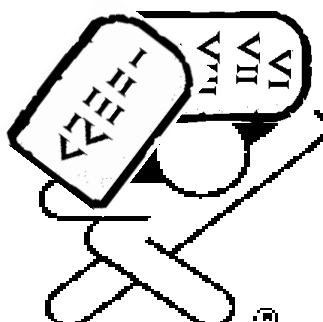
Het gaat om je hart!

blok D - nivo 1 - avond 2

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugblik en vooruitblik
19.25	Waarom houden we ons aan de wet?
19.35	Wat is de kern van de wet?
19.50	Bijbelstudie Matteüs 19:16-22
20.00	Presentatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Wat is de kern van de wet?

Ik vind Gods regels maar ingewikkeld. Heel veel dingen mogen niet, andere dingen moeten juist wel. Leg mij nou eens

Jouw antwoord:

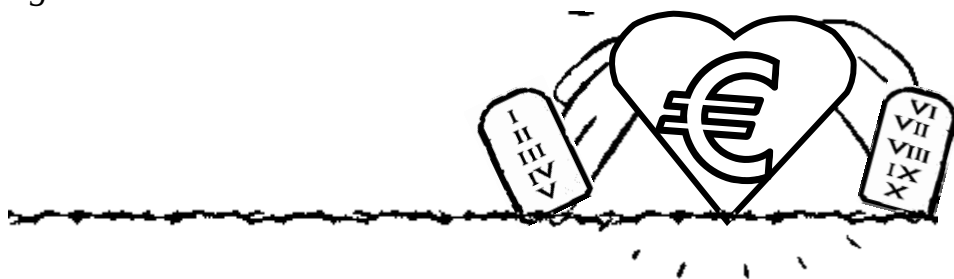
A large, empty speech bubble shape with a pointed tail, intended for the student to write their answer to the question.

Bijbelstudie Matteus 19: 16-22

Binnengaan in het koninkrijk van de hemel

16 Nu kwam er iemand naar Jezus toe met de vraag: 'Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?' 17 Hij antwoordde: 'Waarom vraag je me naar het goede? Er is er maar één die goed is. Als je het leven wilt binnengaan, houd je dan aan zijn geboden.' 18 'Welke?' vroeg hij. 'Deze,' antwoordde Jezus, 'pleeg geen moord, pleeg geen overspel, steel niet, leg geen vals getuigenis af, 19 toon eerbied voor uw vader en moeder, en ook: heb uw naaste lief als uzelf.' 20 De jongeman zei: 'Daar houd ik me aan. Wat kan ik nog meer doen?' 21 Jezus antwoordde hem: 'Als je volmaakt wilt zijn, ga dan naar huis, verkoop alles wat je bezit en geef de opbrengst aan de armen; dan zul je een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg mij.'

22 Na dit antwoord ging de jongeman terneergeslagen weg; hij had namelijk veel bezittingen.

Aantekeningen:

Huiswerk -----

Uitgedeelde memorisatietekst

Zoek plaatjes voor de poster of maak alvast mooie teksten voor de poster.

Bijbelleesrooster -----

Exodus 2:23-25

Exodus 6:1-6

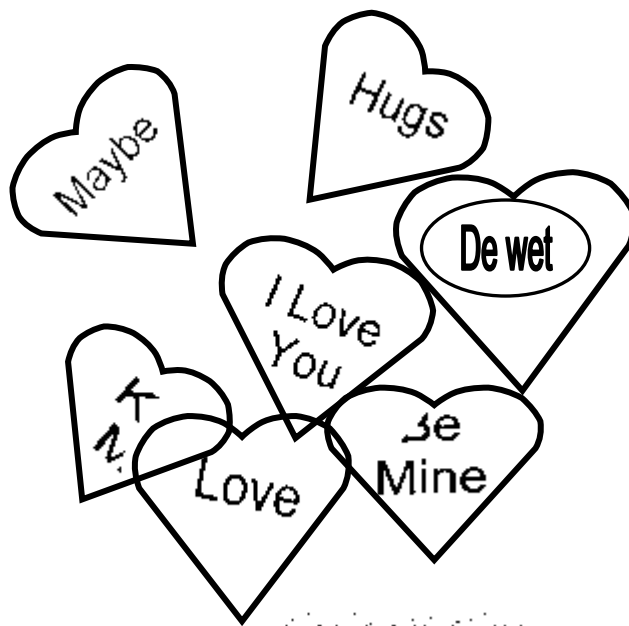
Exodus 12:40-42

Exodus 19:1-6

Deuteronomium 7:7-11

Deuteronomium 9:4-6

Romeinen 6:15-18

Avond 3 Eerst gered, dan de wet

Achtergrondinformatie

Inleiding

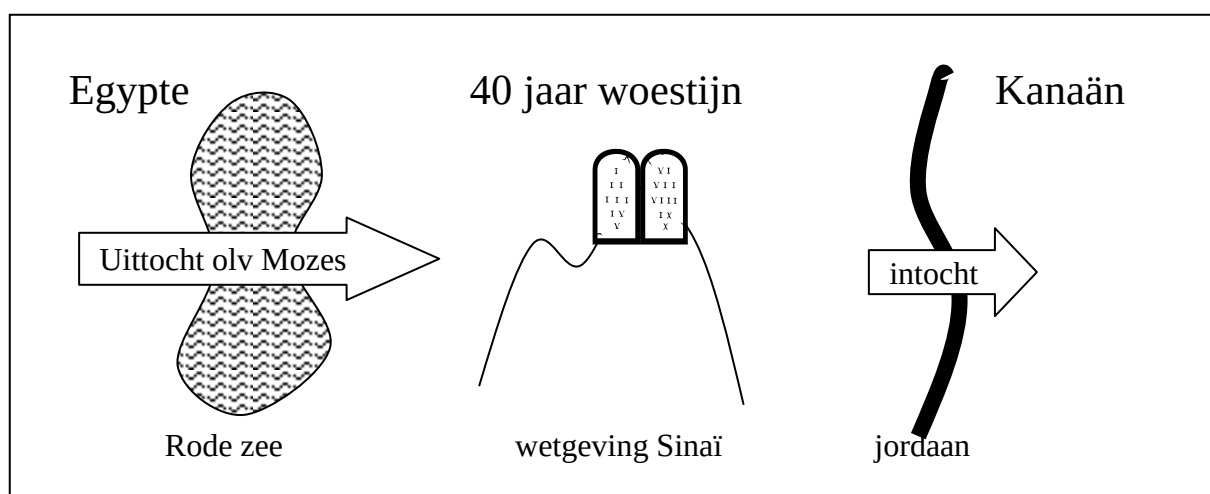
Doel van deze wet is om de jongeren te laten voelen dat we niet moeten leven met het idee dat we door de wet iets kunnen verdienen bij God (wetticisme), maar dat de wet juist een nieuwe manier van leven aangeeft, die past bij het verlost leven dat God door zijn Geest in ons wil werken..

Uit een Curaçaose cursus

Er zijn twee manieren van denken over het leven naar Gods geboden:

- a. Je moet leven volgens de geboden om verlossing te krijgen
 - b. Je moet leven volgens de geboden omdat je verlossing hebt gekregen.

We hebben al gezien dat je de verlossing niet kunt verdienen. De verlossing is een geschenk van God dat je door het geloof aanpakt. Je kunt dat geschenk niet verdienen. (Ef.2:8-9) Dat wordt ook duidelijk als je ziet op welk moment in de geschiedenis van het volk Israel de Here de 10 geboden heeft gegeven.: eerst bevrijdde God zijn volk uit de slavernij van Egypte, en daarna pas gaf Hij hen zijn geboden:

Het is niet voor niets dat de 10 geboden beginnen met de volgende inleiding:

“Ik ben de HERE, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij heb bevrijd.”

Dus: eerst de verlossing, en daarna de geboden. God bevrijdde zijn volk niet omdat het geboden had gehouden, maar opdat ze die geboden zouden gaan houden. (vgl Deut. 7: 7-8).

Voor gelovigen vandaag geldt hetzelfde als voor het volk Israël toen:

<i>Israël leefde in Egypte in slavernij. Ze waren slaven van Farao.</i>	<i>Wij leefden in de slavernij van de zonde. We waren slaven van satan.</i>
<i>God besloot om Israël te bevrijden. Niet omdat ze beter waren dan de andere volken, maar omdat Hij van hen hield.</i>	<i>God besloot om ons te bevrijden. Niet omdat ze beter waren dan de andere mensen, maar omdat Hij van hen hield.</i>
<i>Mozes was degene die de Israëlieten uit Egypte leidde.</i>	<i>Jezus was degene, die ons uit de slavernij van de zonde haalde.</i>
<i>Daarna gaf God zijn volk de wet, zo konden zij laten zien: a. dat ze dankbaar waren voor hun verlossing b. dat zij alleen de Here wilden dienen c. dat zij in vrijheid wilden blijven leven.</i>	<i>God geeft ons nu zijn Woord/ zijn wet; zo kunnen zij laten zien: a. dat we dankbaar waren voor onze verlossing b. dat wij alleen de Here willen dienen c. dat wij in vrijheid willen blijven leven.</i>
<i>Als zij de Here bleven dienen, dan bracht hij hen in het beloofde land Kanaän.</i>	<i>Als wij de Here dienen, dan brengt Hij ons naar het beloofde land: de nieuwe aarde.</i>

De wet komt na de bevrijding

Het volk Israël is bevrijd uit de slavernij. God zorgde ervoor dat het volk uit Egypte kon vertrekken en ze konden veilig door de Schelfzee terwijl het vijandelijke leger van farao verdrong. Toen ze in de woestijn waren bleef God wonderlijk voor hen zorgen. Hij gaf water, Hij gaf manna en kwakkels. Toen de Amelekieten hen aanvielen gaf God de overwinning. God bleef maar bevrijden, niet alleen van vijanden maar ook van honger en dorst. God de grote Bevrijder.

Dan komen de Israëlieten bij de berg Sinaï. God gaat de verhouding met zijn volk verder uitwerken. Hij gaat nog meer bekend maken wie Hij is én Hij gaat bekend maken wat hij verwacht van mensen die Hij gered en bevrijd heeft. Hij gaat het volk Israël zijn wet geven.

Dit is natuurlijk geweldig belangrijk. God gaat vertellen hoe het volk moet leven. Wat zou Hij te zeggen hebben? Maar minstens zo belangrijk als de inhoud van de wet, is het **moment** waarop die wet aan het volk Israël wordt bekend gemaakt. Daar wil ik in deze preek vooral bij stilstaan. De Israëlieten zijn al lang en breed bevrijd, ze zijn al gered, en nú pas komt God met zijn wet naar de mensen toe. Het had ook anders gekund. Mozes had de stenen tafelen ook bij de brandende braamstruik kunnen krijgen. God had tegen Mozes kunnen zeggen: “Mozes, luister eens goed. Dit is mijn wet. Ik wil dat je deze wet bekend maakt aan de Israëlieten.

Vertel ze dat ze heel precies moeten doen wat Ik tegen zeg, en als dat goed gaat dan zal Ik ze bevrijden uit de slavernij.’’

Zo had het gekund. Maar zo ging het niet. God kwam niet eerst met zijn wet naar het volk om ze dan pas te bevrijden. **Gehoorzaamheid aan de wet was geen voorwaarde om gered te worden uit de slavernij.** God heeft het volk bevrijd. Punt. Hij heeft gezegd: Jullie zijn mijn eigendom, je hoeft het niet te worden, je bent het. Het volk had niks gedaan om dat te verdienen. Er is niets in die eerste hoofdstukken van Exodus te vinden waardoor wij gaan denken dat ze die bevrijding toch eigenlijk wel verdiend hadden. Helemaal niets. Pas in hoofdstuk 19 – als we ook nog eens de doortocht door de Schelfzee hebben gehad, de overwinning op de Amelekieten en wonderbaarlijke voedselvoorziening voor een mopperend volk – dán pas gaat God de wet aankondigen. En let op hoe dat gebeurt. God laat het volk eerst weer terugkijken. *Jullie hebben gezien hoe ik tegen Egypte ben opgetreden, en hoe ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij mij hebt gebracht.* Op adelaarsvleugelen gedragen, dat is een duidelijk beeld: ze deden zelf helmaal niets. Alles hadden ze aan God te danken. Dat wordt nog eens duidelijk onder de aandacht gebracht. **Eerst gered, dan pas de wet.** Als die volgorde wordt omgedraaid – en het gebeurt helaas vaak – dan snijden we het hart uit het evangelie. Dan miskennen we dat onze God een God van genade is. Dan doen we alsof we bij God eerst iets moeten verdienen voordat we zijn kind mogen zijn. Dit is niet zomaar een misverstand, het is het evangelie op z’n kop. Het is geen evangelie meer.

Uit ‘Gelukkig Gereformeerd’

Alle religies op de wereld willen antwoord geven op de ene vraag: wat moet jij doen om gelukkig of gered of door God geaccepteerd te worden? Om gered te worden moet je je aan allerlei geboden houden, zegt de ene godsdienst. Een andere zegt: je moet je plichten trouw vervullen. Een derde zegt dat je gelukkig wordt als je maar de juiste meditatie technieken gebruikt.

Maar de kern van de bijbelse boodschap is anders: het gaat er niet om wat jij doet, het gaat erom wat Hij, Jezus, voor jou heeft gedaan.

En daarbij gaat het niet alleen over de vergeving van onze zonden. Er zijn velen – en ik moet bekennen dat ik vroeger ook wel eens zo gepreikt heb – die zeggen: 'Oké, Jezus is voor jouw zonden gestorven, maar dat zal dan nog wel eerst moeten blijken in jouw leven!' Of: 'Je bent pas goed gereformeerd als je...' en dan volgt een hele rij zaken die je zou moeten doen of moeten laten. Maar dat is niet terecht. Het geschenk dat God geeft is niet alleen de vergeving van onze zonden. Nee, uiteindelijk is dat geschenk een nieuw leven in en met Jezus. Ook het nieuwe leven, ook de goede daden, zijn het resultaat van zijn werk in ons leven. Dat we het heil niet zelf kunnen verdienen is bij de meeste gereformeerden wel doorgedrongen, maar soms lijkt het er toch op dat we een betaling achteraf wel gepast vinden: God heeft iets voor mij gedaan, dan moet ik natuurlijk wel iets terugdoen. Maar dat kan niet, want God doet je alles cadeau. Stel je eens voor dat iemand die heel veel van je houdt jou een prachtig cadeau geeft. Hoe zou het dan op hem of haar overkomen als jij in reactie daarop je portemonnee trekt en vraagt: 'Hoeveel krijg je van me?'

(zie verder ‘Gelukkig Gereformeerd’ van Jasper Klapwijk pag 18 ev)

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze kunnen vertellen dat God eerst Zijn volk bevrijdt en dan pas de wet geeft.
- Ze kunnen uitleggen dat God eerst van Israel hield niet omdat ze groot en machtig waren maar vanuit zijn liefde.
- Ze kunnen vertellen dat het lijkt op hun doop. Zij konden toen ook niets maar God geeft al grootse beloftes.

Hart

- Ze voelen dat de genade van God verrassend anders is dan wat in deze wereld gewoon is
- Ze voelen dat God in zijn wet wil dat we ons aan zijn liefde overgeven, en willen ook voor Hem leven.

Handen

- Ze kunnen een mooie collage maken

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugblik, intro deze week, het huiswerk Kom eerst nog even terug op de vorige les: Kom nog even terug op de vraag waarover ze deze week zouden nadenken. (Waarom houdt je je aan de wet omdat het moet of uit liefde.) Zeg de memorisatietekst nog een keer op, en oefen weer even of ze bij de nummers 1 tot 10 weten welk gebod erbij hoort. We gaan deze les weer kijken naar de wet maar dan meer naar het ogenblik waarop God hem heeft gegeven en op welke manier. En wat dat voor ons kan betekenen.	
19.20	eerst goed doen dan gewaardeerd worden? Op het werkblad staan de volgende zinnen: - Als je de wedstrijd wint..... krijg je een medaille - Als je je werk hebt gedaan..... wordt je uitbetaald - Als je je goede cijfers haalt ... vinden ze dat je het goed doet - Als je het goed doet zijn ze blij met je - Als je er goed uit ziet.... dan kijken ze naar je - Als je een prestatie levert... dan wordt je beloont	

	daaronder staat dan: - Als je je aan Gods wet houdt.... dan.....? Bespreek deze zinnen: Wat zit in al deze zinnen? Herkennen ze het, dat de wereld zo in elkaar zit? Stel nu de vraag: zit het geloof zo ook in elkaar zit? M.a.w. kun je de zin afmaken: “Als je je aan de wet van God houdt, dan.....”? Vertel dan dat heel veel mensen zo met geloof en met Gods wet omgaan, maar dat de bijbel echt verrassend anders is. Dat gaan we in deze les ontdekken.	
19.25	de wetgeving op de tijdlijn Maak op een groot vel papier een rechte lijn; Dit is een tijdlijn. Geef de jongelui allemaal een rose/gele plakpapiertje waar je voor de les een naam op hebt geschreven. Ieder catechisant krijgt dus een papiertje met daarop één naam/gebeurtenis. Deze volgende namen/gebeurtenissen op de papiertjes: (De cursief gedrukte kun je evt. nemen als dat voor de grote van de groep nodig is) Schepping, zondvloed, <i>toren van Babel</i>, Abraham vreemdeling in Kanaän, <i>Isaak</i>, <i>Jacob</i>, Jozef naar Egypte verkocht, Jacob en zijn familie naar Egypte, <i>Israël in Egypte onderdrukt</i>, God bevrijdt zijn volk uit Egypte, <i>Door de Rode zee</i>, God geeft zijn wet, Israël moet 40 jaar in de woestijn blijven, intocht in Kanaän. Laat ze hierna met de hele groep op de goede volgorde (door de tijd heen)gaan staan. Dit moeten ze samen uitzoeken. Dus eerst Schepping, zondvloed, enz. Laat ze daarna de briefjes in de goede volgorde op de tijdlijn plakken. Blijven er nog briefjes over, bekijk die dan even gezamenlijk en plak ze dan op de goede plek. Op het werkblad staan de volgende stellingen: 1) God heeft Israël gered omdat ze zich aan zijn wet wilden houden. 2) God haalde zijn volk uit de slavernij, en om te zorgen dat ze vrij en gelukkig zouden kunnen leven gaf Hij zijn wet Welke van deze stellingen lijkt op de rij die we net bekeken hebben? Welke klopt met de bijbel? Hoe zie je dat terug op de tijdlijn? (eerst bevrijding, dan de wet) Hoe zie je dat terug in de tekst van de wet zelf? (Ik ben de HEER,	

	die je bevrijd heeft; je kunt op dit moment het memorisatiekaartje met daarop Ex 20: 1-3 uitdelen) Vat het zo samen: * niet: eerst de wet en dan gered * maar: eerst gered en dan de wet	
19.40	Bijbelstudie Vertel nu eerst dat God de Israëlieten door de rietzee heeft gebracht. Daarna ze eten heeft gegeven en de overwinning op de Amalekieten. Daarna komt pas de wet. Lezen: Ga nu samen lezen Ex 19: 16 – 25, Ex 20:18 – 21. (we slaan het stukje wet over. De geboden komen we in de volgende lessen nog wel tegen). Vraag ze hun ogen te sluiten en terwijl jij het gedeelte voorleest zich in te denken dat ze erbij waren. Laat ze direct na het lezen op het werkblad invullen wat bij ze opkwam toen ze zaten te luisteren. Wat viel op, wat voelden ze? Bespreek dit daarna en ook de volgende vraag: Wat zeggen deze gebeurtenissen over de Here God? God is ontzettend machtig en groot. Dat zien we in dit verhaal en toch gaat Hij voor dit volk zorgen. Waarom doet hij dat? Laat ze redenen opgeven. Zeggen ze ‘Omdat Hij van hen hield’, vraag dan door: Waarom hield Hij van ze? Geef aan dat God niet voor ze wilde zorgen omdat: - ze zo goed waren - zich aan zijn wetten hielden - zo’n fijn en aardig volk waren Lees nu samen Deut 7: 6-11 Hij hield van Israel van dat kleine ongehoorzame volkje. Daarom bevrijdde Hij ze. Hij wil voor ze blijven zorgen en daarom geeft Hij zijn wet. Als ze die houden dan zal het goed met ze gaan in het land waar ze in zullen komen.	
19.40	verbond als een huwelijk (Kom je in tijdnood, dan kun je beter dit onderdeel laten vallen dan het volgende) Laat nu een trouwring/ trouwboekje zien. Wat is het? Wat zegt het? Wanneer je nog een leuke anekdote of verhaal hebt over je trouwdag vertel die dan ook even. (is altijd leuk iets van humor tussendoor). Vanaf dat ogenblik horen die 2 mensen bij elkaar. Ze beloven	

	elkaar dat ze altijd voor elkaar zullen zorgen en samen bij elkaar zullen blijven. Vooraf bij een trouwring: iedereen kan zien. Deze man/vrouw hoort bij een ander. Hij/zij houdt van iemand en blijft altijd bij hem/haar. Niet omdat dat perse moet , op een mopperige vervelende manier maar omdat hij/zij van hem/haar houdt. Dat ga je dan ook vanzelf laten zien. Je gaat voor iemand de dingen doen die hij/zij graag wil. Zoekt voor die ander het beste. Op het werkblad staat het volgende schema: <table><tr><td></td><td>De HEER en Israël</td></tr><tr><td>Er was een lelijk meisje dat door een boze stiefvader werd mishandeld.</td><td></td></tr><tr><td>Toen kwam er een rijke prins. Hij kon we 1000 mooie meisjes krijgen, maar hij werd net op dit meisje verliefd.</td><td></td></tr><tr><td>Hij strafte de boze stiefvader en haalde het meisje er weg</td><td></td></tr><tr><td>Toen gingen ze trouwen; Hij beloofde altijd voor haar te zorgen, en vroeg haar of ze met Hem verder wilde.</td><td></td></tr><tr><td>Hij gaf haar het trouwboekje.</td><td></td></tr></table> Laat ze nu in de open kolom het verhaal vertalen naar de verhouding tussen de Here en zijn volk.		De HEER en Israël	Er was een lelijk meisje dat door een boze stiefvader werd mishandeld.		Toen kwam er een rijke prins. Hij kon we 1000 mooie meisjes krijgen, maar hij werd net op dit meisje verliefd.		Hij strafte de boze stiefvader en haalde het meisje er weg		Toen gingen ze trouwen; Hij beloofde altijd voor haar te zorgen, en vroeg haar of ze met Hem verder wilde.		Hij gaf haar het trouwboekje.		
	De HEER en Israël													
Er was een lelijk meisje dat door een boze stiefvader werd mishandeld.														
Toen kwam er een rijke prins. Hij kon we 1000 mooie meisjes krijgen, maar hij werd net op dit meisje verliefd.														
Hij strafte de boze stiefvader en haalde het meisje er weg														
Toen gingen ze trouwen; Hij beloofde altijd voor haar te zorgen, en vroeg haar of ze met Hem verder wilde.														
Hij gaf haar het trouwboekje.														
19.50	toepassing op de doop Laat nu een doopkaart zien (kun je wel vragen bij Gina Boekema) Wat heeft dat nu te maken met de wet bij de Sinai? Dat gaan we bekijken aan de hand van het volgende schemaatje (zie volgende blz) (Kom je er tijdens de les niet meer helemaal aan toe, dan kun je het verder invullen van het schema ook als huiswerk meegeven)													

	God sluit een verbond met	Bevrijding van	Belofte van God
Op de Sinai		Lees Ex 20:1,2	Lees: Deut 7:13-15
Bij het dopen		Lees: deel doops-formulier (1)	Lees: deel doops-formulier (2)

Laat ze deze tabel nu in groepjes van drie invullen. Verdeel de vakken over de groepen zodat ze het niet allemaal hoeven te doen. Een aantal stukken zijn best lastig vooral die van het doopsformulier en het vraag en antwoord. Zorg dat daar een leider bij zit die kan helpen.

Op het werkblad staan:

- de tabel

- deel doopsformulier (1)

Formulier II vanaf "Het water waarmee wij gedoopt worden,... tot 'door zijn lijden en sterven heeft verdiend' (pag 718-719 nieuwe kerkboek)

- deel doopsformulier (2)

Formulier II vanaf "Bij onze doop ontvangen we het teken en zegel van"... tot 'uitverkoren kinderen van God eeuwig leven' (pag 719 nieuwe kerkboek)

Heeft iedereen zijn eigen vak ingevuld dan wisselen ze dat uit in de grote groep zodat iedereen het hele vak in kan vullen.

Koppel nu terug naar het begin:

In de wereld, en ook voor heel veel mensen die geloven is het: je moet eerst iets doen voor je beloont wordt; jij moet eerst iets doen voor God, en dan doet God iets voor jou.

Maar God is een God van pure goedheid en genade. Hij koos Israël uit en had het lief en bevrijdde het. Hij kwam ook naar jou toe, en geeft je machtige beloftes.

Het begint niet bij ons (dat wij ons aan de wet houden of dat wij voor God kiezen) maar bij God die in zijn liefde naar ons toekomt. Moet je eerst de wet houden om gered te worden? Nee. God heeft je gered om Jezus. Hij heeft de wet al voor jou gehouden en wil je al je zonden vergeven. En Hij wil je helpen om weer echt goed en vrij –dat is volgens Gods wet- te leven.

20.00	Prestatie Bekijk samen of de poster van de vorige keer iets geworden is. Konden ze er al mee aan het werk? Zijn er nieuwe dingen meegenomen. Platen/ tekstjes/ teksten in mooie letters. Probeer deze dingen nu samen te voegen in jullie eerste poster over de wet.	
20.10	* Huiswerk opgeven: - memorisatiekaartje uitdelen - termijn stellen waarop je verwacht dat ze de 10 geboden kennen (zie les 1) - evt: schema over vergelijking doop-Sinaï afmaken * Sluiting: Laat ze allemaal twee zinnen maken “Heer ik dank U, dat.....” “Heer, ik beloof U dat.....” Hou een kringgebed waarbij ieder zijn beide zinnen naar God toe uitspreekt.	
Huiswerk:	Huiswerk: - verslag van preek maken adhv luisterwijzer - evt. vragen bedenken mbt de preek - tekst memoriseren - evt. opdrachten mbt de prestatie - Het bijbelleesrooster: -Psalm 96:1-5 -Psalm 106:34-39 -Psalm 115:1-9 -Deuteronomium 4:33-35 -Deuteronomium 4:36-40 -Deuteronomium 13:6-11 -Jesaja 46:1-10	

c. benodigde materialen

- poster met tijdlijn + plakbriefjes
- trouwboekje, trouwring; doopkaart
- memorisatiekaartjes
- evt materiaal voor prestatie

d. suggesties

zingen: Ps 105:5,20 en 21; Ps 145: 1 en 3; Gez 140; Gez 160

bijbelgedeelten: Deut.7:1-13; Ez.16:1-13; Rom.6:15-18; Gal.3:11-16

belijdenis: HC znd 23,24 en 32; NGB art 23 en 24

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze kunnen vertellen dat God eerst Zijn volk bevrijdt en dan pas de wet geeft.				
	Ze kunnen uitleggen dat God eerst van Israel hield niet omdat ze groot en machtig waren maar vanuit zijn liefde.				
	Ze kunnen vertellen dat het lijkt op hun doop. Zij konden toen ook niets maar God geeft al grootse beloftes.				
	Ze voelen dat de genade van God verrassend anders is dan wat in deze wereld gewoon is				
	Ze voelen dat God in zijn wet wil dat we ons aan zijn liefde overgeven, en willen ook voor Hem leven.				
	Ze kunnen een mooie collage maken				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Eerst gered, dan de wet

blok D - nivo 1 - avond 3

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugblik, intro en huiswerk
19.20	Eerst goed doen dan gewaardeerd worden
19.25	De wetgeving op de tijdlijn
19.40	Bijbelstudie / Verbond als een huwelijk
19.50	Toepassing op de doop
20.00	Presentatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Eerst goed doen dan gewaardeerd worden

Als je de wedstrijd wint. dan krijg je een medaille
Als je je werk hebt gedaan. . . dan word je uitbetaald
Als je goede cijfers haalt. . . . dan vinden ze dat je het goed doet
Als je het goed doet. dan zijn ze blij met je
Als je er goed uit ziet dan kijken ze naar je
Als je een prestatie levert. . . dan word je beloond

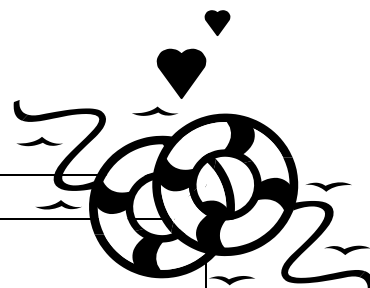
Als je je aan Gods wet houdt . . . dan . . .

De wetgeving op de tijdlijn

1. *God heeft Israël gered omdat ze zich aan zijn wet wilden houden.*
2. *God haalde zijn volk uit de slavernij, en om te zorgen dat ze vrij en gelukkig zouden kunnen leven gaf Hij zijn wet*

Verbond als een huwelijk

	De HEER en Israël
<i>Er was een lelijk meisje dat door een boze stiefvader werd mishandeld.</i>	
<i>Toen kwam er een rijke prins. Hij kon wel 1000 mooie meisjes krijgen, maar hij werd net op dit meisje verliefd.</i>	
<i>Hij strafte de boze stiefvader en haalde het meisje er weg.</i>	
<i>Toen gingen ze trouwen; Hij beloofde altijd voor haar te zorgen, en vroeg haar of ze met Hem verder wilde.</i>	
<i>Hij gaf haar het trouwboekje.</i>	

Toepassing op de p

	God sluit een verbond met:	Bevrijding van:	Belofte van God:
Op de Sinaï		Exodus 20:1,2:	Deuteronomium 7:13-15
Bij het dopen		Gedeelte (1) doopsformulier	Gedeelte (2) doopsformulier

Gedeelte (1) uit het Doopsformulier II

Het water waarmee wij gedoopt worden, laat ons zien dat wij door de zonde onrein zijn en dat onze zonden afgewassen moeten worden. Als nageslacht van Adam zijn wij in zonde ontvangen en geboren. Job weet zeker dat geen mens tot reinheid kan brengen wat onrein is.

Van nature staan wij bloot aan Gods toorn. Daarom kunnen we slechts door een algehele reiniging het koninkrijk van God ingaan.

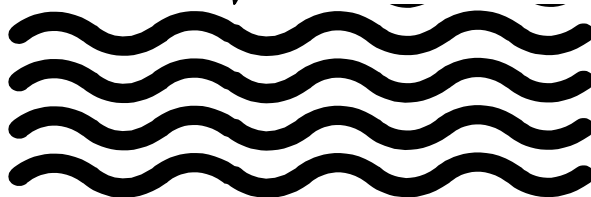
Dit kunnen wij onszelf niet geven en daarom zoeken wij onze zaligheid buiten onszelf in Jezus Christus, Gods Zoon. Bij Hem alleen is die te vinden. Het water bij de doop wijst heen naar het bloed van Jezus Christus, dat onze zonden afwast, zodat we in Hem rein zijn voor God. Onze zonden worden verzoend doordat God ons toerekent wat Christus door zijn lijden en sterven heeft verdiend.

Gedeelte (2) uit het Doopsformulier II

Bij onze doop ontvangen we het teken en zegel van wat God ons in het verbond van zijn genade belooft. De Vader bezegelt ons dat Hij met ons een eeuwig verbond sluit. Hij belooft ons dat Hij ons tot zijn kinderen en erfgenamen aanneemt en altijd als een Vader voor ons wil zorgen, in voor- en tegenspoed. De Zoon bezegelt ons dat Hij al onze zonden afwast met zijn bloed. Hij belooft dat Hij ons doet opstaan in een nieuw leven, zoals Hij eens opstond uit de dood. Hij zegt ons toe dat God ons de rechtvaardigheid van Hem toerekent.

De Heilige Geest bezegelt ons dat Hij in ons wil wonen en werken. Hij belooft ons dat Hij ons tot leden van Christus wil heiligen, en zegt ons toe dat Hij ons wil doen delen in wat we in Christus hebben. Dat is het afwassen van onze zonden en het dagelijks vernieuwen van ons leven, totdat wij ten slotte zonder enige zonde, met heel de gemeente van de uitverkoren kinderen van God, eeuwig leven.

Eerst water, de rest komt later

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst
Tien geboden (zie les 1)

Eventueel schema over vergelijking doop-Sinaï afmaken
Preekverslag a.s. zondag maken mbv luisterwijzer, eventueel vraag bedenken

Bijbelleesrooster

Psalm 96:1-5

Psalm 106:34-39

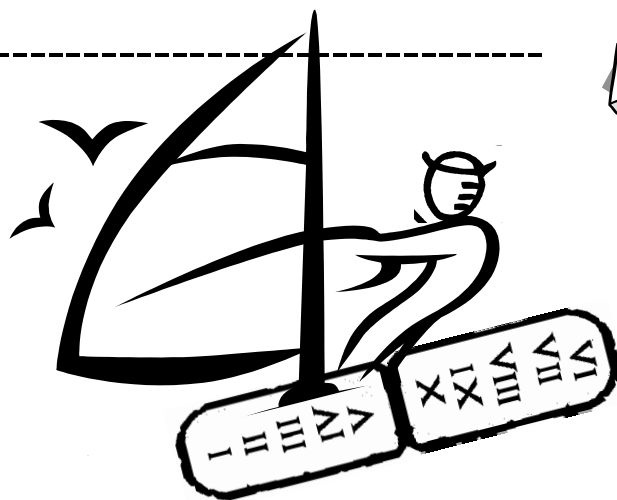
Psalm 115:1-9

Deuteronomium 4:33-35

Deuteronomium 4:36-40

Deuteronomium 13:6-11

Jesaja 46:1-10

Avond 4 Laat niets tussen jou en Mij in komen te staan!

Achtergrondinformatie

Inleiding

Bij deze les gaat het erom de jongeren te laten voelen dat de relatie met God een exclusieve relatie is. Hij is de God van heel je leven, of Hij kan je God niet zijn. We hebben steeds de neiging andere zaken of personen in ons leven zo belangrijk te laten worden dat ze God van de eerste plaats verdringen.

Hij alleen is God

Het eerste gebod was meer dan nodig. Er waren zoveel verschillende godsdiensten en afgoden. Religieuze pluriformiteit is niet alleen maar van onze tijd.

Telkens weer benadrukt Jahwe echter dat Hij de enige is. Dit monotheïsme is heel opvallend in het OT. Hij is niet de privé-god van Israël maar de God van de hele aarde. Er zal ook een moment komen dat alle volken dat zullen erkennen.

Met name bij de profeten en in de psalmen is het een belangrijk thema.

Zij bijvoorbeeld: Jesaja 40:12-31, 43:10-13, 45:5 en vers 22-24, Jeremia 10:1-16, 16:19-20, Psalm 86, 96, 97, 100, 115, 135

Bij 1 Koningen 18: de Baäldienst (uit cursus OT, Jasper Klapwijk)

Elia preekte in een periode van voorspoed in Israël. Koning Achab, de zoon van Omri, dreef handel met de landen ten noorden van Israël, en hij was getrouwd met Izebel, de dochter van de koning van Sidon. Bovendien voerde hij de Baälverering in Israël in.

Baäl was de god van de regen, getrouwd met de godin Asjera, die de godin van de vruchtbare aarde was. Samen gaven ze het land voorspoed en vruchtbaarheid. Baäl was de god met de bliksem in zijn hand, die in de bergen woonde; Asjera woonde in de dalen. Wanneer Baäl (regen) en Asjera (land) samen komen krijg je vruchtbaarheid. Niet voor niets was prostitutie in de tempels een van de manieren om deze afgoden te vereren.

Tegen die achtergrond wordt de straf die God door Elia aankondigt zeer sprekend: “er zal geen dauw of regen komen, tenzij ik het zeg” (1 Kon 17:1). Ook begrijp je dan dat de confrontatie tussen de HEER en Baäl in 1 Kon. 18 volledig in het voordeel was van Baäl: ze waren op een berg, het territorium van Baäl, en er moest vuur uit de hemel komen, en dat was Baäls specialiteit. Bovendien mochten zijn priesters beginnen!

Israël wilde de HEER dienen (de God van de geschiedenis, die hen uit Egypte had bevrijd) en Baäl (de god van de voorspoed en vruchtbaarheid). Maar juist dat is onmogelijk. Dat heeft God bewezen (1 Kon. 17 – 18): Alleen de HEER is God.

Wat elementen uit de confrontatie tussen de HEER en Baäl:

Baäl	de HEER
* Baäl is een gepersonifieerde natuurkracht. * De eredienst van Baäl is gericht op mensen en wat mensen willen. * Baäl belooft veel, maar als je goed kijkt geeft hij je niets. * Baäl eist ook veel: denk aan de priesters die zweetten en bloedden voor Baäl. * Baäl kan niets doen, hoe hard je ook schreeuwt, danst, en in extase raakt	* de HEER is de God die hemel en aarde geschapen heeft. * De HEER dienen betekent: bekering en doen wat de HEER wil. * De HEER komt zijn woord na. * Het enige dat Elia moest doen was vertrouwen op de HEER, en bidden. * De HEER verhoort gebeden en doet grote dingen.

Afgoderij als overspel

Heel opvallend in het OT is dat God afgoderij van Israël bestempelt als overspel. Dit leert ons iets belangrijks over de verhouding met God. Hij wil een exclusieve relatie waarin liefde en trouw een plek hebben.

Een bijbelgedeelte waarin dit onder woorden wordt gebracht is Jeremia 3. Een ander bijbelboek waarin dit een belangrijk thema is is Hosea. Vooral hoofdstuk 2 is indrukwekkend.

Toen de Here Jezus op aarde kwam heeft Hij zich deze beeldspraak toegeëigend. Hij was de bruidegom, de kring van gelovigen rondom hem de bruid. Zie bijvoorbeeld Matteüs 9:14-17 en Johannes 3:27 e.v.

In Efeze 5 werkt Paulus dit beeld verder uit.

God wil dus een exclusieve één op één relatie waarin sprake is van liefde en trouw. Dat is het hart van het eerste gebod.

Belangrijke vragen om uit te werken en over door te praten:

-Hoe kun je God liefhebben als je Hem niet kunt zien?

wijs op wat God gedaan heeft en wat Hij nog steeds doet. In de Here Jezus heeft God een 'gezicht' gekregen. En de Here Jezus mag vervolgens weer zichtbaar worden in mensen. Om liefde voor de Here te stimuleren werd het volk Israël ook altijd weer egwezen op de grote dingen die God voor hen gedaan had, bijvoorbeeld de bevrijding uit Egypte en uit de ballingschap. Zie bijvoorbeeld de Psalmen 116, 118, 126, 114, 107, 105, 106, 104, 103 etc. Vooral 116 is geschikt. 'God heb ik lief want'
Belangrijke tekst uit NT in dit verband: 1 Petrus 1:8 ('hem hebt gij lief zonder Hem gezien te hebben') Let op het verband waarin dit vers staat > waarom hebben ze Hem lief?

-Op welke manier kan ik in mijn relatie met God vandaag 'overspel' plegen?

bespreek alle denkbare moderne afgoden. Alles wat God van de eerste plaats verdringt.

Belangrijk in dit verband zijn opmerkingen in de bijbel als 'hebzucht is afgoderij' (Kolossenzen 3:5).

Andere belangrijke bijbelgedeelten in dit verband: Matteüs 6:24, Jakobus 4:1-10, 1 Johannes 2:15-17

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze weten wat het eerste gebod is.
- Ze kunnen vertellen wat het eerste gebod te maken heeft met het verhaal van Elia op de Karmel.
- Ze weten dat het eerste gebod van hen vraagt dat de dingen die tussen jou en God in kunnen gaan staan, uit hun leven moeten
- Ze weten dat de dingen en mensen die hun dichter bij God kunnen brengen een grotere plaats moeten krijgen.
- Ze weten dat dit gebod een logisch gevolg is van de liefde die God ons wil geven. Hij wil trouwe verbondsgenoten.

Hart

- Ze voelen dat de grote liefde van God voor hen de oorzaak van dit gebod is en ze zijn van harte bereid om God te dienen door goede keuzes te maken.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling Kom eerst nog even terug op de vorige les: We hebben gezien dat God door het geven van de wet een huwelijk wil sluiten met Zijn volk. Dit is zo bij de Israëlieten maar ook nog steeds bij ons. God houdt van ons en wil bij ons horen. Israel was een klein volkje toen God hen bevrijdde. Hij hield van hen. Daarna gaf Hij pas de wet. Bij ons is dat net zo. We zijn eerst als baby gedoopt. We konden zelf niets doen en toch zegt God dan al dat Hij bij ons wil horen. Daarna geeft Hij pas de wet. Niet om saaie regels op te leggen maar om ons vrij te houden. We gaan deze les kijken naar het eerste gebod. Wie weet wat het eerste gebod is? NB vraag aandacht voor het feit dat de wet begint met “ Ik ben de HEER, die je bevrijdt heeft” Zeg de memorisatietekst nog een keer op, en oefen weer even of ze bij de nummers 1 tot 10 weten welk gebod erbij hoort.	
19.25	Voorbeeld verhaal Wat vind je van het volgende: Een net getrouwd stel gaat op huwelijksreis. Wanneer ze net zijn aangekomen op hun bestemming, pakken ze allebei hun koffers uit.	

	Daarna gaan de man en de vrouw uit elkaar. De ene gaat naar het strand, de andere gaat uit eten. Aan het eind van de avond komen ze beide weer terug. De man heeft een andere vrouw meegenomen vanaf het strand. De vrouw heeft in het restaurant een man opgeduikeld en neemt die mee. Lijkt je dit een goed huwelijk? Zo is het ook met het eerste gebod: God vraagt daarin: Vereer naast mij geen andere goden. Daarmee bedoelt God: Ik heb jullie gered, ik wilde bij jullie horen. Ik heb jullie helemaal bevrijdt. Nu wil ik ook dat jullie helemaal bij mij gaan horen en niet ondertussen bij iemand anders horen. Bij echte liefde hoort trouw zijn aan elkaar.	
19.30	Bijbelstudie 1 Kon. 18 Leg eerst uit: Israëls geloof was heel anders dan dat van de andere volken. Zij geloofden in de God, die de hemel en de aarde gemaakt heeft. De goeden van de volken om hen heen waren vooral natuurkrachten: de zonnegod (Egypte) of de maan. Baäl was de god van de regen. Hij wordt vaak afgebeeld met een bliksem in zijn geheven rechterhand. Regen was voor de mensen toen ontzettend belangrijk, want als er in de regentijd geen regen viel leden ze honger. Asjera was de godin van de aarde. In de tijd van Achab wilden de Israëlieten de Here nog wel dienen, Hij had hen bevrijd en uit Egypte gehaald, maar ze wilden ook Baäl en Asjera dienen omdat die voor eten en welvaart zorgden. * Onze situatie vandaag is heel anders, maar hoe kunnen wij dezelfde fout maken als de Israëlieten toen? De Here is woedend, en hij straft zijn volk met droogte (1 Kon 17:1). * Waarom net deze straf? (Het is alsof de Here zegt: OK, jullie willen de Baäl dienen, laat die dan ook maar voor de regen zorgen. Dat is toch zijn specialiteit. Van mij krijgen jullie niks meer) Vertel kort de inhoud van 1 Kon 17:1- 1 Kon 18:19 Lees nu samen I Kon 18:20-39 Verdeel daarna de groep in kleine groepjes van vier, en laat ze de onderstaande vragen beantwoorden (ook op wekblad): 1. zet in het onderstaande schema de 10 zinnen, die eronder staan. Steeds 2 die bij elkaar passen tegenover elkaar.	

	<table><tr><td>Baalpriesters</td><td>Elia</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table> 450 priesters hij spreekt een kort gebed er komt geen vuur een simpel gebed is genoeg 1 profeet ze doen alles om de aandacht te trekken ware God ze schreeuwen uren lang afgod er komt direct vuur 2 Als je leest hoe de baālpriesters zich gedragen, wat voor indruk krijg je dan van baāl, wat voor een soort god was hij? (een god die veel eist en niks doet; een harde god, die zijn priesters laat bloeden; een god die je uiteindelijk alles zelf laat doen; een god die er niet voor je is als je hem nodig hebt. Vgl de spot van Elia in vrs 27. Kijk of ze dit toe kunnen passen op de afgoden van vandaag.) 3: Wat is het verschil met de Here? (Hij leeft en reageert, Hij luistert ook naar 1 man die bidt. Hij is God, Hij alleen!) Besprek de vragen even samen.	Baalpriesters	Elia											
Baalpriesters	Elia													
19.40	of -of Lees nu nog één keer 1 kon 18: 21. Wat was eigenlijk het probleem van Israel?: Ze willen niet kiezen. Ze willen en Baal dienen en God. Op de Karmel laat God Israel kiezen. Want het is onmogelijk God dienen en de Baāl. (vgl een man, die niet wil dat z'n vrouw het ook nog met een ander houdt) - waarom zou het volk niet willen kiezen? - is het voor ons ook moeilijk om alleen voor de Here te kiezen? Waarom? Geef eens een voorbeeld. - Waarom zou je eigenlijk voor God kiezen? Laat nog een keer duidelijk uitkomen dat God eerst voor ons koos, en ons bevrijdde, maar dat Hij nu wel wil dat wij met heel ons hart voor													

	Hem kiezen. God heeft vroeger alles voor ons overgehad. Hij heeft zelfs Zijn Zoon gegeven om ons te redden. Zoveel hield Hij van ons. Daarom moeten we nu met heel ons hart voor Hem kiezen en niet steeds twijfelen tussen Hem en andere dingen. Hij is onze liefde waard.	
19.50	in een schema Teken dit schema op een bord of flap (ook op werkblad) <pre> dingen: mensen: prestaties: \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / \ / Jij. </pre> Verdeel nu de groep in groepjes van twee: Laat ze samen het volgende overleggen: - Welke dingen zijn voor jou heel belangrijk? - Welke mensen zijn voor jou heel belangrijk? - Welke dingen die je doet zijn voor jou heel belangrijk? - Als je nu God in moet vullen in het schema, kan dat op twee plaatsen: a. welke plaats gaven de Israëlieten in de tijd van Achab Hem? (naast de andere items; God voor een deel van je leven) waaraan zie je of iemand de Here die plaats geeft in zijn leven? b. wat is de enige plaats die God accepteert? (boven de andere items) waaraan zie je dat iemand God die plaats geeft in zijn leven? - waar staat Hij in jouw leven? Vertel op het eind: Gelukkig is de Here Jezus voor jou gestorven. Kies je soms verkeerd en je hebt er na die tijd spijt van, weet dan dat God beloofd heeft dat Hij de verkeerde keuzes wil vergeven. Gods liefde blijft altijd groter dan jou zonde of verkeerde keuze.	

20.00	Presentatie: Denk nu met zijn allen eens over de laatste werkvorm na. Hoe kun je op een poster duidelijk maken wat voor jou het eerste gebod betekent? Misschien kun je iets met het Bijbelverhaal? Verdeel de taken hierover. Vertel ook dat we volgende week gaan kijken wat er al van de poster gemaakt is.	
20.15	Huiswerk opgeven - leg uit dat we het de volgende keer over het tweede gebod gaan hebben (maak geen beeld). Laat ze voor de volgende keer een paar voorbeelden opschrijven van hoe je vandaag de dag tegen dit gebod kunt zondigen. Laat ze als ze het zelf niet weten bij hun familieleden vragen. - memorisatietekst uitdelen sluiting Doe een kringgebed, waarbij ieder begint met de zin “Heer, u alleen bent God, en daarom....”	
Huiswerk:	Huiswerk: - taken die verdeeld zijn voor de prestatie - hedendaagse zonden tegen het tweede gebod opschrijven - uit het hoofd leren tekst memorisatiekaartje Het bijbelleesrooster: -1 Koningen 12:25-30 -2 Koningen 10:28-32 -1 Koningen 15:9-13 -Psalm 115:1-7 -Psalm 115:8-18 -Jasaja 40:12-17 -Jesaja 40:18-20	

c. benodigde materialen

- flaps + stiften
- evt. materiaal voor prestatie
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 2; Ps.96:1,3 en5; Ps 115:1,3 en 5; Gz 11; Gz 38; LB 30;

bijbelgedeelten: Deut.6:1-9;1 Kon 18; Ps 96; Ps 115; Jes 44:6-20

belijdenis: HC znd 34

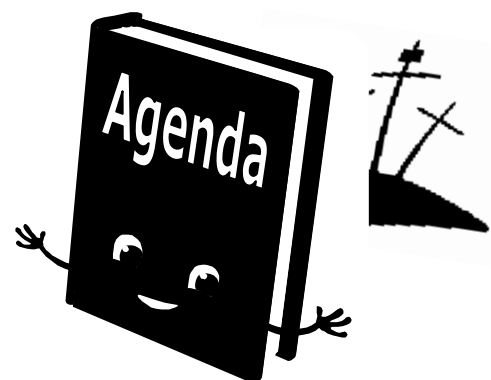
e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten wat het eerste gebod is.				
	2 - Ze kunnen vertellen wat het eerste gebod te maken heeft met het verhaal van Elia op de Karmel.				
	3 - Ze weten dat het eerste gebod van hen vraagt dat de dingen die tussen jou en God in kunnen gaan staan, uit hun leven moeten				
	4 - Ze weten dat de dingen en mensen die hun dichterbij God kunnen brengen een grotere plaats moeten krijgen.				
	5 - Ze weten dat dit gebod een logisch gevolg is van de liefde die God ons wil geven. Hij wil trouwe verbondsgenoten.				
	6- Ze voelen dat de grote liefde van God voor hen de oorzaak van dit gebod is en ze zijn van harte bereid om God te dienen door goede keuzes te maken.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Laat niets tussen jou en Mij in komen te staan!

blok D - nivo 1 - avond 4

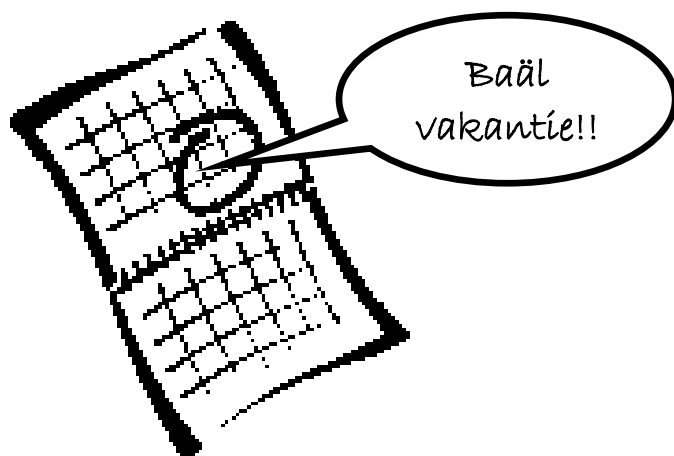

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling
19.25	Een voorbeeldverhaal
19.30	Bijbelstudie: 1 koningen 18
19.40	Of-of
19.50	In een schema
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Bijbelstudie: 1 koningen 18

Baälpriesters	Elia

450 priesters
hij spreekt een kort gebed
er komt geen vuur
een simpel gebed is genoeg
1 profeet
ze doen alles om de aandacht te trekken
ware God
ze schreeuwen uren lang
afgod
er komt direct vuur

Als je leest hoe de baälpriesters zich gedragen, wat voor indruk krijg je dan van baäl, wat voor een soort god was hij?

.....

.....

.....

Wat is het verschil met de Here?

.....

.....

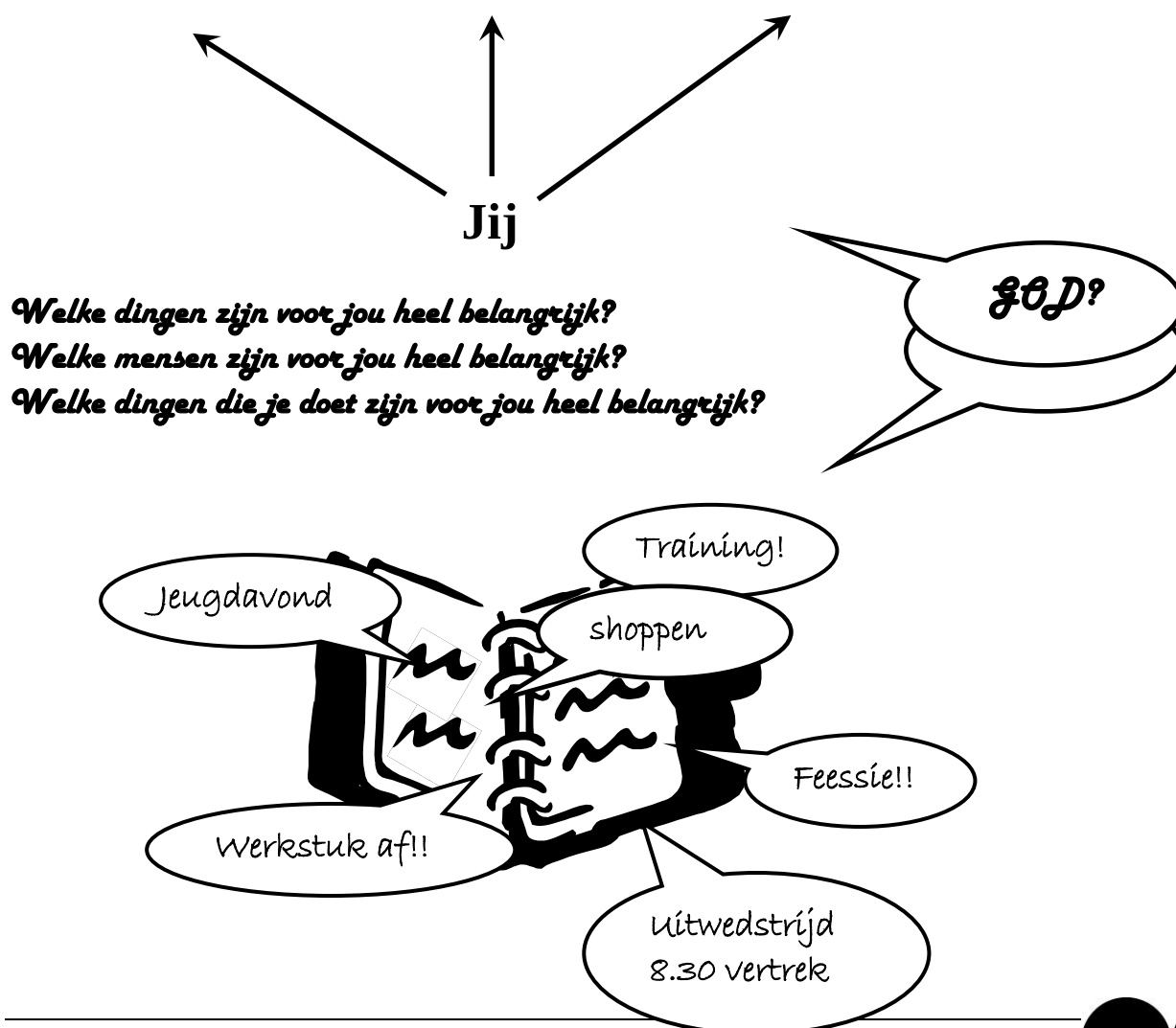
.....

In een schema

dingen:

mensen:

prestaties:

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Volgende keer gaat het over het tweede gebod (maak geen beeld)
Probeer een paar voorbeelden op te schrijven van hoe je vandaag de
dag tegen dit gebod kunt zondigen. Vraag thuis als je het niet weet.

Taken voor prestatie

Bijbelleesrooster

1 Koningen 12:25-30
2 Koningen 10:28-32
1 Koningen 15:9-13
Psalm 115:1-7
Psalm 115:8-18
Jasaja 40:12-17
Jesaja 40:18-20

Avond 5 Dien Mij zoals Ik dat heb gezegd

Achtergrondinformatie

De bedoeling van deze les is om de jongeren te laten begrijpen wat het tweede gebod inhoudt, en dat te laten landen in hun leefwereld. Wij maken geen godenbeelden meer, maar ook wij hebben de neiging God op onze maat te snijden, zodat Hij zich aanpast aan ons, in plaats van wij aan Hem.

De betekenis van het tweede gebod tov het eerste

De Rooms-katholieke telling van de geboden loopt wat anders dan de protestantse omdat zij wat wij het eerste en het tweede gebod noemen samen nemen als 1 gebod (ze splitsen het laatste gebod in tweeën en komen zo toch weer op 10). Hieruit blijkt al dat de eerste twee geboden nauw samenhangen. Toch is het goed ze als aparte geboden te behandelen.

In het eerste gebod staat: vereer naast mij geen andere goden.

In het tweede gebod staat: maak geen godenbeelden

Wat is nu het verschil tussen deze twee geboden?

In gebod 1 gaat het over het dienen van iets anders, afgoden. In het tweede gebod gaat het om het naar beneden halen en afbeelden van de levende God.

Het eerste gebod zegt dus: dien alleen de HEER. Het tweede gebod zegt: dien Hem zoals Hij dat wil en niet op je eigen manier.

De geschiedenis van het gouden kalf

Een voorbeeld van een geschiedenis waar duidelijk blijkt dat de Israëlieten een beeld maakten en daarmee de HEER wilden dienen is Exodus 32. (Lees b.v. vrs 1-7).

Je kunt hierbij een aantal vragen stellen:

1. Gaan de israelieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat?

Uit vers 4 en 5 blijkt dat het volk een beeld van de HEER maakte. Net als de andere volken wilden ze een beeld van hun God. (NB ook andere volken geloofden niet dat het beeld zelf hun god was, maar het beeld vertegenwoordigde de god(delijke kracht

2. Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken?

Een beeld is zichtbaar: je kunt er als het ware omheen dansen. Bovendien is het niet zo bedreigend als Gods eigen verschijning op de Sinai. Verder maakt een beeld God hanteerbaar. Je kunt hem op je schouders nemen en verder trekken richting Kanaän.

Vergelijk b.v. wat Hofni en Pinehas deden in de oorlog met de filistijnen (1 Sam 4 en 5). Ze namen de ark mee naar het slagveld, en dachten dat ze zo God meenamen.

3. Waarom zou God het toch verboden hebben?

Om twee belangrijke redenen mogen we geen beeld van God maken:

- a. Hij is er te groot voor.

Je kunt God niet in een beeld vatten, en je kunt Hem al helemaal niet hanteerbaar maken. Hij wil ons leven bepalen en wil niet dat wij Hem aan ons leven aanpassen.

- b. Hij is dichtbij gekomen in zijn Woord

Je kunt God niet in een beeld vatten, maar het hoeft ook niet. In tegenstelling tot de heidenen

heeft Israël een persoonlijke God, die hen heeft aangesproken. Vgl Deut 4: jullie hebben geen gestalte gezien, maar jullie hebben een stem gehoord.

“Het geloof is uit het horen” (Rom.10,17) betekent dan ook: je moet naar God luisteren en Hem gehoorzamen, en niet proberen Hem aan te appen aan je eigen wensen.

God is zichtbaar geworden in Jezus

God is dichtbij gekomen in zijn Woord. Dat is in het nieuwe testament nog veel duidelijker geworden, omdat Hij zich volledig heeft laten kennen in het Woord dat vlees is geworden (Johannes 1). In Jezus is God heel dichtbij gekomen.

Lees de onderstaande bijbelgedeelten maar eens.

Johannes 14

Jezus zei: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij. ⁷ Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen, en vanaf nu kennen jullie hem, want jullie hebben hem zelf gezien.’ ⁸ Daarop zei Filippus: ‘Laat ons de Vader zien, Heer, meer verlangen we niet.’ ⁹ Jezus zei: ‘Ik ben nu al zo lang bij jullie, en nog ken je me niet, Filippus? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Waarom vraag je dan om de Vader te mogen zien?’

Johannes 1

Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen.

Vergelijk ook 2 Korinte 4:4 en Kolossenzen 1:15.

We moeten dus nooit meer over God denken buiten Christus om. Wat leert Christus ons over God? Christus maakt zelf duidelijk (bijv. Johannes 5:30, 6:39) dat Hij niks anders deed dan de wil van zijn Vader in de hemel zichtbaar maken en uitvoeren. In alles wat Hij deed werd de glorie en het karakter van zijn Vader zichtbaar.

Een stukje uit een Curaçaose cursus

Typisch voor het magische denken is de idee dat je via bepaalde voorwerpen, handelingen of formules invloed kunt uitoefenen op je leven.

En ook al doe je niet aan bruha of voedoe toch kun je wel degelijk door dit denken beïnvloed zijn. Een paar voorbeelden.

- door een open Bijbel in huis te hebben, bescherm je je tegen kwade invloeden.
- door een rozenkrans aan de spiegel van je auto te hangen bescherm je jezelf.
- door elke dag 5 keer hetzelfde gebed op te zeggen hoop je dat God j sneller zal verhoren.

Maar God accepteert dit niet. Want:

- 1) Hij is veel te machtig om zich te laten manipuleren. Je kunt Hem niet beïnvloeden door voorwerpen, prentjes, beelden of wat dan ook.
- 2) God is dichtbij. Je hoeft met Hem geen contact te zoeken via moeilijke omwegen. Hij is naar je toegekomen: in de Here Jezus, in zijn Woord, en Hij wil dat je naar Hem toekomt, door gewoon met Hem te praten in het gebed.
- 3) God heeft zijn liefde al bewezen. Je hoeft Hem niet voor je te winnen. Hij liet zijn Zoon voor jouw zonden aan het kruis sterven. Zo groot is zijn liefde. Als je gelooft dat Hij dat voor je deed, dan zul je er ook op vertrouwen, dat Hij je leven leidt, je beschermt, en je geeft wat goed voor je is.

Godsbeelden

Wij zullen vandaag niet zo snel in de verleiding komen om een beeld van God te maken om voor te knielen. Toch kunnen we wel in onze gedachten een beeld van God maken dat niet klopt met hoe God werkelijk is.

In de bijbel komen we ook voorbeelden tegen van mensen die een eenzijdig of verkeerd beeld van de Here hebben.

Welk godsbeeld past bij de volgende teksten?

strengere rechter, sinterklaas, joker, vriendelijke oude man

1 Samuël 4:3 godsbeeld:

3 Toen het leger naar het kamp was teruggekeerd, vroegen de oudsten van Israël: 'Hoe komt het dat de HEER ons vandaag tegen de Filistijnen een nederlaag heeft laten lijden? De ark van het verbond met de HEER moet uit Silo hierheen worden gehaald. Dan zal de HEER in ons midden zijn en ons bevrijden uit de greep van onze vijanden.'

Numeri 21:4,5 godsbeeld:

... maar onderweg werd het volk ongeduldig. **5** 'Waarom hebt u ons weggehaald uit Egypte?' verweten ze God en Mozes. 'Om ons in de woestijn te laten sterven? We hebben geen brood en geen water, en we kunnen dit ellendige eten niet meer zien.'

Jeremia 23:16-17 godsbeeld (van de valse profeten):

16 Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Luister niet naar wat de (valse) profeten jullie verkondigen. Ze geven jullie valse hoop. Hun visioenen zijn hun eigen verzinsels, ze komen niet van de HEER. **17** Tegen hen die mij minachten durven ze te zeggen: "De HEER zegt dat het jullie goed zal gaan." En tegen ieder die zich door zijn koppige hart laat leiden zeggen ze: "Nee, onheil blijft je bespaard."

Johannes 9:1-2 godsbeeld (van de discipelen):

1 In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was. **2** Zijn leerlingen vroegen: 'Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?'

Vul maar in:

Een '**joker-god**' moet altijd

Een '**sinterklaas-god**' moet altijd

Een '**vriendelijke oude man-god**' zal nooit

Een '**strengere rechter-god**' zal altijd

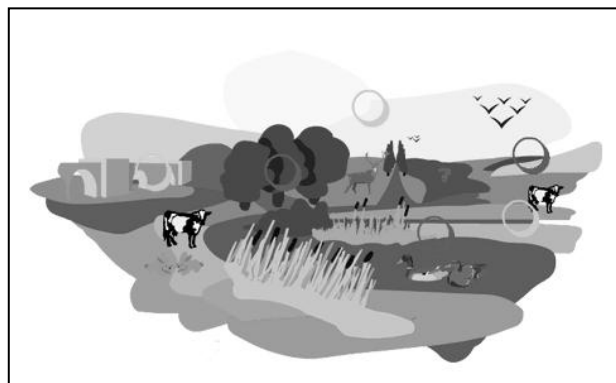
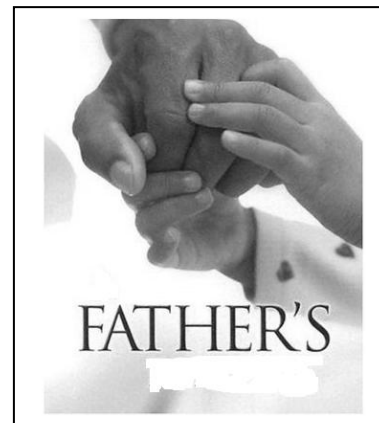
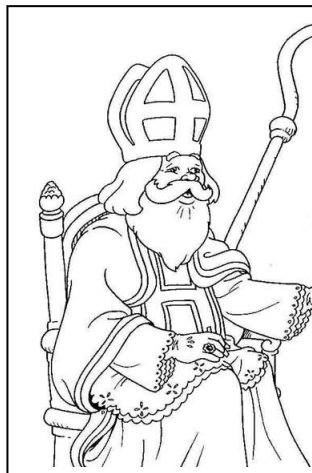
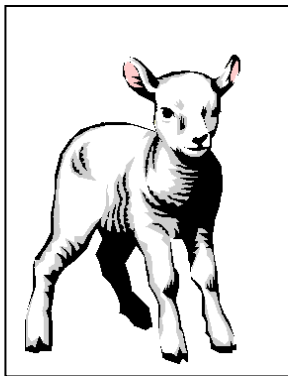
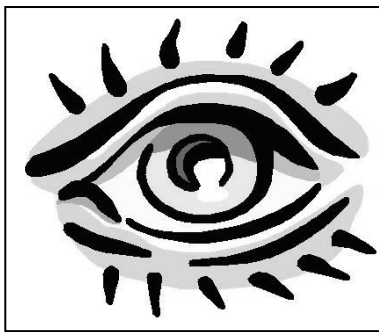
Hoe is de Here dan wel?

In Exodus 33 vraagt Mozes of Hij de 'heerlijkheid' van God mag zien. Dat betekent zoiets als: Here, hoe bent U? Laat het mij alstublieft weten en zien! We lezen dan dat God in een wolk neerdaalt en vlak langs Mozes voorbijgaat:

Exodus 34 **6** De HEER ging voor Mozes langs en riep uit: 'De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, **7** die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde.' (Exodus 34:6-7)

Afbeeldingen bij les 5

Nog anders namelijk:

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze herkennen dat hun beeld van God vaak eenzijdig is en bepaalt door wat ze geleerd hebben over de Here God.
- Ze kennen het tweede gebod.
- Ze kunnen het verschil tussen het eerste en het tweede gebod omschrijven.
- Ze weten dat God veel te complex is om Hem goed te kunnen afbeelden
- Ze weten dat je God goed kunt leren kennen door naar de Here Jezus te kijken.

Hart

- Ze willen van harte God leren kennen zoals Hij zich in de bijbel heeft laten kennen.
- Ze willen ook hun beeld van God bijstellen en willen erkennen dat Hij groter is dan wat zij bevatten kunnen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling; huiswerk checken Blik weer even terug op de vorige lessen. We zijn bezig met een blok over Gods wet. Die wetten zijn er niet om ons eens lekker te plagen maar om ons voor gevaren te behoeden. God heeft ons bevrijdt van de zonde maar wil ons ook graag vrij houden. Kijk naar Israel. God bevrijdde hen eerst uit Egypte en gaf toen Zijn wet. Hij wil graag dat we van Hem houden en dat Zijn liefde voor ons, ons zo verandert dat we steeds meer Zijn geboden gaan houden en dat we steeds meer van Hem gaan houden. De vorige les ging over het eerste gebod. God wil graag dat we alleen bij Hem blijven en niet dat er iets tussen Hem en ons in komt te staan. God wil ons graag dicht bij zich houden. Deze les gaan we spreken over het tweede gebod. Neem nu de tijd om het huiswerk even te checken: - de memorisatietekst - welke voorbeelden hebben ze gevonden van hoe je vandaag tegen het tweede gebod kunt zondigen? Inventariseer de antwoorden op een flap. Bespreek de antwoorden nog niet inhoudelijk, maar zeg dat je er aan het eind van de les op terugkomt, nadat we naar de betekenis van het tweede gebod gekeken hebben.	

19.20	Jouw Godsbeeld Bekijk samen de plaatjes op het werkblad. (Het bestand is apart bijgevoegd, en de plaatjes zijn ook opgenomen in het achtergrondmateriaal). Vertel het volgende: Je zult je in de loop van de jaren een beeld hebben gevormd van de Here God. Dat komt door dingen die je gehoord hebt, die je gelezen hebt in de bijbel. Machtig misschien of groot. Of als Vader of iets heel anders. Bekijk samen het blad met de afbeeldingen. Welke afbeelding past bij jouw beeld van God? Waarom spreekt dit beeld je aan? Bespreek dit eerst met je buurman/vrouw. Ga dit daarna gezamenlijk bespreken met de hele groep. Laat er dan vooral uitkomen dat sommige beelden heus wel kloppen maar dat het altijd eenzijdig is. Je mist altijd iets van God. (Bij God als sinterklaas, kijk je vooral naar alles wat Hij geeft maar de strenge kant mist. Bij God de rechter doe je net alsof Hij niet van ons houdt maar alleen ons beoordeelt. Dan vergeet je Zijn liefde weer enz). Leg uit dat God zo groot en veelzijdig is dat je Hem nooit in één beeld kunt vangen.	
19.30	Bijbelstudie Exodus 32 We kijken even weer naar de tijdlijn die we ook in les 3 gebruikt hebben. (of we maken even een nieuwe; de verschijning op Sinaï was 3 maanden na het vertrek uit Egypte)) We gaan nu even een klein eindje verder. Namelijk nog geen 40 dagen. Mozes is nog op de berg om van God zijn geboden te horen. Vul dit in op de tijdlijn. In het eerste gebod staat: vereer naast mij geen andere goden. In het tweede gebod staat: maak geen godenbeelden Wat is nu het verschil tussen deze twee geboden? In gebod 1 gaat het over het dienen van iets anders, afgoden. In het tweede gebod gaat het om het naar beneden halen en afbeelden van de levende God. Een bekend voorbeeld uit de bijbel is het verhaal over het gouden kalf Lees daarna samen: Exodus 32: 1 – 7. Bespreek nu samen: (De vragen staan op het werkblad; evt kun je ze er eerst even in twee- of drietallen naar laten kijken)	

	1. Gaan de Israëlieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat? 2. Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken? 3. Waarom zou God het toch verboden hebben? Leg nu uit: Net zoals de Israëlieten willen we vaak God aanpassen aan onszelf. De Israëlieten wilden Hem zichtbaar maken. Net zoals de volken om hen heen. Ze konden niet vertrouwen op een onzichtbare God. Nu Mozes er tijdelijk niet meer was, konden ze niet op God alleen vertrouwen. Verder wilden ze Hem op deze manier ook beheersen. Ze konden Hem meenemen, gebruiken en laten doen wat zij wilden dat een god zou doen. (zichtbaar en hanteerbaar). Zo is het vaak met ons ook. We zullen in deze tijd niet zo snel meer voor beelden knielen maar we willen wel graag God aanpassen aan ons denkbeeld. Denk nog maar eens aan het begin van deze les. Sommige dingen van de Here God spreken nu eenmaal meer aan dan andere. En sommige willen we dan veel meer benadrukken terwijl we andere eigenschappen van God liever wat meer op de achtergrond houden. Zo willen we God aan onszelf aanpassen. Terwijl dat niet kan. Hij is almachtig en Hij is niet te vangen in een beeld.	
19.45	God beter leren kennen Verdeel de groep in groepjes van 3. Maak nu in een groepje van 3 een woordveld over God: Schrijf aan de 'poten' eigenschappen van God die je kent. Vertel aan elkaar hoe je God zo hebt leren kennen. Bekijk de verschillende woordvelden gezamenlijk. Lees nu samen NBG art 1: Probeer samen de eigenschappen van God in	

	hedendaags Nederlands te vertalen. (op het werkblad art 1 vanaf: Hij is eeuwig tot bron van het goede) Bekijk ook of die al in de woordvelden stond. Als je dit allemaal bij elkaar ziet. Dan zie je al dat je God op geen enkele manier volledig kunt afbeelden. Hij is daarvoor te groot en veelzijdig.	
19.55	Jezus is hét beeld van God Leg uit: Hoe kunnen we God dan wel goed zien? We kunnen Hem goed zien wanneer we naar de Here Jezus kijken. Dan zien we Gods liefde voor de mensen maar ook Zijn boosheid over de zonde. Hij heeft ons zo liefgehad dat Hij Zijn Zoon heeft gegeven. Maar was ook zo boos dat Hij de zonden wel wilde straffen. Dat zie je ook bij het lijden en sterven van de Here Jezus terug. In de Here Jezus zie je pas echt Wie God is. Tenslotte: Pak de poster erbij die aan het begin van de les is ingevuld (hoe je vandaag tegen het tweede gebod kunt zondigen). Zijn er correcties nodig; zijn er aanvullingen mogelijk?	
20.00	Prestatie: Denk er samen over na welke onderdelen van de les je kunt gebruiken voor een poster over dit gebod. Het is misschien mooi om iedereen te laten tekenen of omschrijven hoe zijn beeld van God is/was. Doe dit dan in een tekening of in 5 zinnen. Hiervan een verzameling te maken op de poster. Maar iets anders mag natuurlijk ook. Bekijk ook samen de vorige posters. Lukt het al om er iets van te maken of stuiten ze op problemen?	
20.10	Huiswerk: - Vraag thuis eens na waar jouw naam vandaan komt. Hebben je ouders die bewust gekozen om zijn betekenis? Ben je vernoemd? Kijk eens op internet / in een namenboekje wat je naam betekent. Het is wel van belang dat iedereen het doet, anders is het voor de volgende keer het wat lastig om er een spel mee te doen. Neem voor de volgende keer zoveel als mogelijk jongerenbijbels mee. - deel de memorisatietekst uit sluiting - Suggestie voor de afsluiting: laat elk van de jongeren een eigenschap	

	van God kiezen waarvoor zij Hem willen loven. Maak een kringgebed waarbij ieder zegt: “Heer, ik loof U, omdat U..... bent.” Evt kunnen ze dat dan nog iets uitwerken. B.v. “Heer ik loof U, omdat U zo machtig bent. U hebt deze wereld geschapen, en U regeert deze hele wereld.” Enz.	
Huiswerk:	Huiswerk: - taken die verdeeld zijn voor de prestatie - memorisatietekst leren - onderzoek naar de betekenis van je naam Het bijbelleesrooster: -Numeri 6:22-27 -1 Koningen 8:41-43 -Spreuken 18:10 -Ezechiël 36:16-23 -Jesaja 57:14-15 -Amos 4:13 -Zacharia 14:7-9	

c. benodigde materialen

- flaps/stiften
- poster met tijdlijn
- posters met woordveld
- evt. materiaal voor de prestatie
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 33; Ps 86; Ps 97; Gz 160; Gz 176a:2 en 4; Gz 176b:1-2; E&R 161

bijbelgedeelten: Exodus 32; Deut.4; 1 Samuël 3-4; Jes 44

belijdenis: HC znd 35

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze herkennen dat hun beeld van God vaak eenzijdig is en bepaalt door wat ze geleerd hebben over de Here God.				
	2 - Ze kennen het tweede gebod				
	3 - Ze kunnen het verschil tussen het eerste en het tweede gebod omschrijven.				
	4. - Ze weten dat God veel te complex is om Hem goed te kunnen afbeelden				
	5. - Ze weten dat je God goed kunt leren kennen door naar de Here Jezus te kijken				
	6. - Ze willen van harte God leren kennen zoals Hij zich in de bijbel heeft laten kennen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

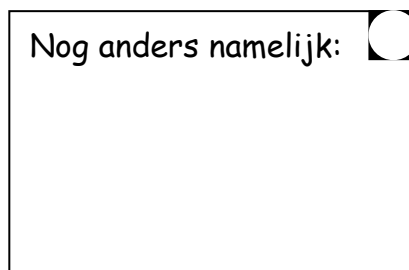
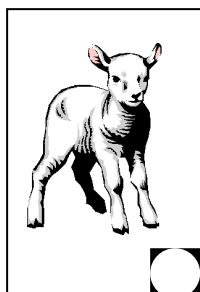
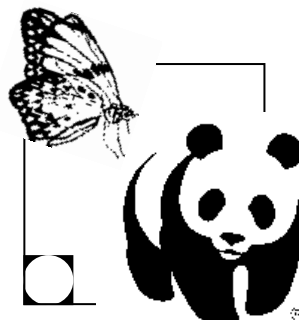
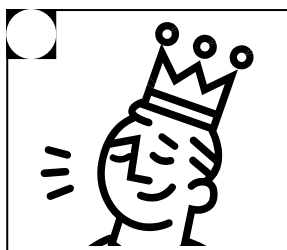
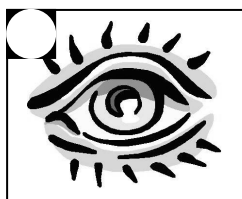
Dien mij zoals Ik dat heb gezegd

blok D - nivo 1 - avond 5

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling en huiswerk
19.20	Jouw Godsbeeld
19.30	Bijbelstudie: Exodus 32
19.45	God beter leren kennen
19.55	Jezus is hèt beeld van God
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Jouw Godsbeeld

Welk plaatje past het best bij jouw beeld van God?

Bijbelstudie: Exodus 32

Gaan de Israëlieten nu ineens een heel andere God aanbidden of maken ze een afbeelding van de Here? Waaruit blijkt dat?

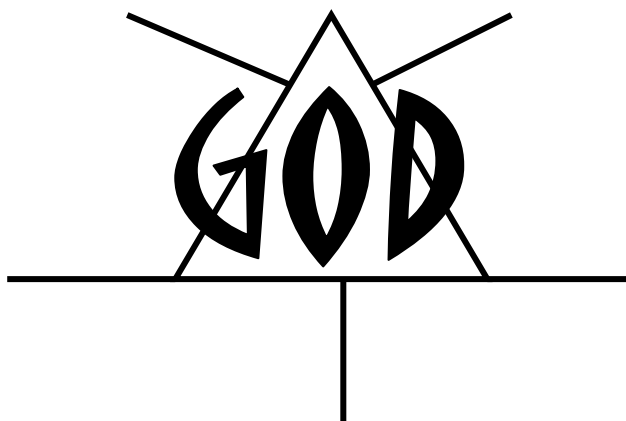
Waarom was het zo verleidelijk om een beeld van God te gaan maken?

Waarom zou God het toch verboden hebben?

God beter leren kennen

Maak een woordweb:

NGB artikel 1

(...) Hij is eeuwig, niet te doorgronden, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig. Hij is volkomen wijs, rechtvaardig en goed en een zeer overvloedige bron van al het goede.

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Vraag thuis eens na waar jouw naam vandaan komt. Hebben je ouders die bewust gekozen om zijn betekenis? Ben je vernoemd? Kijk eens op internet / in een namenboekje wat je naam betekent.

Het is wel van belang dat iedereen het doet, anders is het voor de volgende keer het wat lastig om er een spel mee te doen.

Neem voor de volgende keer zoveel als mogelijk jongerenbijbels mee.

Bijbelleesrooster

Numeri 6:22-27

1 Koningen 8:41-43

Spreuken 18:10

Ezechiël 36:16-23

Jesaja 57:14-15

Amos 4:13

Zacharia 14:7-9

Avond 6 Gebruik mijn naam eerbiedig

Achtergrondinformatie

Bedoeling van deze les is om de jongeren te laten begrijpen wat Gods naam is, en dat te laten bepalen hoe ze met zijn naam omgaan. Gods naam, dat is zijn faam, dat is wie Hij bewezen heeft te zijn.

De betekenis van het 3^e gebod

- In het derde gebod vertelt dat God dat we zijn naam hoog moeten houden:

Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet, want wie zijn naam misbruikt laat hij niet vrijuit gaan.

Het gaat er bij het derde gebod allereerst om dat we beseffen wie God is. Hij is almachtig en heilig. Oneindig groot. Wij zijn nietig en zondig. In ons spreken over God moeten we door laten klinken dat we beseffen wie Hij is.

- Voor een goed begrip van het 3^e gebod moet je iets weten van de cultuur van het oude oosten. De naam van iemand was toen veel sterker aan de persoon gekoppeld dan vandaag. Iemands naam vertelde wie die persoon was. Deed je iets 'in iemands naam' dan handelde je met het gezag van die persoon. De namen van goden en krachten werden dan ook gebruikt om invloed mee uit te oefenen: als je iemand zegende in Gods naam, dan bracht dat voorspoed; vervloekte je iemand met een krachtige naam, dan bracht dat z'n ondergang. (iets dergelijks zie je b.v. in Handelingen 19:13: joodse geestenbezweerders, die de naam van Jezus gebruiken). Met dit gebod maakt God duidelijk dat zijn Naam zo niet misbruikt mag worden. Het gebod lijkt dus wel wat op het tweede gebod, want ook met Gods naam kun je Hem proberen te manipuleren.

de naam Jahwe

In de bijbel worden verschillende namen voor God gebruikt: God (El of Elohim), Here (Adonai), Almachtige (El shaddai) en ook HERE (=Jahwe). Dé naam van God waarmee Hij het meeste over zichzelf vertelt is **Jahwe**. Dat betekent: Ik ben die Ik ben. Om die naam te begrijpen moet je een paar dingen weten:

- in het hebreuws betekent 'zijn', niet maar dat je bestaat, maar dat je handelend aanwezig bent.

Je mag dus vertalen: Ik ben er voor je.

- het werkwoord zoals het hier gebruikt wordt kan zowel de verleden-, de tegenwoordige- als de toekomstige

tijd aangeven. Vandaar dat een variatie op de naam 'Ik ben' is: Hij die is, die was en die komen zal. - als je in het hebreuws iets wilt benadrukken, dan herhaal je het: 'ik ben, die ik ben' betekent dus 'Ik ben!!' De naam Jahwe betekent dus: Ik ben betrouwbaar, op Mij kun je altijd aan. Ik verander nooit, niemand is aan Mij gelijk. Dat klinkt allemaal mee in deze bijzondere naam.

De Naam

- God = El(ohim)

- HEER = Jahwe(h) (lett: Hij is)

- Heer = Adonai

- God de Ontzagwekkende= El Shadai

De joden lazen de naam Jahwe nooit hardop. In plaats daarvan lazen ze de naam Adonai. Onder de medeklinkers van Jahwe (JHWH) schreven ze daarom de klinkers van Adonai. Later lazen mensen die dat niet begrepen daarom JaHoWaH = Jehovah.

De naam Jahwe in Exodus

Je zou de structuur van het boek Exodus als volgt weer kunnen geven:

Slavernij → Verlossing → Gods tent bij de mensen

Dat is ook vandaag nog de structuur van het leven van God met zijn volk: Het begint met de slavernij van de zonde (“Wij en onze kinderen zijn in zonde ontvangen en geboren”), maar dan komt God met het evangelie van de verlossing ons leven binnen. Uiteindelijk loopt dat erop uit dat God bij zijn volk zal wonen (Openb.21:3).

Wat opvalt is dat God in het boek Exodus twee keer zijn naam openbaart: en wel op de volgende plaatsen:

Slavernij → Verlossing → Gods tent bij de mensen

I. Ex.3:14-15

II. Ex. 34:5-7

I. Ex.3:14-15

Het volk Israël in Egypte, schreeuwt het uit. Mozes is al weer 40 jaar ver van zijn volk, maar dan wordt hij bij het onderzoek van een vreemd woestijnbrandje ineens met de Heer geconfronteerd, en met opdracht om het volk uit Egypte te halen. Hij weet niet hoe hij zich eruit moet draaien. Zijn eerste vraag is “Wie ben ik?”(vrs 11). Maar God zegt:”Ik ben bij je!”. Maar dan zegt Mozes: Als de Israëlieten vragen wat uw naam is, wat moet ik dan zeggen?. Met andere woorden: Wie bent U eigenlijk? Wat hebt U eigenlijk tot nu toe voor ons gedaan. Dan maakt God zijn naam bekend: ‘Ik ben’ oftewel: Ik zal er voor jullie zijn. En omdat nog eens te onderstrepen wordt dat nog eens herhaald: ‘Ik ben, die Ik ben’ of ‘Ik ben, die er zijn zal’. Met die naam was God tot op dat moment nog niet bekend (Ex 6:3). Deze naam is tegelijk een program van verlossing: Hij zal er zijn in de verlossing van zijn volk uit slavernij. Niet voor niks beginnen de 10 geboden zo: “Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd.”

II Ex 34:5-7

God maakt zijn naam waar en bevrijdt zijn volk. Hij sluit zijn verbond met hen, maar het eerste wat zij doen is God terugbrengen tot de draagbare vorm van een gouden kalf. En ze roepen uit: “Dit is je God, die je uit Egypte heeft geleid!” (Ex 32:8). Zo misbruiken ze Gods naam, en God wil hen in zijn brandende toorn verteren. Met veel moeite weet Mozes de HEER daarvan af te houden, maar Hij wil niet meer met zijn volk meetrokken. Uiteindelijk weet Mozes Hem er toch weer toe te bewegen om met zijn volk mee te gaan. (Ex 33:17). Dan komt Mozes met de vraag: “Laat mij toch uw majesteit zien.” Hij wil de Here als het ware in de ogen kijken om zeker te weten dat het weer goed is.

En hoe doet God dan zijn heerlijkheid zien? Hij gaat in zijn luister voorbij en roept zijn naam uit: ‘Ik schenk genade aan wie ik genade wil schenken, en ben barmhartig voor wie ik barmhartig wil zijn’. (Ex 33:19). ‘Ik ben’ wordt nu na de zonde met het gouden kalf ‘Ik ben genadig en ik ben barmhartig’, en ook hier onderstreept God dat door het te herhalen.

En alleen vanwege die naam is het mogelijk dat God toch onder zijn volk komt wonen.

de lijn naar de naam Jezus

Jezus (De griekse vorm van Jozua) betekent letterlijk ‘Jahwe redt’. Dat is de naam die God zelf aan zijn Zoon laat geven. Dus ook voor de grootste bevrijding, die uit de slavernij van de zonde, maakt God eerst zijn naam bekend. De engel zegt dan ook (Mt 1:21), ‘want hij zal zijn volk redden van hun zonden..

Waar gaat het derde gebod over

Bij het derde gebod denken we vooral aan vloeken, aan het vaak zonder nadenken gebruiken van Gods naam als stopwoord. Maar dan is het wel goed om te beseffen dat zulk vloeken een modern (postchristelijk) verschijnsel is. Als de bijbel het over vloeken heeft, dan gaat het over ‘vervloeken’. Dat is het gebruiken van Gods Naam om iemands leven negatief te raken. Zulk vloeken gebeurde alleen door mensen die de Here kenden, en die geloofden dat zijn naam kracht had.

Zondigen tegen het derde gebod is dus alle misbruik van Gods naam. Dat kan ook door heel vroom over God te praten terwijl je alleen maar op je eigen gelijk uit bent. Gods naam op een verkeerde manier gebruiken kan op heel veel verschillende manieren.

Een voorbeeld: Ezechiël 36

Ezechiël 36 [16] De HEER richtte zich tot mij: [17] ‘Mensenkind, toen de Israëlieten nog in hun land woonden, hebben ze dat door hun daden onrein gemaakt Dus stortte ik mijn toorn over hen uit, vanwege al het bloed dat ze op het land hadden uitgestort, en vanwege de afgoden waarmee ze het hadden verontreinigd. [19] Ik verdreef hen naar vreemde volken en ze raakten verstrooid in verre landen; ik strafte hen zoals ze verdienden. [20] Bij de volken waar ze kwamen werd mijn heilige naam ontwijd doordat men van hen zei: “Dit is nu het volk van de HEER, uit zijn land is het verbannen.” [21] Het deed mij verdriet dat mijn heilige naam zo door het volk van Israël ontwijd werd, bij alle volken waar het kwam.

[22] Zeg daarom tegen het volk van Israël: “Dit zegt God, de HEER: Ik zal ingrijpen, volk van Israël – niet omwille van jou, maar omwille van mijn heilige naam, die je hebt ontwijd bij de volken waar je gekomen bent! [23] Ik zal mijn grote naam, die door jullie bij die volken is ontwijd, weer aanzien verschaffen. Die volken zullen beseffen dat ik de HEER ben – spreekt God, de HEER. Ik zal ze laten zien dat ik heilig ben; [24] ik leid jullie weg bij die volken, ik breng jullie bijeen uit die landen en laat je naar je eigen land terugkeren.

-Hoe werd Gods naam beschadigd door Gods volk? -Wat kun je daarvan leren?

-Hoe kun je Gods naam op een verkeerde manier gebruiken:

@ in de kerkdienst @ op straat @ als je bidt

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze kennen het derde gebod.
- Ze kunnen vertellen dat namen in de tijd van de bijbel veel meer over de mensen zeiden dan dat ze tegenwoordig doen.
- Ze weten dat Gods naam staat voor wie Hij is en dat dit direct gevolgen heeft in hoe je Zijn Naam kunt gebruiken.
- Ze weten hoe je Gods naam eerbiedig en goed kunt gebruiken.
- Ze kunnen vertellen wat de naam Jahweh betekent en welke beloftes dit inhield voor het volk Israel.

Hart

- Ze ervaren dat Gods naam staat voor bevrijding en willen daarom Gods naam op een eerbiedige respectvolle manier gebruiken in hun taal en leven..

Handen

- Ze willen de eer van Gods naam hoog houden in hun gedrag en in hun taalgebruik.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling; huiswerk checken Eerst even een terugblik op de vorige lessen. We hebben het dit blok over de wet. De wet heeft de functie om je te beschermen. Verder wil God dat je van Hem houdt zoals Hij van jou houdt. Hij wil je graag beschermen tegen de zonde waarvan Hij je bevrijdt heeft. We hebben het eerste gebod besproken: God alleen dienen en geen andere goden. Dat betekent niets belangrijker vinden dan God. We hebben de vorige les het tweede gebod besproken. Dat is God dienen zoals Hij dat wil. Hem niet aanpassen aan wat jij goed of leuk vindt. Maar God zo laten zoals Hij zichzelf bekend heeft gemaakt. Je kunt God ook goed leren kennen door naar de Here Jezus te kijken. Deze les gaan we het derde gebod bespreken. Dat is :”Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet” Neem even de tijd om samen de memorisatietekst op te zeggen.	
19.20	Namenmemory Je hebt als het goed is thuis gevraagd/ opgezocht wat je naam	

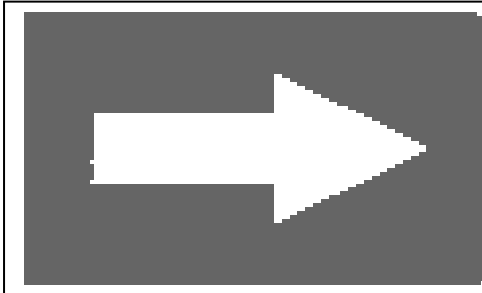

	betekent. Waar komt je naam vandaan. Ben je vernoemd? Geef alle catechisanten twee identieke kaartjes. Laat ze op de ene hun voornaam schrijven en op de andere de betekenis en evt. ook of ze vernoemd zijn. Laat ze ook in de hoek een nummer opschrijven. (catechisant 1 schrijft op allebei de bovenkanten een 1, catechisant 2 op allebei de bovenkanten een 2 enz). Hussel de kaarten door elkaar. Leg ze op de kop op tafel. Speel hierna memory. Wanneer de goede betekenis bij de goede naam naar boven is gehaald. (dat kan altijd gecontroleerd worden door de nummers erboven), legt degene van wie de set compleet is even uit hoe het zit met zijn naam.																																														
19.30	Bijbelstudie: namen in de bijbel We gaan in de bijbel naar nog meer namen kijken en of ze iets betekenen en zegt het iets over hen: Vul met zijn drieen de onderstaande tabel in. Voor sommige namen heb je een jongerenbijbel nodig. Zorg dus dat in elk groepje één jongerenbijbel aanwezig is. Tabel: <table><tr><th>Naam</th><th>bijbelgedeelte</th><th>betekenis</th><th>Wat zegt het van hem/haar?</th><th>letter</th></tr><tr><td>Seth</td><td>Gen 4:25</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eva</td><td>Gen 3:20</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Abraham</td><td>Gen 17:5</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Sara</td><td>Gen 17:15</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Mozes</td><td>Ex 2:10</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Samuel</td><td>1 sam 1:20</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Jezus</td><td>Matt 1:21</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Petrus</td><td>Matt 16:18</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> W: Vorstin J: Plaatsvervanger G: Van God gebeden A: Leven O; Hij zal zijn volk bevrijden E: Uit het water gehaald D: Rots H: Vader van vele volken Leg nu uit: nog veel meer dan bij ons, zeggen de namen van de mensen iets over de mensen zelf.	Naam	bijbelgedeelte	betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	letter	Seth	Gen 4:25				Eva	Gen 3:20				Abraham	Gen 17:5				Sara	Gen 17:15				Mozes	Ex 2:10				Samuel	1 sam 1:20				Jezus	Matt 1:21				Petrus	Matt 16:18				
Naam	bijbelgedeelte	betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	letter																																											
Seth	Gen 4:25																																														
Eva	Gen 3:20																																														
Abraham	Gen 17:5																																														
Sara	Gen 17:15																																														
Mozes	Ex 2:10																																														
Samuel	1 sam 1:20																																														
Jezus	Matt 1:21																																														
Petrus	Matt 16:18																																														

	Bij ons kan iedereen Piet of Jan heten maar in de bijbel zeiden namen vaak iets over de mensen. Dat hebben we net gezien. De namen pasten bij het leven van die mensen. Zo is het ook met de Here God. Zijn naam zegt ook iets over Hem over Wie Hij is en wat Hij doet.	
19.40	Bijbelstudie Exodus 3 We gaan deze les kijken naar Wie de Here God is. Hoe Hij genoemd wil worden en wat zijn namen betekenen. En wat dat weer voor ons betekent. We gaan in de bijbel het verhaal lezen van Mozes bij de brandende braamstuik. Daar stelt de Here God zich voor aan Mozes met Zijn naam Jahweh: Lees Exodus 3 : 1 – 15. het is een goed idee om dit weer met verschillende stemmen te doen: verteller, Mozes en de stem van de Here God. Stel voor het lezen de volgende vraag: Hoe maakt de Here God zich bekend aan Mozes? Laat ze de verzen opschrijven waarin de Here God iets over zichzelf vertelt. Besprek nu samen het volgende en leg uit: Vrs 6: Het is de God die er ook al was bij Abraham, Isaak en Jakob. Hij is de God die Abraham al beloofd heeft , dat Hij zijn volk uit Egypte zal halen. Vrs 14: Jahweh: Dat betekent: Ik ben die Ik ben. Ik ben betrouwbaar, op Mij kun je altijd aan. Ik verander nooit, niemand is aan Mij gelijk. Als ik iets beloof dan doe Ik dat. Ik ben erbij: reddend en bevrijdend. Dat klinkt allemaal mee in deze bijzondere naam. Dus voordat God de wet gaf, nog voordat Hij Israël daadwerkelijk verlost, zegt God al ik ga doen wat ik heb beloofd. Ik ga jullie redden. Zo is het ook met de naam van God: Hij is de bevrijder, redder. Denk ook maar weer aan de betekenis van de naam “Jezus”. (Letterlijk: De HEER redt) Daarom moet je niet zomaar Gods naam gebruiken en ook de naam van de Here Jezus niet.	
19.50	Invulling voor het dagelijks leven Maar daar stopt het niet bij. Je kunt Gods naam ook goed gebruiken. Ga er eerbiedig mee om. Denk er nu eens samen over na hoe jij dat	

	kunt doen: Verdeel de groep in groepjes van drie: Geef ze allemaal een half A4'tje met de volgende borden: Niet doen:! Wel doen! Probeer samen dingen bij allebei de borden te bedenken. Neem bij de nabespreking ook het volgende mee: Je heet ook Christen. Je hoort dus bij Christus. Wat betekent dat voor je gedrag? Je gedrag mag ook niet 'vloeken' bij je naam.	
20.00	Prestatie Probeer samen een poster te bedenken die bij dit gebod past. Misschien een leuke poster tegen vloeken ipv die met de papegaai. Bekijk ook samen eens hoe de posters van de vorige keren zijn. Lukt het al goed om ermee aan het werk te zijn?	

20.15	Huiswerk opgeven - evt opdracht voor prestatie - memorisatietekst uitdelen sluiting Idee voor de sluiting. Lees 1 voor 1 kaartjes voor met daarop de naam van God, en de betekenis: - HEER (de verbondsnaam; ik zal er voor je zijn) - Heer (eigenaar; de eigenaar, en de heer van je leven) - de Almachtige - de God van Abraham, Isak en Jacob (De God die zich aan de beloften houdt) - de Heer van de hemelse legers/ Here der heerscharen (de God die zijn engelen legers bestuurt) - heilige God (geen mens, maar god) - Jezus (Redder van de zonden) Besprek kort de betekenis, en hoe je God zou kunnen vragen om zijn naam waar te maken. Verdeel de kaartjes over hen die wel voor willen gaan in gebed. En laat ze in het gebed God aanspreken bij die naam en daar een kort gebed bij uitspreken.	
Huiswerk:	Huiswerk: - memorisatietekst leren - evt. iets voor de prestatie - Het bijbelleesrooster: -Exodus 16:21-30 -Exodus 31:12-17 -Nehemia 13:15-21 -Lukas 4:14-16 -Matteüs 12:1-8 -Matteüs 12:9-14 -Lukas 13:10-17	

c. benodigde materialen

- lege memory-kaartjes
- A-4tjes met borden
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 66:1; Ps 75:1; Ps 145: 1 en 5; Gz 145; Gz 165; LB 434; E&R 148

bijbelgedeelten Ex 3,1-15; Ex 33:18-34:7; Lev.24:10-23; Mt 1:20-23

belijdenis: HC znd 36 en 37

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze kennen het derde gebod.				
	2 - Ze kunnen vertellen dat namen in de tijd van de bijbel veel meer over de mensen zeiden dan dat ze tegenwoordig doen.				
	3 - Ze weten dat Gods naam staat voor wie Hij is en dat dit direct gevolgen heeft in hoe je Zijn Naam kunt gebruiken.				
	4 - Ze weten hoe je Gods naam eerbiedig en goed kunt gebruiken.				
	5 - Ze kunnen vertellen wat de naam Jahweh betekent en welke beloftes dit inhield voor het volk Israel.				
	6 - Ze ervaren dat Gods naam staat voor bevrijding en willen daarom Gods naam op een eerbiedige respectvolle manier gebruiken in hun taal en leven..				
2	7. - Ze willen de eer van Gods naam hoog houden in hun gedrag en in hun taalgebruik.				
	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Gebruik mijn naam eerbiedig

blok D - nivo 1 - avond 6

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling en huiswerk
19.20	Namenmemory
19.30	Namen in de bijbel
19.40	Bijbelstudie Exodus 3:1-15
19.50	Invulling voor het dagelijks leven
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Namen in de bijbel

Naam	Bijbelgedeelte	Betekenis	Wat zegt het van hem/haar?	Letter
Seth	Gen 4:25			
Eva	Gen 3:20			
Abraham	Gen 17:5			
Sara	Gen 17:15			
Mozes	Ex 2:10			
Samuel	1 Sam 1:20			
Jezus	Matt 1:21			
Petrus	Matt 16:18			

W: Vorstin

J: Plaatsvervanger

G: Van God gebeden

A: Leven

O: Hij zal zijn volk bevrijden

E: Uit het water gehaald

D: Rots

H: Vader van vele volken

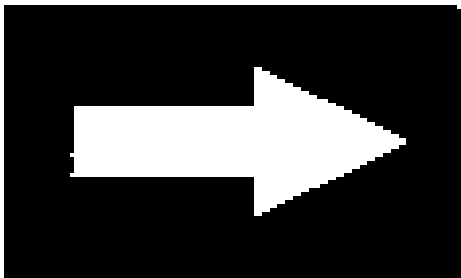

Bijbelstudie Exodus 3:1-15

Schrijf de verzen op waarin de Here God iets over zichzelf vertelt.

 ik ben:

Invulling voor het dagelijks leven

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Eventueel taken voor prestatie

Bijbelleesrooster

Exodus 16:21-30

Exodus 31:12-17

Nehemia 13:15-21

Lukas 4:14-16

Matteüs 12:1-8

Matteüs 12:9-14

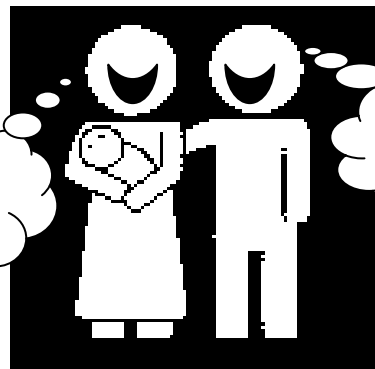
Lukas 13:10-17

..en we noemen
hem:

David

.....de
man naar
Gods

..de beroemde
Engelse
voetballer....

Avond 7 Maak van mijn dag een feestdag

Achtergrondinformatie

Inleiding

De bedoeling van deze les is om het feestelijke en bevrijdende van het 4^e gebod goed uit de verf te laten komen, en ze dat toe te laten passen op onze zondagsbesteding. Natuurlijk gaat het gebod over veel meer dan alleen de rustdag, maar in deze les bespreken we het vierde gebod vooral mbt de rustdag.

De bedoeling van het 4^e gebod

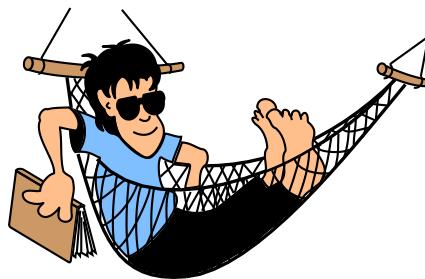
Als je wilt weten wat het 4^e gebod vandaag betekent (dat geldt trouwens voor elk gebod), moet je je dus afvragen: a. wat betekende het gebod toen, b. wat betekent het nu voor ons die Christus kennen. 4 punten:

1. rusten van je werk

In Exodus lezen we dat het volk de sabbat moet houden, omdat de Here zelf in 6 dagen de hemel en de aarde geschapen heeft en op de zevende dag rustte.

Zo deed God het: 6 dagen werk, 1 dag rust; en zo wil Hij dat de mens het doet, die naar zijn beeld geschapen is.

Wel, als wij door Christus God hebben leren kennen, dan kan het niet anders dan dat wij ook rust kennen in ons leven. En zouden wij dan wijzer willen zijn dan God, die na zes dagen werk, een rustdag nam en gaf.

2. je bevrijding vieren.

In Deuteronomium (5:12-15) zegt God: ik heb jullie bevrijd uit de slavernij, en daarom wil ik niet dat jullie je weer tot slaven laten maken of anderen tot slaven maken.

In Egypte werkten ze non-stop. Maar daar heeft God ze van bevrijdt, en dat moeten ze nu elke dag met een vrije dag vieren. Een vrije dag niet alleen voor henzelf, maar ook voor hun personeel, en zelfs voor hun vee.

Nog steeds laten mensen zich zomaar tot slaaf maken. Stress is volksziekte nummer 1. Maar een christen is anders. Die weet dat hij het allemaal niet meer zelf hoeft te maken. Die is verlost. En zouden wij er dan niet goed aan doen om ook elke dag een bevrijdingsdag te vieren. En wat is logischer dan daarvoor de dag te kiezen van de uittocht uit slavernij en dood: de dag van de opstanding van Christus.

3. God aanbidden

Op sabbat werd niet gewerkt, maar op sabbat kwam het volk wel bij elkaar om de Here te loven. En de priesters werkten op sabbat extra hard, want dan werden er dubbel zoveel offers gebracht (zie b.v. Lev.23:1-3). Verder werd er op sabbat ook veel gezongen (zie b.v. Ps 90)

Het zou natuurlijk wel treurig zijn als wij die Christus hebben leren kennen, niet een dag in de week hadden waarop we er echt alle tijd voor nemen om met broeders en zusters bij elkaar te komen om God te aanbidden, ons leven aan Hem te wijden, en om naar zijn Woord te luisteren

Al direct vanaf het begin kwamen de discipelen op zondag, de dag des Heren, bij elkaar. Later werd de zondag een vrije dag, die helemaal aan de dienst van de Here gewijd kon worden. Zo'n kans laat je natuurlijk niet schieten, en om dat mee te kunnen maken ben je als het nodig is bereid andere zaken (een lucratieve job, een leuke film, ets) te laten schieten.

4. Laten zien op wie je vertrouwt

De sabbat was een feestdag, en toch stelde de Here in het oude testament de doodstraf op het niet houden van de sabbat. Waarom? Omdat Hij wist hoe makkelijk de mens zich toch weer slaaf laat maken. Daarom stelde de Here dit gebod tot een teken (Ex 31:12-17). Door zich te houden aan de sabbat, ook in de oogsttijd, ook in tijden van armoede, kon het volk laten zien dat ze op de Here vertrouwden, en op de Here alleen.

Voor ons staat er geen doodstraf meer op het werken op de rustdag, en dat is maar goed ook. Maar dit gebod is nog wel steeds een test: durven we de Here te vertrouwen, en rust te nemen, of blijven we doorgaan, omdat we het van onze eigen prestaties verwachten.

Nemen we een dag in de week om de gemeenschap met God te vieren, of komen we daar met geen mogelijkheid aan toe: te druk met onze eigen zaken.?

Het 4^e gebod en Christus

Een vraag die velen zich stellen, en die hen anders wel gesteld wordt door de adventisten, is: “Waarom houdt de kerk de 7e dag niet meer als rustdag zoals het 4e gebod gebiedt? Je kunt toch niet zomaar dat gebod aan de kant zetten? Waarom is voor de meeste christenen nu de eerste dag van de week het belangrijkste?”

Voor het beantwoorden van die vraag nemen we ons uitgangspunt in Kol. 2: 16-17:

“Laat dan niemand u blijven oordelen in zake eten en drinken, of op het stuk van een feestdag, nieuwe maan of sabbat, dingen die slechts een schaduw zijn van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid Christus is.”

In Kolosse had je christenen met een Joodse achtergrond, die de sabbat als rustdag wilden handhaven, en zich aan de spijswetten van Mozes hielden, en je had christenen met een heidense achtergrond, die zich niet aan de wetten van Mozes hielden. Dat gaf conflicten. Paulus reageert daarop door te zeggen dat men op dit punt elkaar niet moet veroordelen. De geboden uit de tijd van het oude testament moeten niet behandeld worden of er niks veranderd is: die geboden hadden een doel; ze wezen heen naar Christus, zoals een schaduw soms al iets van iemand laat zien voordat je de persoon zelf ziet. Maar als de persoon zelf er is, dan moet je je aandacht niet op de schaduw blijven richten. Zo moeten wij onze aandacht niet op de wetten uit de tijd van het oude testament blijven richten, maar letten op wat we nu op die punten van Christus kunnen leren.

Zo moet je nu ook naar de sabbat kijken:

Het volk Israël mocht op de sabbat niet werken, niet koken, maar rust houden. Daarvoor gaf God twee redenen:

- Ex 20: God heeft alles geschapen, ons leven begint met de rustdag!!

- Deut 5. God heeft ons bevrijd, daarom moeten we ons niet opnieuw tot slaven laten maken, noch anderen tot slaven maken.

Zo zie je ook dat deze wet de schaduw is, en dat Christus de werkelijkheid is:

- Hij zorgt voor de nieuwe schepping en geeft ons eeuwige rust
- Hij heeft ons pas echt van de slavernij bevrijd, en daar het onweerlegbare bewijs van geleverd toen Hij uit de dood opstond.

De essentiële vraag is dus niet: welke dag moet je rusten? Maar: wie is Christus voor je? Heeft Hij je volledige verlossing gegeven? Vindt je je rust in Hem? Laat je zien dat je leven rust in Hem, en dat het niet allemaal van jouw prestaties, jouw gehoorzaamheid, jouw bedoelingen, enz afhangt, maar van Christus, zowel voor wat de betreft de zaken van je dagelijks leven als die van je eeuwig heil.

Het vierde gebod zegt:

- zoek je rust en veiligheid in wat God gedaan heeft
- zorg dat je tijd hebt voor God: de erediensten, de zondagen, elke dag
- verlang naar de complete verlossing, en de eeuwige rust (Hebr.4)
- wees geen slaaf meer van de zonde, noch ergens anders van

Tenslotte: de handreiking van de Synode

Vanaf 1996 is er in de Gkv een hoop onrust ontstaan over de relatie tussen de betekenis van het vierde gebod voor de christelijke kerk. Het begon allemaal met een preek van ds.

D.Ophoff. In deze preek stelt hij onder andere:

“Laat merken hoeveel die dag je waard is. Wat mij betreft, niet op grond van een absoluut, goddelijk gebod. Maar wel omdat het goed is samen een dag in de week rust te nemen, naar het voorbeeld van Israëls sabbat.”

Er werd bezwaar gemaakt tegen de opmerking dat de zondagrust niet een rechtstreeks goddelijk gebod zou zijn. Uiteindelijk kwam de zaak op de generale synode. Die besloot:

dat de opvatting van ds. D. Ophoff dat de zondag als rustdag niet gegrond is op een goddelijk gebod, niet te veroordelen is;

met als grond:

In de loop van de geschiedenis is de Gereformeerde Kerken in Nederland steeds verschil van mening geweest over de vraag of uit de Schrift dwingend kan worden aangetoond, dat er voor de nieuwtestamentische kerk een rechtstreeks gebod van God is om de zondag als rustdag te houden. Ook wat in zondag 38 HC over de rustdag staat is niet voldoende om daaruit dwingend te kunnen afleiden, dat wij rechtstreeks van God de opdracht hebben om de zondag als rustdag te houden. In verband hiermee is er binnen de Gereformeerde Kerken in Nederland steeds ruimte geweest om verschillend te denken over de Schriftuurlijke fundering van de zondag als rustdag;

Uiteindelijk heeft de generale synode van Zuidhorn een handreiking aan de kerken gedaan over de bedoeling en invulling van de christelijke zondag. De tekst staat hieronder.

Zondag, HEERlijke dag - Een handreiking

Aanleiding

Deze handreiking is opgesteld om twee redenen. De eerste is dat, zoals vaker in de geschiedenis na de Reformatie, er in de Gereformeerde Kerken in Nederland een geschil gerezen was over de verhouding tussen het vierde gebod en de zondag en over de consequenties daarvan voor de zondagsheiliging. De tweede reden vormt daar de actuele achtergrond van, namelijk het veranderde geestelijk klimaat in ons land tot een geseculariseerde en multireligieuze samenleving. De economische en maatschappelijke ontwikkelingen (internationalisering, globalisering en technologie) oefenen grote invloed uit op de nationale cultuur. De handreiking wil de kerken helpen de christelijke overtuiging te vernieuwen ten aanzien van het rusten op en het vieren van de zondag in het Nederland van de 21^e eeuw.

Inleiding

Wij weten ons als Gereformeerde Kerken in Nederland te staan onder het gezag van het vierde gebod in het geheel van de Tien geboden en van het onderwijs van de heilige Schrift. Het is mede krachtens dit gebod dat wij de zondag vieren als de dag van de opstanding van onze Heer Jezus Christus. Ons verlangen is steeds beter te begrijpen hoe de zondag ons in Hem geschonken is tot verlossing en tot heiliging van alle dagen van het leven.

1. Onderwijzend deel

1. Van sabbat naar zondag

Zoals Israël door de eeuwen heen de sabbat vierde, zo heeft de christelijke kerk de zondag als dag van de Heer ontvangen. Jezus Christus noemt zichzelf 'heer, ook over de sabbat' (Mar. 2:28). Hij heeft de gehoorzaamheid aan God en het offer voor de zonden volbracht. Op de eerste dag van de week is Hij opgestaan uit de dood. Gods grote daden in de voltooiing van de schepping en in de bevrijding van het volk uit slavernij waren de motieven om de sabbat te vieren. In Christus brengt God de geschiedenis van zijn heil beslissend verder. Het motief om de zondag te vieren is nu bovendien Gods grote werk in de opwekking van de Zoon uit de doden.

In het Nieuwe Testament staat de eerste dag van de week in het licht van Christus' verschijningen aan zijn leerlingen (Joh. 20:9, 26). De eerste christelijke gemeente komt elke dag samen in de tempel en in de huizen (Hand. 2:46). De eerste dag van de week krijgt profiel in de samenkomst om het onderwijs van de apostelen te horen en het brood te breken (Hand. 20:7) en in het reserveren van de gaven (1 Kor. 16:2). Later wordt deze 'de dag van de Heer' genoemd (Op. 1:10), de naam die de christelijke kerk in later tijd aan de zondag heeft gegeven. Daarom noemen we de zondag ook de HEERlijke dag.

2. De dag en de dagen van de Heer

In het Nieuwe Testament is de viering van de zondag niet met zoveel woorden aan het vierde gebod van Gods wet verbonden. Elke dag en heel het leven wordt door Christus geheiligd. Wie een bepaalde dag als feestdag viert, doet dat om de Heer te eren (Rom. 14:6). De zondag was in de wereld van het Nieuwe Testament eerst een gewone werkdag. Deze kreeg al spoedig haar bijzondere kleur in de samenkomsten van Christus' gemeente in de morgen en tegen de avond.

Christus is de vervulling van de hele wet (Mat. 5:17) en neemt Gods geboden op in zijn onderwijs over het koninkrijk. Het grote gebod van de liefde en volmaaktheid geeft kracht aan het leven in navolging van de Meester. Het evangelie vertelt hoe Hij de sabbat naar het gebod onderhoudt en deelneemt aan de samenkomsten in de synagoge. In de gang van het evangelie verwacht je niet dat de viering van de zevende dag zou veranderen, totdat Jezus sterft en zijn lichaam op de sabbat in het graf rust. Het is de opstanding van Jezus Christus uit de dood die het nieuwe ten opzichte van het oude verbond duidelijk maakt.

Evenals de andere geboden, komt het vierde gebod in Christus naar ons toe. In zijn persoon en in de eenheid van de Schriften wil de kerk begrijpen wat het gedenken, heiligen en rusten op de dag van de HERE betekent. In de vrijheid van de Geest willen we recht doen aan het voorlopige, het blijvende en het nieuwe in de wil van God in het vierde van de Tien geboden.

3. Het voorlopige, blijvende en nieuwe

God wil zijn schepselen tot rust brengen en op adem laten komen (Ex. 23:12). Hij wil hen bevrijden uit de kramp van het werken onder de vloek. Het motief van de schepping (Gen. 2:2-3; Ex. 20:11) wordt versterkt door het motief van de bevrijding uit slavernij (Deut. 5:15). Mens, dier en land mogen delen in de rust die God te genieten geeft.

3.1 Het **voorlopige** in het vierde gebod zien we in de zevende dag, in de mogelijkheden van het beloofde land, in de claim van Gods wet op Israëls samenleving en in de regelgeving ten aanzien van de sabbat die de HERE aan zijn volk opdroeg. Ook daarin heeft de wet Israël naar de Verlosser geleid. De Schrift noemt ook de sabbat als een schaduw van wat komt, terwijl Christus de werkelijkheid is (Kol. 2:17). Het ene beloofde land gaf voorlopige uitdrukking aan de rust. De christelijke kerk is in de wereld nu in vreemdelingschap. Niet altijd en niet overal ter wereld verkeren christenen in de positie de rustdag en zondag te doen samenvallen.

3.2 Er zijn ook **blijvende** aspecten aan het vierde gebod. We zien die eerst in de afwisseling van werken en rusten. Vervolgens ook in de samenkomsten voor de HEER op de rustdag en de feestdagen. En zo in het loskomen van eigen prestatie om te leren leven uit de gulle hand van God. Al bij de voltooiing van de wereld horen we hoe God rustte van zijn scheppingswerk in zes dagen (Gen. 2:2-3; Ex. 20:11). De Here Jezus voegt eraan toe dat de sabbat gemaakt is voor de mens (Mar. 2:27). Dat laat Hij zelf horen in de verkondiging van het evangelie. Hij laat het ook zien in daden van genezing en bevrijding aan kinderen van Israël, ook op de sabbat.

3.3 Het **nieuwe** in Christus' opstanding maakt dat niet meer de zevende, maar de eerste dag van de week in het licht komt te staan. In Hem is de werkelijke rust te vinden (Mat. 11:28-30). Hij is onze sabbat. Het hele leven van zondaars wordt door Hem bevrijd van de last van zonde en schuld. Er straalt licht over alle dagen van de week en over alle volken van de wereld. De komst van zijn rijk zal ons bij de eeuwige sabbatsvrede brengen (Hebr. 4:9). Daarom bidden wij: 'Kom, Heer Jezus' (Opb. 22:20).

4. Zondag, dag voor de kerk

Vanuit het nieuwe dat in Christus gekomen is kunnen ook de blijvende aspecten van het vierde gebod gestalte krijgen. Het gebod tot het **rusten** van eigen werk en inspanning vraagt om concretisering. Juist op zondag leren we rust te vinden in het volbrachte werk van onze Schepper en in het volbrachte lijden van onze Verlosser. Uitgaande van zijn opstanding krijgt de eerste dag van de week in de Schrift profiel. De levende Heer verzamelt zijn gemeente op die dag om zich heen. Hij zendt haar vanuit die dag in het leven van alle dagen om het licht te laten schijnen.

De **samenkomsten** van de gemeente liggen in het verlengde van Israëls 'heilige samenkomsten' op de sabbat. We worden aangespoord de 'eigen bijeenkomsten niet te verzuimen', en wel in het licht van het naderend oordeel van dé dag van de HEER (Hebr. 10:25). Het 'heden' van Gods stem die tot bekering roept, geldt elke dag dat het Woord klinkt (Hebr. 4:1-13). Zijn stem klinkt speciaal zovaak de heilige Schriften in de samenkomsten voorgelezen en verkondigd worden. Christus is de Heer van zijn kerk die Hij in één lichaam samenbrengt.

We willen recht doen aan het daadwerkelijke rusten en aan het **gedenken** van Gods werken. We doen dat wanneer we de zondag vieren en daarin de samenkomsten van de gemeente plaats geven. Als christelijke kerk weten wij ons geroepen het geschenk van deze rustdag dankbaar te aanvaarden en optimaal tot Gods eer te gebruiken. Wanneer die ruimte ons ontnomen zou worden, blijft de zondag een teken van verlangen om de Heer in volle vrijheid te dienen.

Wij sporen elkaar aan die dag zoveel mogelijk vrij te houden van beroepsarbeid en activiteiten die ons afhouden van de eredienst voor de Here, van de ontmoeting als gemeente en van de rust die deze dag typeert. Het vierde gebod komt tot zijn recht wanneer Gods volk van de dag van de Heer geniet door afstand te nemen van de gewone bezigheden (Jes. 58:13).

5. De gemeente als Christus' lichaam

Het dubbele gebod van de liefde is de samenvatting van de wet en de rode draad van alle geboden (Mat. 22:27-40; Rom. 13:8-10). De liefde tot God als het hoogste gebod krijgt gestalte in de samenkomst van de gemeente met haar Heer. In de samenkomsten presenteert de gemeente zich aan Hem die haar Hoofd is.

De liefde tot de naaste komt tot uitdrukking in de wil om samen te komen als gemeente die het lichaam van Christus mag heten. Dit gebod spoort ons aan de samenkomsten niet te verzuimen, maar elkaar in dat opzicht aan te vuren (Hebr. 10:25). In het geheel van het lichaam kan geen deel gemist worden (1 Kor. 12:12-31). Het vieren van de zondag bindt de leden samen tot het ene lichaam, waarin wij in één Geest gedoopt zijn (1 Kor. 12:12-13).

6. Zondag en samenleving

De Gereformeerde Kerken in Nederland hebben de vrije zondag, zoals die onder Gods voorzienigheid in Europa tot ons is gekomen, steeds met dank aan God aanvaard. Het Nederlandse volk heeft echter in groten getale de weg van het geloof in God verlaten en waardeert de zondag vooral als vrije dag.

Nu op zondag door de wetgever meer ruimte wordt geboden om te werken en die dag daardoor als dag van de Heer minder beschermd wordt, willen wij publiek en eensgezind, met woord en daad, getuigen van Christus' evangelie. Dat houdt in:

- § wijzen op de Schepper van al wat leeft die het ritme van werken en rusten gegeven heeft aan mensen die naar zijn beeld geschapen zijn;
- § getuigen van de Verlosser die verloren mensen vrij maakt uit de macht van de zonde en ons in zijn gemeente samenbrengt;
- § prijzen van de Geest die beschadigde mensen wil vernieuwen naar het beeld van Christus en ons leidt naar de vernieuwing van hemel en aarde.

We willen de zondag tot eer van de levende Heer en als dag van de christelijke gemeente hooghouden. Ook komen we op voor de handhaving van de zondag als dag van collectieve rust. De God van Israël heeft van meet af aan ook het personeel, de buitenlander en de dieren in de rustdag betrokken (Ex. 20:10; Deut. 5:14). Ook verlangen wij ernaar de viering van de zondag zo vorm te geven, dat die een aantrekkelijk beeld vertoont van rust bij God en gemeenschap bij elkaar. Ons gebed is dat dit voorbeeld en getuigenis ook onze naaste tot Christus nodigt.

In het dagelijks werk, in onze vrije tijd en op de zondag willen we getuigen van Christus zijn door zelf rust te vinden in Hem. Zo willen wij, verenigd op de belijdenis van Zondag 38 van de Catechismus, in deze tijd en onze omstandigheden recht doen aan Gods bedoeling met het vierde gebod en de zondag.

2. Praktisch-ethisch deel

2.1 In een samenleving met mobiele telefoon, laptop, files, tv, internet en e-mail worden veel mensen opgejaagd. Werktijd en vrije tijd vervloeien, ondanks de korte arbeidsweek. Hoog tijd om opnieuw in de leer te gaan bij de Schepper die **werk- en rusttijd** maakte. Christus is Heer van vrijgekochte slaven én van de rustdag.

2.2 Leven en werken zijn nog altijd aan de vloek van de zondeval onderworpen (Gen. 3:15-19). Werken is, ook in een hoogontwikkelde economie en samenleving, voor velen zwoegen (Pr. 1:3). Onderwijs en opleiding leggen een grote druk op jonge en oudere mensen. Daarom is het zo heilzaam dat de Schepper in het ritme van de week een **rustdag** gegeven heeft (Gen. 2:2-3; Ex. 20:8-11; 23:12). Naar Gods voorbeeld en gebod mogen we tot rust komen, leren genieten en terugkijken op het gedane werk. Zo wordt God geëerd als degene die alle werk volbrengt. Niet aan onze prestatie, maar aan zijn zegen is alles gelegen.

2.3 **Eerst komt het rusten** (dat is: neerleggen van werk), daarna het vieren. God heeft zijn scheppend werk volmaakt en legde zo het fundament onder de sabbat. Jezus Christus heeft het werk van verlossing volbracht en legde zo het fundament onder de zondag. Hij schept tijd om tot rust te komen in zijn nabijheid. Zijn geboden, ook om te rusten, zijn niet zwaar (1 Joh. 5:3; Mat. 11:30). Zo leren we verlangen naar de volkomen rust (Heb. 4).

2.4 De HERE heeft de rust op zijn dag ook geboden om het personeel, de dieren en het land in de rust te laten delen. Die rust heeft ook betekenis voor het Nederlandse volk, de samenleving en economie. God heeft de herschepping (werkelijke 're-creatie') van zijn wereld op het oog. In woord en daad zal de kerk getuigen van de rust bij de Schepper, Verlosser en Vernieuwer van al wat leeft.

2.5 Door te rusten laten we zien dat we beseffen verlost te zijn van slavernij, ook van de eigen zonden, prestaties en de economische wetten. Door de zondag te vieren geven we uitdrukking aan de erkenning van **Christus als Heer**, ook over de rustdag (Mar. 2:28). Als Hij zegt 'Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen', geldt dat des te meer op zondag (Mat. 6:34). Op de rustdag leren we genieten van zijn zorg, zoals Israël in de gawe van het manna leerde.

2.6 Ook al kent het Oude Testament weinig directe voorschriften voor de vormgeving van de eredienst op de sabbat, toch krijgt **het vieren** profiel. Bijvoorbeeld in de aanwezigheid van de 'tent van de samenkomst' en de offers, in de 'heilige samenkomsten' van het volk en later in de synagoge. Jezus ging naar zijn gewoonte op sabbat naar de synagoge (Luc. 4:16). In het Nieuwe Testament verschijnt Christus na zijn opstanding aan

leerlingen en vrouwen. Zij komen samen op de eerste dag van de week (Joh. 20; Hand. 20), die door de gemeente 'de dag van de Heer' genoemd wordt (Op. 1:10).

2.7 Christus roept ons tot zijn **gemeente**, die zijn lichaam is. De gemeente bestaat niet uit individuen, maar is het lichaam van Christus, door de kracht van de Geest samengesteld uit vele leden (lichaamsdelen). Wanneer de Verlosser ons tot zijn gemeente roept, is er geen plaats meer voor individualisme.

2.8 In de samenkomst presenteert de gemeente zich als het lichaam dat zich in Christus' dienst stelt. In de **eredienst** stelt zij zich als volk voor haar God om er ernst mee te maken tot Gods rust in te gaan (Heb. 4). Naar het voorbeeld van de oudchristelijke kerk hebben ook wij de tweede kerkdienst nodig om de zondag als een geheel en als gemeente te genieten. Als afwezigheid in de middag- (of avond)dienst toeneemt, moet de gemeente worden onderwezen en gemotiveerd om deel te nemen.

2.9 Het is nodig in het kerkelijk **onderwijs** de samenhang te leren van:

- a. Gods gebod en gewillige naleving ervan,
- b. de gemeente die samenkomt en zelf een levend lid daarvan zijn,
- c. beroepskeuze en persoonlijke verantwoordelijkheid.

We hebben de verkondiging van het Woord en de gemeenschap der heiligen nodig om een christelijke stijl van leven te ontwikkelen.

2.10 Wanneer onder druk van economie en maatschappij **zondagsarbeid** toeneemt, is het nodig elkaar te bepalen bij de noodzaak te rusten van eigen inspanning en bij onze totale afhankelijkheid van Gods zegen. Werk dat in dienst van het evangelie (Mat. 12:4-5) en in het teken van barmhartigheid staat (Mat. 12:6-7) kan nodig zijn. Dit biedt ook kansen om aan de navolging van Christus gestalte te geven. Onder welke omstandigheden (beroeps-)arbeid noodzakelijk is zal overwogen worden in christelijke vrijheid. Zulke weging vindt plaats door te luisteren naar Gods Woord, met gebed om wijsheid en het vragen van raad. Jesaja 58:13 kan daarbij praktisch richting en houvast bieden.

2.11 Gevaar van **regelmatige zondagsarbeid** is dat je aan het ritme van zondagsrust onttrokken raakt, dat je geen kracht vindt om zo mogelijk aan één eredienst deel te nemen en dat je jezelf van het gemeenteleven isoleert. Dan is een biddend leven extra nodig om toewijding aan de Heer van het leven en van zijn gemeente te ontvangen. Ook is het goed dat de gemeente om hen die beroepshalve moeten werken, heen gaat staan. Dit kan door gebed en persoonlijke aandacht voor elkaar. In het tijdstip van eredienst wordt zoveel mogelijk met hen rekening gehouden.

2.12 Zondagsarbeid die aanvaard wordt alleen om **financieel gewin** is verwerpelijk, zoals alle geldzucht (1 Tim. 6:9). Immers, 'niemand kan twee heren dienen. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon', zegt Jezus, onze Heer (Mat. 6:24).

2.13 De wet van de HERE is richtsnoer van **dankbaarheid** voor de verlossing in Christus. Het vierde gebod helpt ons - in werken en rusten - de heiliging van heel ons leven te ontvangen. De Heilige Geest vervult de gemeente als een tempel. Daar ontvangen zondaars kracht om al de dagen van de week tot Gods eer te leven.

2.14 Christus bevrijdde de sabbat van menselijke wetten die een last op de rustdag legden. Het ontwikkelen van een patroon van zondagsheiliging vraagt **creativiteit**: om te ontdekken wat het goede, het welgevallige en volkomene voor God is (Rom. 12:2). Het vraagt om **liefde** om elkaar daarin tot een hand en een voet te zijn.

2.15 In het beoordelen van en spreken over elkaar is het goed een **levensstijl van geduld en barmhartigheid** te gebruiken. Niet de uiterlijke kenmerken van zondagsarbeid zijn richtinggevend. Het gaat om de motieven, waaronder de afwegingen van zondagsarbeid zijn gemaakt. Ook in dit kader zijn de woorden van de Here Jezus heilzaam: 'Als u had geweten wat bedoeld wordt met: "Barmhartigheid wil ik, geen offers", dan zou u geen onschuldige mensen hebben veroordeeld. Want de Mensenzoon is heer en meester over de sabbat' (Mat. 12:7-8).

2.16 In de geloofsopvoeding is het van belang een persoonlijke en gedeelde levensstijl te ontwikkelen. Daarbij kunnen **huisregels** helpen om rust en vrede op de dag van de Heer te vinden. Huisregels zijn afspraken tussen

volwassenen, waarin duidelijkheid geboden wordt over keuzes van levensstijl inzake het vieren van de zondag (bijv. inzake huiswerk, het gebruik van media, het soort recreatie). De ruimte die de Geest in onze harten wil maken, mag niet door onze drukte verdrongen worden. Tegelijk geeft God de rustdag om te genieten van vrije tijd en ontspanning. Huisregels zijn afspraken die aan de kinderen geleerd worden als persoonlijke vormgeving van zondagsrust. Zo kan de jongere generatie leren in verantwoordelijkheid tot vormgeving van de rust te komen.

2.17 Een aspect van zondagsviering is ook alle vertrouwen op onszelf en eigen werk af te leggen. Alleen Christus is bij machte ons te bevrijden van de slavernij van de vloek en van de macht van zonde. **Bekering** van dode werken is omkeer naar de levende God.

2.18 Een krachteloze en vreugdeloze zondagsviering hangt samen met kleingeloof dat haar kracht niet vindt in Christus als Heer. Daarentegen leidt een levend geloof in Christus, de levende, tot een bezielde en blijde **viering** van de dag van zijn opstanding.

2.19 Gerichtheid op het volbrachte werk van Christus en de vernieuwende kracht van de Geest betekent voor de rustdag: alles **doen** wat een feestelijke viering van de dag van de Heer dient en alles **nalaten** wat daaraan afbreuk doet.

2.20 De samenleving is vervreemd van de zondag als rustdag. De zondag als dag van de kerk speelt zich veelal binnen de grenzen van de gemeente en de huizen af. De gemeente van Jezus Christus zal wegen zoeken om **contact te leggen** met de naaste en hem of haar uit te nodigen iets van de werkelijke rust te proeven. Aan wie tot geloof in Christus komt en zich bij de gemeente voegt willen we uitleggen waarom die dag ons zoveel waard is en laten zien hoe we in vreugde de zondag vieren (vgl. 2.15).

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze weten met welke 3 doelen God de Sabbath heeft ingesteld in het oude testament en ze kunnen aangeven hoe je dat nu nog terugziet in onze zondagsbesteding.
- Ze kunnen vertellen dat God na de scheppingsdagen eerst de mensen wilde laten genieten van Zijn schepping.
- Ze weten dat we op zondag ook terugkijken op onze bevrijding door de opstanding van Jezus te vieren.

Hart

- Ze ervaren dat God de zondag heeft bedoeld om te genieten en uit te rusten en te vieren.

Handen

- Ze kunnen een lijstje met tips maken voor ouderen waarin ze tips geven om de zondag weer een feestdag te laten zijn.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugblik Eerst even een terugblik op de vorige lessen. We hebben het dit blok over de wet. De wet heeft de functie om je te beschermen. Verder wil God dat je van Hem houdt zoals Hij van jou houdt. Hij wil je graag beschermen tegen de zonde waarvan Hij je bevrijdt heeft. We hebben het eerste gebod besproken: God alleen dienen en geen andere goden. Dat betekent niets belangrijker vinden dan God. We hebben in de vorige lessen het tweede en het derde gebod besproken. Het tweede is God dienen zoals Hij dat wil. Hem niet aanpassen aan wat jij goed of leuk vindt. De vorige les hebben we het derde gebod besproken. Dat is Gods naam op een eerbiedige manier gebruiken. Op een positieve manier. Niet zijn Naam zinloos gebruiken. We hebben ook gekeken hoe we dit concreet goed kunnen doen. Deze les gaan we het vierde gebod bespreken. Dat is :” Houdt de Sabbath in ere het is een heilige dag”.	
19.20	Ervaringen peilen Luister samen naar het lied: zondagmiddag van “Kinderen voor kinderen”. De tekst staat hieronder afgedrukt. (wanneer je de tekst te negatief vindt, kun je dit gewoon overslaan)	

Zondagmiddag

(Henk van der Molen) Solist: Dagmar Brusse

Zondagmiddag, regen op de ruiten
Zondagmiddag, je kijkt maar 's naar buiten
Vieze natte straten, een zondag om te haten
En je moeder maar zeuren aan je kop
Heb je niks te doen, ruim je kamer dan 's op
Zondagmiddag, spitter spatter spetter
Omdat je niks bedenken kan verveel je je te pletter
En ook omdat je op zo'n dag niks mag
Is zo'n zondag voor mij
De rotste dag

Zondagmiddag, niks om mee te spelen
Al m'n spullen die mag je van me stelen
Straks komt er visite, daar kan ik wel op schieten
Krijg ik een kusje, ik schaam me hallef dood
Krijg ik weer te horen: 'Wat wordt dat kind toch groot'
Zondagmiddag, spitter spatter spetter
En trek je nieuwe jurk an, dan ben je straks wat netter
En juist omdat je op zo'n dag niks mag
Is zo'n zondag voor mij
De rotste dag

Morgen is het maandag, dan zijn we weer gered
Dan sta ik al om zeven uur gelukkig naast mijn bed
Een week duurt kort, maar dat merk je niet
Tot de zondag er weer is met precies hetzelfde lied
Zondagmiddag, spitter spatter spetter
Omdat je niks bedenken kan verveel je je te pletter
En ook omdat je op zo'n dag niks mag
Is zo'n zondag voor mij
De rotste dag

Wat vinden zij van de zondag?

Laat ze dit beschrijven aan de hand van het volgende:

Op het werkblad en op een groot vel papier:

De zondag:

Gewone dag

saaie dag

leuke dag

	Laat ze nu in tweetallen bespreken wat zij van de zondag vinden. Ze zetten op het werkblad een sterretje bij wat hun mening is. Geef ze allemaal een klein stikkertje. Dat mogen ze plakken op de lijn op het grote vel. Bespreek nu samen: Waarom zit jouw stikkertje daar? Waarom is het misschien saai, of waarom misschien niet?										
19.35	Bijbelstudie We zijn nu heel negatief begonnen over de zondag. Maar zou de Here God de rustdag/sabbathdag ook zo bedoeld hebben? Als een saaie doodse dag waarin niets mag? Waarvan je niet mag genieten? Daar gaan we nu samen eens naar kijken. Wat was Gods bedoeling met die dag en hoe kunnen wij die dag wel op Gods manier beleven? We gaan eerst kijken naar wat het doel was in Israel. Er waren drie doelen. Daarvoor nemen we drie teksten: Maak groepjes van drie. Geef elk groepje één tekst, laat ze die verbinden (door een lijntje te trekken) naar het bij die tekst passende woord in de volgende kolom, en laat ze er vervolgens over nadenken hoe wij vandaag dat doel van de rustdag in praktijk brengen. (Je kunt ze ook alle drie de teksten laten doen, maar laat dan elk groepje met een andere tekst beginnen) <table><tr><td><i>Exodus 20: 8 – 11</i></td><td>•</td><td>• bevrijding vieren</td></tr><tr><td><i>Deut. 5: 12 – 15</i></td><td>•</td><td>• samenkomen</td></tr><tr><td><i>Leviticus 23: 3</i></td><td>•</td><td>• rusten</td></tr></table> Voor de gezamenlijke bespreking: Leg uit: Je ziet de drie doelen van deze dag. Het is eigenlijk een dag om te vieren. Samen te denken aan de bevrijding uit Egypte. Waar ze heel hard moesten werken elke dag van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Het moet voor hen wel een opluchting zijn. Nu niet meer elke dag werken. (Stel je voor je moest elke dag naar school ook de zaterdag en zondag. Nooit rust).	<i>Exodus 20: 8 – 11</i>	•	• bevrijding vieren	<i>Deut. 5: 12 – 15</i>	•	• samenkomen	<i>Leviticus 23: 3</i>	•	• rusten	
<i>Exodus 20: 8 – 11</i>	•	• bevrijding vieren									
<i>Deut. 5: 12 – 15</i>	•	• samenkomen									
<i>Leviticus 23: 3</i>	•	• rusten									

	Nu hoeven ze dat niet meer in hun nieuwe woonplaats maar mogen ze rusten en samenkomen om samen te praten over wat God allemaal heeft gedaan Hoe doen wij dat nu? - Wij vieren elke zondag onze bevrijding in de kerk. Door te denken aan het lijden en sterven en aan de opstanding van de Here Jezus. - Ook wij komen samen, namelijk in de kerk. - Rusten doen we door de tijd te nemen voor God maar ook voor elkaar door op zondag niet te werken										
19.45	Van sabbat naar zondag Leg uit: God heeft de rustdag al bij de schepping ingesteld. Op de zesde dag schiep Hij de mens op de zevende dag ging God rusten en mocht de mens dit ook gaan doen. . Dus eigenlijk was de eerste dag van de mens meteen rustdag: Hij mocht eerst gaan genieten van alles wat God gemaakt had. Even in schema: (teken dit op een bord of flap) <table border="1"><tr><td>Schepping</td></tr><tr><td>God maakte alles mooi en goed</td></tr><tr><td>De mens mocht ervan genieten</td></tr></table> Wat heeft dat met ons te maken? Door de zonde was Gods goede schepping bedorven, en leefden we los van God. Maar de Here Jezus kwam om ons te bevrijden van de zonde en de dood. Hij heeft voor ons alles goed gemaakt, en dat bleek toen Hij opstond uit de dood. Daar denken we elke zondag aan. We vieren als het ware de herschepping. Daarom is de sabbat ook zondag geworden. Zoals de eerste mensen de eerste dag mochten rusten omdat God alles voor hen had gemaakt, zo mogen wij de eerste dag van de week rusten om te vieren dat wij het niet goed hoeven te maken met God, maar dat Jezus dat voor ons gedaan heeft. <table border="1"><tr><td>Schepping</td><td>Opstanding</td></tr><tr><td>God maakte alles mooi en goed</td><td>De Here Jezus maakte alles goed tussen God en ons</td></tr><tr><td>De mens mocht ervan genieten</td><td>Hiervan mogen wij elke zondag genieten.</td></tr></table> Wij danken God iedere zondag voor deze bevrijding in de kerk. Dus eigenlijk is de zondag geen dag van moeten en regeltjes maar juist van vrij zijn van alles.	Schepping	God maakte alles mooi en goed	De mens mocht ervan genieten	Schepping	Opstanding	God maakte alles mooi en goed	De Here Jezus maakte alles goed tussen God en ons	De mens mocht ervan genieten	Hiervan mogen wij elke zondag genieten.	
Schepping											
God maakte alles mooi en goed											
De mens mocht ervan genieten											
Schepping	Opstanding										
God maakte alles mooi en goed	De Here Jezus maakte alles goed tussen God en ons										
De mens mocht ervan genieten	Hiervan mogen wij elke zondag genieten.										

19.50	Maak er een feestdag van! We hebben gezien dat de zondag juist een soort Bevrijdingsdag is. We mogen het vieren. Dat doen we allemaal op een andere manier. Daarom zijn er verschillende regels bij de verschillende gezinnen. Dat is vrij er staan geen precieze regeltjes in de bijbel. De Farizeeën hadden wel precieze regels gemaakt. (zie werkblad: zie ik geloof deel 3a blz. 57). De Here Jezus laat zien dat dit ook niet zo de bedoeling is. Lees maar marcus 3: 1 – 6. Jezus laat zien dat het goed is om goede dingen te doen op zondag. Maak nu eens samen een tipslijst voor ouders, kerkenraad, de dominee waarin je tips maakt over hoe zondag nog meer een feestdag kan worden voor jullie. Houdt wel in je achterhoofd de 3 doelen van de rustdag: het is een rustdag, het is om de opstanding van de Here Jezus te gedenken en om samen te komen (op welke manier dan ook). Doe dit in drietallen.	
20.00	Prestatie Maak over dit gebod een poster. Laat daarop zien wat jullie geleerd hebben over de zondag en over dit gebod. Misschien is jullie tipslijst voor ouders, kerkenraad wel iets wat je meer uit kunt werken. Probeer ook samen te kijken naar de vorige posters. Is dat al aardig uit de verf gekomen of moet daar ook nog veel aan gebeuren? De volgende les komt er nog één poster aan bod. Dat zal de laatste zijn. Daarna is er nog een uitloopavond om de posters goed af te maken. Bedenk ook al hoe jullie ze aan jullie ouders willen laten zien. Komen ze in de kerk te hangen? Moet je dat nog vragen aan de koster en wie gaat ze ophangen en wanneer gebeurt dat?	
20.15	Huiswerk opgeven - memorisatietekst uitdelen - evt. opdracht mbt posters sluiting - we gaan God danken voor de rustdag. Maak een lijstje van dingen die we in dat gebed naar voren willen brengen.	

Huis werk:	Huiswerk: - memorisatietekst leren - evt. opdracht ivm prestatie - Het bijbelleesrooster: Eer je ouders omdat ze je over God vertellen. Deuteronomium 4:1-9 Deuteronomium 6:1-7 Deuteronomium 31:9-13 Deuteronomium 32:44-47 Jozua 4:1-7 Psalm 78:1-8 2 Timoteüs 1:3-5	
---------------	---	--

c. benodigde materialen

- CD met liedje 'zondagmiddag'
- poster met tijdlijn + stickertjes
- flaps, stiften
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Psalm 92; Psalm 122; Gz 73; Gz 176a:1,2 en 6, LB 328; E&R 59

bijbelgedeelten: Gen.1:21-2:3; Ex. 31: 12-17; Neh. 13: 15-22; Mc 2:23-3:6; Hebr 4: 1-13

belijdenis: HC znd 38

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten met welke 3 doelen God de Sabbath heeft ingesteld in het oude testament en ze kunnen aangeven hoe je dat nu nog terugziet in onze zondagsbesteding.				
	2 - Ze weten met welke 3 doelen God de Sabbath heeft ingesteld in het oude testament en ze kunnen aangeven hoe je dat nu nog terugziet in onze zondagsbesteding.				
	3 - Ze kunnen vertellen dat God na de scheppingsdagen eerst de mensen wilde laten genieten van Zijn schepping.				
	4 - Ze weten dat we op zondag ook terugkijken op onze bevrijding door de opstanding van Jezus te vieren.				
	5 - Ze ervaren dat God de zondag heeft bedoeld om te genieten en uit te rusten en te vieren.				
	6 - Ze kunnen een lijstje met tips maken voor ouderen waarin ze tips geven om de zondag weer een feestdag te laten zijn.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

nog drie nachtjes slapen...

Werkbladen

Maak van mijn dag een feestdag

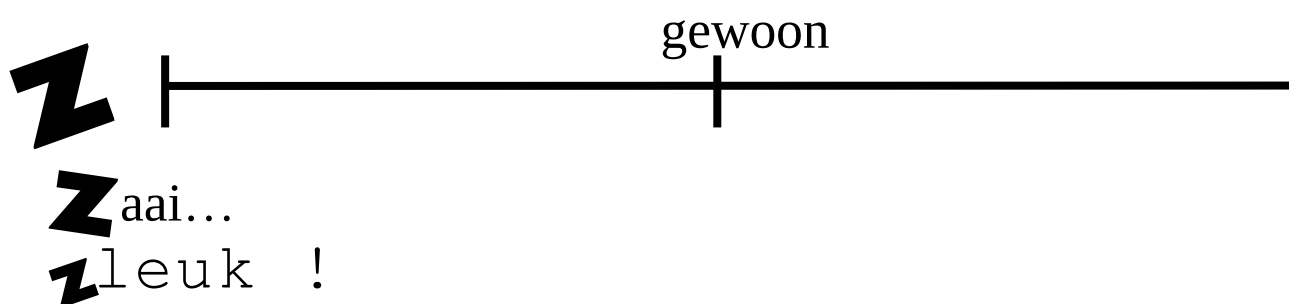
blok D - nivo 1 - avond 7

X X X 4 5 6
zondag !!!

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugblik
19.20	Ervaringen peilen
19.35	Bijbelstudie
19.45	Van sabbat naar zondag
19.50	Maak er een feestdag van
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Ervaringen peilen

Zondag is:

Bijbelstudie

Exodus 20: 8 – 11

vieren

• • **bevrijding**

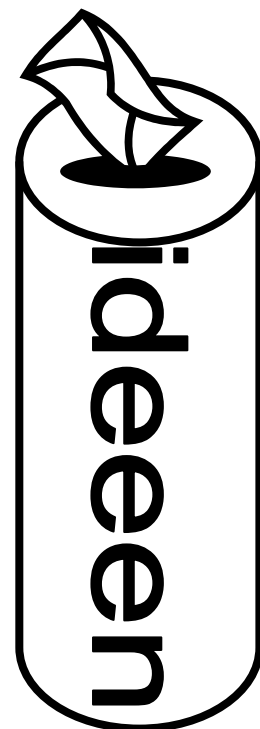

Deuteronomium 5: 12 – 15 • • **samenkomen**

Leviticus 23: 3 • • **rusten**

Hoe doen wij dat nu?	
* Bevrijding vieren	
* Samenkomen	
* Rusten	

Maak er een feestdag van!

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Eventueel taken voor prestatie

Bijbelleesrooster

Deuteronomium 4:1-9

Deuteronomium 6:1-7

Deuteronomium 31:9-13

Deuteronomium 32:44-47

Jozua 4:1-7

Psalm 78:1-8

2 Timoteüs 1:3-5

yez

Zondag!

Avond 8 Ik geef je je ouders

Achtergrondinformatie

Inleiding

Bedoeling van deze les is dat de jongeren gaan beseffen dat ze hun ouders van God gekregen hebben, en dat een belangrijk doel van de opvoeding is om hen de Here te leren kennen en dienen. Gehoorzaamheid aan de ouders staat in dat kader.

Overgang naar de tweede tafel

In het eerste tot het vierde gebod gaat het over onze verhouding tot God. Géén andere goden, God niet afbeelden, Gods naam niet misbruiken, tijd voor God nemen. In het vijfde t/m het tiende gebod gaat het over onze verhouding tot onze naaste. En wat is dan het eerste dat we horen?

Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal.

Waarom zou dit als eerste genoemd worden? Doodslag, stelen en overspel zijn toch veel erger dan niet naar je ouders luisteren?

Het waren echter de ouders die joodse kinderen op de weg van het geloof brachten.

Luisterden kinderen daarnaar, dan zouden ze een gezegend leven hebben in het beloofde land.

Luisterden ze niet, dan zouden ze het merken (en dat is gebeurd ..).

Het vijfde gebod moet dus worden begrepen in het licht van het gehoorzamen en leren liefhebben van de Here. Er zijn zelfs joodse rabbijnen die het vijfde gebod daarom rekenen bij de 'eerste tafel'.

Op veel plaatsen lezen we in het OT dat ouders de kinderen moeten vertellen van de bevrijdende werken van God en zijn wet. Zie bijvoorbeeld Deuteronomium 6 en Psalm 78.

God meer gehoorzaam zijn dan mensen

Toch kent het vijfde gebod wel een begrenzing. gehoorzaamheid aan God gaat boven gehoorzaamheid aan je ouders. Voorbeeld: In de bijbel lezen we over een koning die heel vroom was maar zijn moeder niet met respect behandelde.

1 Koningen 15: 9-13

In het twintigste regeringsjaar van Jerobeam van Israël werd Asa koning van Juda. Hij regeerde eenenveertig jaar in Jeruzalem. Zijn moeder heette Maäka en was een dochter van Abisalom. Asa deed wat de HEER behaagde, evenals zijn vader David. [12] De mannen die zich op de offerplaatsen aan ontucht wijdden verdreef hij uit het land en hij verwijderde alle afgodsbeelden die zijn vaderen gemaakt hadden. Hij heeft zelfs zijn moeder Maäka de koninklijke titel ontnomen; zij had namelijk voor Asjera een ergerniswekkend beeld gemaakt. Asa liet dit beeld stukslaan en in het Kidrondal verbranden. En al verdwenen de offerplaatsen dan niet, toch was Asa de HEER zijn leven lang met heel zijn hart toegewijd.

- was Asa een koning die van de Here hield? Waar staat dat?
- waarom heeft hij zijn moeder de koninklijke titel ontnomen?
- Was dat niet in strijd met het vijfde gebod?
- Wat leer je van dit verhaal over het vijfde gebod?

Een hele vergaande uitspraak van de Here Jezus in dit verband vinden we in Matteüs 10:37:

‘Wie vader of moeder liefheeft boven mij is mij niet waard’

In Lukas 14 staat zelfs: ‘Wie niet haat zijn vader en moeder’. Een zgn. hyperbool, heel krachtige manier van zeggen om iets duidelijk te maken. (vgl het afhakken van je hand en het uitrukken van je oog). De joden waren vertrouwt met deze manier van uitdrukken.

De Here Jezus stelt zichzelf hiermee op één lijn met God. gehoorzaamheid aan Hem gaat boven gehoorzaamheid aan ouders.

Een schemaatje

‘eren’ betekent letterlijk: ze hun gewicht toekennen.
Maar wat geeft ouders (en andere gezagsdragers) hun gewicht? De bijbel zegt: de positie, die God hen gegeven heeft. Achter de ouders staat God.

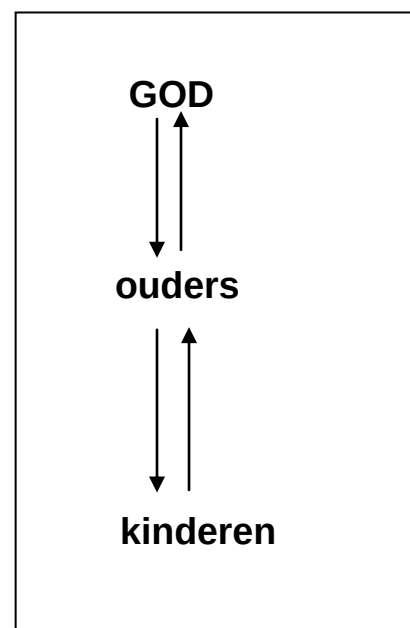
Dat betekent:

a. kinderen moeten achter hun ouders God zien, die hen die ouders gegeven heeft. En daarom gehoorzamen, niet alleen als het hun uitkomt, maar omdat ze hun ouders als gezagsdragers namens de Here erkennen.

(de naar boven gerichte pijlen)

b. ouders moeten naar hun kinderen toe, God de Vader reflecteren. Ze moeten laten zien dat ze namens Hem, en in zijn lijn in hun kinderen opvoeden

(de naar beneden gerichte pijlen)

Werkvorm: fragmenten van opvoedforum

Op het internet zijn allerlei opvoedforums te vinden waar ouders discussiëren over de opvoeding van hun kinderen. Op één van deze forums (of fora ..) vond ik de volgende berichten:

"Geen respect?"

Ik krijg zo langzaamaan het gevoel dat ik als moeder als een soort van sloof wordt behandeld. Ik probeer ze respect bij te brengen maar het komt gewoon niet aan. Een beetje gezelligheid is ver te zoeken.....meestal zitten de kinderen op hun eigen kamer. Als ik de middelste zoon probeer bij te brengen dat een goede opleiding het allerbeste is voor zijn toekomst in deze dure tijden dan haalt hij achteloos zijn schouders op en zegt dan fijntjes ..ach heb jij zo'n geweldige baan dan? Ik word daar niet alleen verdrietig van maar ik vind het zoooo respectloos. Soms denk ik dat het voor mezelf beter zou zijn als hij op zichzelf zou wonen. Er is weinig aardigheid aan. Ik sta altijd voor ze klaar, kook eten voor ze, was alles en strijk kleding maar een beetje waardering is ver te zoeken.

‘dochter van 13 heeft vriend van 19’

we hebben een dochter van 13 jaar en ontdekten dat ze een relatie heeft met een jongen van 19 jaar. We ontdekten dit doordat ze loog over een plek waar ze zou zijn en niet was. Nu hebben we haar verboden met dit

vriendje om te gaan. Ze is hierover erg verdrietig, boos en vindt dat wij "haar leven verkloten". Ook heeft ze duidelijk kenbaar gemaakt dat wij geen enkele zeggenschap hebben over haar leven en dat ze hem zal blijven zien. Het is ons probleem dat wij dit niet willen. Haar verdriet begrijp ik. We hebben geprobeerd uit te leggen waarom wij deze relatie verbieden. Ze is ervan overtuigd eindelijk iemand te hebben die van haar houdt en wij misgunnen haar dit. Onze dochter liegt regelmatig en is vaak respectloos tegenover ons. Ik krijg steeds meer het gevoel alle grip op en contact met haar te verliezen.

‘Oud en nieuw’

Mijn zoon van net 14 jaar heeft het in zijn hoofd gehaald dat hij met zijn vrienden om 12 uur snachts een ronde maken wil bij zijn vrienden langs maar wij vinden hem daarvoor te jong. Hij is heel erg teleurgesteld en begrijpt er niks van want er gaan ook

- Vraag de jongeren wat ze van deze berichten vinden.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze weten wat het vijfde gebod is.
- Ze weten dat volgens de bijbel God ouders over je heeft aangesteld om je over Hem te laten leren.
- Ze weten dat ouders zo in dienst van God staan en zo hun gezag hebben gekregen.
- Ze kunnen een aantal kenmerken omschrijven van Job en Eli als vader en Hannah als moeder en weten ook hoe ze daarin juist wel of juist niet een voorbeeld zijn.

Hart

- Ze zijn bereid om thuis wanneer het soms moeilijk is om goed met je ouders om te gaan geduld met ze te hebben
- Ze zijn dankbaar voor wat God hun allemaal geeft in hun ouders.

Handen

- Ze kunnen omschrijven in een gedicht waarvoor ze blij zijn met hun ouders.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	opening, terugkoppeling Eerst even een terugblik op de vorige lessen. We hebben het dit blok over de wet. De wet is er om je dicht bij de Here God te houden. We hebben in de vorige lessen het eerste, tweede, derde en vierde gebod besproken. Dat zijn allemaal dingen die direct iets zeggen over de relatie tussen God en jou. Dien God alleen, Dien de Here op de manier zoals Hij dat wil en niet op je eigen manier, Praat over Here op een eerbiedige opbouwende manier. De vorige les ging het over de sabbat en zondag. God geeft rust. Misschien lijkt de zondag soms saai maar zo heeft God het niet bedoeld. Hij wil dat we aan onze bevrijding denken. We zijn bevrijdt van onze zonde en de dood toen de Here Jezus opstond uit de dood en dat mogen we elke week samen vieren. Vraag of er nog dingen zijn die ze thuis hebben besproken nav de vorige les? Hebben ze nog over tips nagedacht? Check even weer of ze de memorisatietekst kennen. Deze les gaan we het vijfde gebod bespreken. Dat is “Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de Heer uw God u geven zal”.	

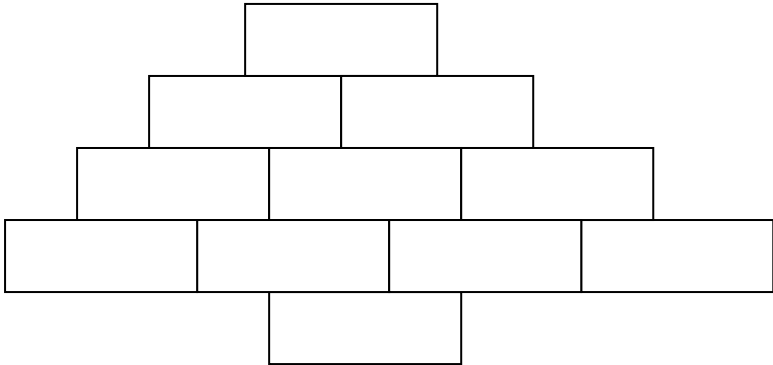

	In het eerste tot het vierde gebod gaat het over onze verhouding tot God. Géén andere goden, God niet afbeelden, Gods naam niet misbruiken, tijd voor God nemen. In het vijfde t/m het tiende gebod gaat het over onze verhouding tot onze naaste. En wat is dan het eerste dat we horen? Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal.	
19.20	mening peilen: wat zijn goede ouders Leg uit: Waarom zou dit als eerste genoemd worden? Doodslag, stelen en overspel zijn toch veel erger dan niet naar je ouders luisteren? Het waren echter de ouders die joodse kinderen op de weg van het geloof brachten. Het vijfde gebod gaat dus over het gehoorzamen en leren liefhebben van de Here. Er zijn zelfs joodse rabbijnen die het vijfde gebod daarom rekenen bij de ‘eerste tafel’. <i>Houdt er wel rekening mee dat er jongelui bij zijn waar hun thuissituatie niet ideaal is. (Gebroken gezinnen, misbruik, verkeerd gedrag van ouders.)</i> <i>Wees alert op signalen, dwing ze niet tot praten als ze dat niet willen maar laat wel merken dat je er oog voor hebt en dat een persoonlijk gesprek altijd hierover mogelijk is.</i> Verdeel de groep in tweetallen. Ga nu eens samen na: Wat zijn goede ouders? We gaan geen namen noemen maar wel karaktereigenschappen. Wat moeten goede ouders wel doen en wat niet? Schrijf dit in kernwoorden op plakbriefjes. (één kernwoord op één briefje). Hang ze daarna allemaal op een grote poster. Hierna kun je één catechisant of twee de plakbriefjes laten rubriceren. Van welke dingen zijn er de meeste? Dus wat zijn belangrijke kenmerken van goede ouders?	
19.35	Bijbelstudie Spreuken We gaan nu in de bijbel kijken naar hoe in de bijbel ouders beschreven worden. Sterker nog dat gaan jullie doen. Verdeel de groep in groepjes van drie of vier. Laat ze in het bijbelboek Spreuken, hoofdstuk 1 – 7 spreuken opzoeken die iets zeggen over ouders en hun lessen aan hun kinderen/ vooral hier “mijn zoon”, “mijn zonen” Laat ze de twee meest aansprekende spreuken uitkiezen en op een	

	poster schrijven. Elk groepje presenteert nu de Spreuken die zij opgeschreven hebben. Wat zijn de lessen van deze spreuken? Vul eventueel nog aan met enkele spreuken die je zelf al uitgekozen had. B.v.: Spr 2 : 1 - 5 /3: 1 – 5/ 4: 1-4 / 7 : 1,2 .	
19.45	Ouders in de Bijbel We gaan nu ook kijken naar ouders in de bijbel: Lees samen Job 1: 5, 1 Sam 1:26 – 28, 1 Sam 2:22 – 25, 1 Sam 3 : 13 Leg per tekst even uit wat dit inhoudt voor ouders en kinderen. * We zien dat Job steeds voor zijn kinderen offers brengt. Hij wil graag dat het goed is tussen hen en God. Als het goed is, bidden ouders ook vaak voor hun kinderen. Elke dag opnieuw. Hierin zie je ook dat Job houdt van zijn kinderen want hij gaat elke dag voor ze offeren. * Hannah ziet dat Samuel van God blijft ook al is zij de moeder. Zij brengt Samuel echt terug in de tabernakel. Maar ook voor ouders en kinderen van nu telt dat de kinderen steeds Gods kinderen blijven. En dat ouders hun kinderen steeds moeten blijven zien als kinderen van God. En dat ze hun kinderen steeds moeten vertellen van hun Vader in de Hemel. Hannah blijft ook voor Samuel zorgen en aan hem denken. (zie Sam 2:19) * Bij Eli zie je juist het tegenovergestelde. Hij waarschuwt zijn zonen wel maar veel te zacht. Hij laat ze lekker hun gang gaan. Waardoor Hofni en Pinechas steeds ongehoorzamer worden aan de geboden van de Here. Dus ook op een goede manier waarschuwen en soms op een goede eerlijke manier straf geven, hoort bij goede ouders.	
19.50	Bespreking adhv stellingen Schrijf de volgende stellingen groot op een poster. Per stelling één poster. 1 Ook als je het helemaal niet eens bent met je ouders moet je ze gehoorzamen 2 Tegenover je vrienden of vriendinnen negatief over je ouders praten mag niet 3 'Omdat ik het zeg' is echt niet voldoende om mij te overtuigen 4 Als je één keer uit huis bent hebben je ouders eigenlijk niks meer over je te zeggen	

	5 Ouders moeten hun kinderen zoveel mogelijk vrij laten. Ze merken dan vanzelf wel wat wel en niet goed voor ze is. Geef daarna alle catechisanten rode (oneens) , groene (eens) of oranje (weet niet) stikkertjes. (of stiften dan kunnen ze hun met die stiften stippen zetten). Laat ze die stikkertjes opplakken bij de verschillende stellingen. Ga daarna dit met hen bespreken. Wat maakt dat je eens was met de stelling of oneens. Geef ze vooral de ruimte om uit te leggen waarom en misschien ook weer nuanceringen aan te brengen. Bespreek ook: wat als je niet met je ouders eens bent. Of als het soms moeilijk is wat doe je dan? Wanneer mag je wel met anderen over fouten van de ouders praten? Hoe doe je dat wel met eerbied enz. God vraagt ook dat je geduld hebt met je ouders.	
20.00	Prestatie: Bedenk een manier om dit gebod op een mooie poster te krijgen. Hoe verdeel je de taken. Wie doet wat. Misschien is een elfje een goed idee: Over wat goede ouders zijn of over waarom je blij bent met je ouders. (een elfje is een gedichtje met de volgende opbouw: In elk vak een woord). Bedenk hoe je hierbij mooie plaatjes kunt vinden. Wat er boven de poster komt te staan enz enz. Hoe zien de vorige posters eruit? Lukt dat al aardig? Probeer nu ook alvast te bedenken wat jullie de volgende week gaan doen, welke materialen je nodig hebt en wie wat mee gaat nemen. Zodat de volgende keer de posters echt afgemaakt kunnen worden. bespreek ook met elkaar hoe dit blok afgesloten gaat worden: een avond met de ouders; presentatie van de posters, enz.	

20.15	Huiswerk opgeven - Opdrachten nav de prestatie en het evt. organiseren van een slotavond - memorisatiekaartje uitdelen Afsluiting - Neem als het de laatste avond is ook wat tijd voor een korte evaluatie. (Laat ze b.v. 1 ding noemen dat ze positief is bijgebleven, en één dat ze negatief is bijgebleven) - Sluit af met een gebed waarin deze punten verwerkt worden	
Huiswerk:	Huiswerk: - memorisatietekst leren - evt. taken mbt prestatie of slotavond	

c. benodigde materialen

- plakbriefjes, posters, stiften, stickers
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Psalm 105, Ps 78: 1-2; Ps 90:1,8 ; Ps 111:5-6; Ps128, Gz 11, Gz 141

bijbelgedeelten: Mt 16,13-19; Joh 20,24-29; Hnd 8:26-40; 1Joh 4,1-6 en 15-16

belijdenis: De belijdenisgeschriften; NGB art 7.

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1. Ze weten wat het vijfde gebod is.				
	2. Ze weten dat volgens de bijbel God ouders over je heeft aangesteld om je over Hem te laten leren.				
	3. Ze weten dat ouders zo in dienst van God staan en zo hun gezag hebben gekregen.				
	4. Ze kunnen een aantal kenmerken omschrijven van Job en Eli als vader en Hannah als moeder en weten ook hoe ze daarin juist wel of juist niet een voorbeeld zijn				
	5. Ze zijn bereid om thuis wanneer het soms moeilijk is om goed met je ouders om te gaan geduld met ze te hebben				
	6. Ze zijn dankbaar voor wat God hun allemaal geeft in hun ouders.				
	7. - Ze kunnen omschrijven in een gedicht waarvoor ze blij zijn met hun ouders.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

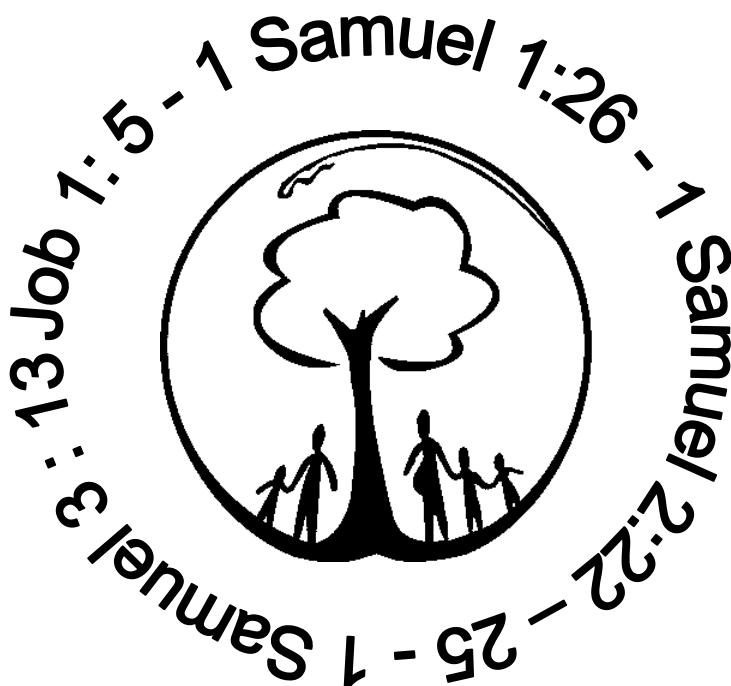
Ik geef je je ouders

blok D - nivo 1 - avond 8

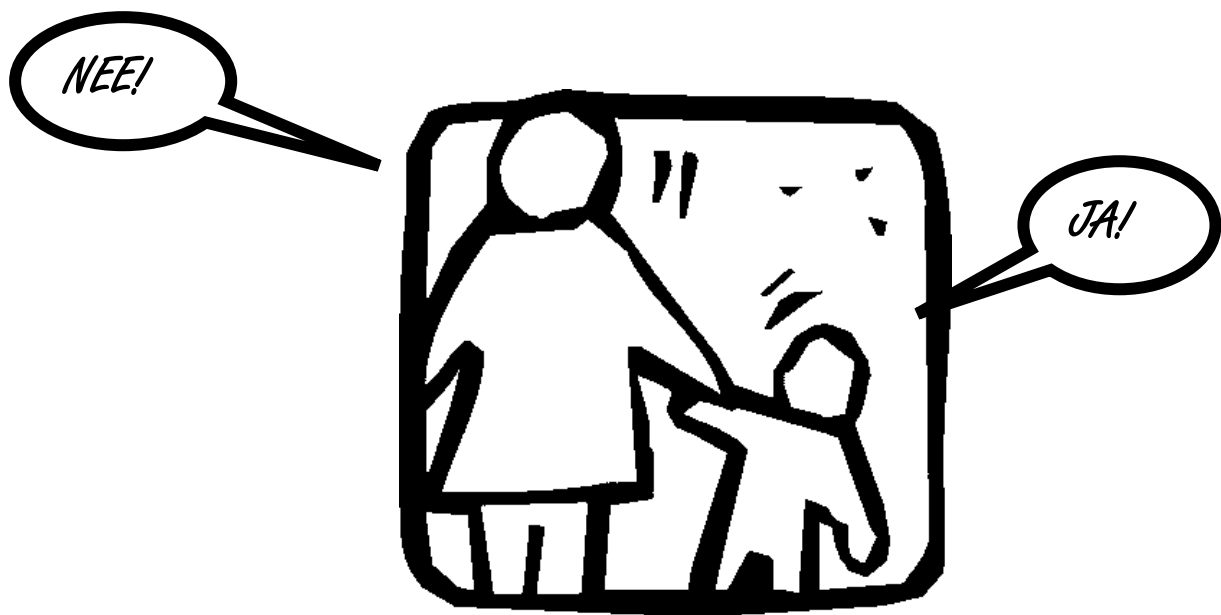
Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugblik
19.20	Mening peilen: wat zijn goede ouders (gele briefjes)
19.35	Bijbelstudie Spreuken 1-7 (poster)
19.45	Ouders in de bijbel
19.50	Stellingen
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Ouders in de bijbel

Stellingen

- 1 *Ook als je het helemaal niet eens bent met je ouders moet je ze gehoorzamen*
- 2 *Tegenover je vrienden of vriendinnen negatief over je ouders praten mag niet*
- 3 *'Omdat ik het zeg' is echt niet voldoende om mij te overtuigen*
- 4 *Als je één keer uit huis bent hebben je ouders eigenlijk niks meer over je te zeggen*
- 5 *Ouders moeten hun kinderen zoveel mogelijk vrij laten. Ze merken dan vanzelf wel wat wel en niet goed voor ze is.*

Aantekeningen:

Huiswerk

Uitgedeelde memorisatietekst

Elfje over ouders
(eventueel)

